

СЕРГЕЙ ВОЛФ

Сутрин след чая

ИЗДАТЕЛЬСТВО • ОТЕЧЕСТВО •

СЕРГЕЙ ВОЛФ СУТРИН СЛЕД ЧАЯ

Превод: Гюлчин Чешмеджиева

chitanka.info

ДЕЙСТВУВАЩИ ЛИЦА:

Деца:

МИТЯ РИЖКИН — ученик в Специалното висше детско
техническо училище № 2

НАТКА ХОЛОДКОВА

РАИСА ВИШНЯК

ИРИНА ВИШНЯК

ВЕНЯ ПЛЮКАТ

КИМ УТЮГОВ

ГАРИК ПЕТРОВ

ГРИША КАУ

ЛЪОКА ШОРОХОВ

ЛУША ЛАРИНА

Деца от старото училище:

ЖЕКА СЕМЪОНОВ

ВАЛЕРА ПУСТОШКИН

РИТА КУУЛ

Възрастни:

БАЦАТА НА МИТЯ РИЖКИН — инженер от Висшата Лига

МАЙКАТА НА МИТЯ РИЖКИН

ЗИНЧЕНКО

РАФА

ЮРА

ВАЛЕРИЯ

ПАЛИЧ

ДИРЕКТОРЪТ НА СПЕЦИАЛНОТО ТЕХНИЧЕСКО УЧИЛИЩЕ

ЕЛЗА НИКОЛАЕВНА

ПЛЕШИВИЯ

ХОЛОДКОВ

ШЕЯ-ПНЬОВ

Споменават се:

ЧОВЕКЪТ ОТ ГЛАВНОТО УПРАВЛЕНИЕ

ДИНА СКАРЛАТИ — кинозвезда

МОМЧЕТО-МРАВКА

СТАРИЦАТА В ШОРТИ

АЛИСА — МОМИЧЕ ОТ СЪНИЩАТА

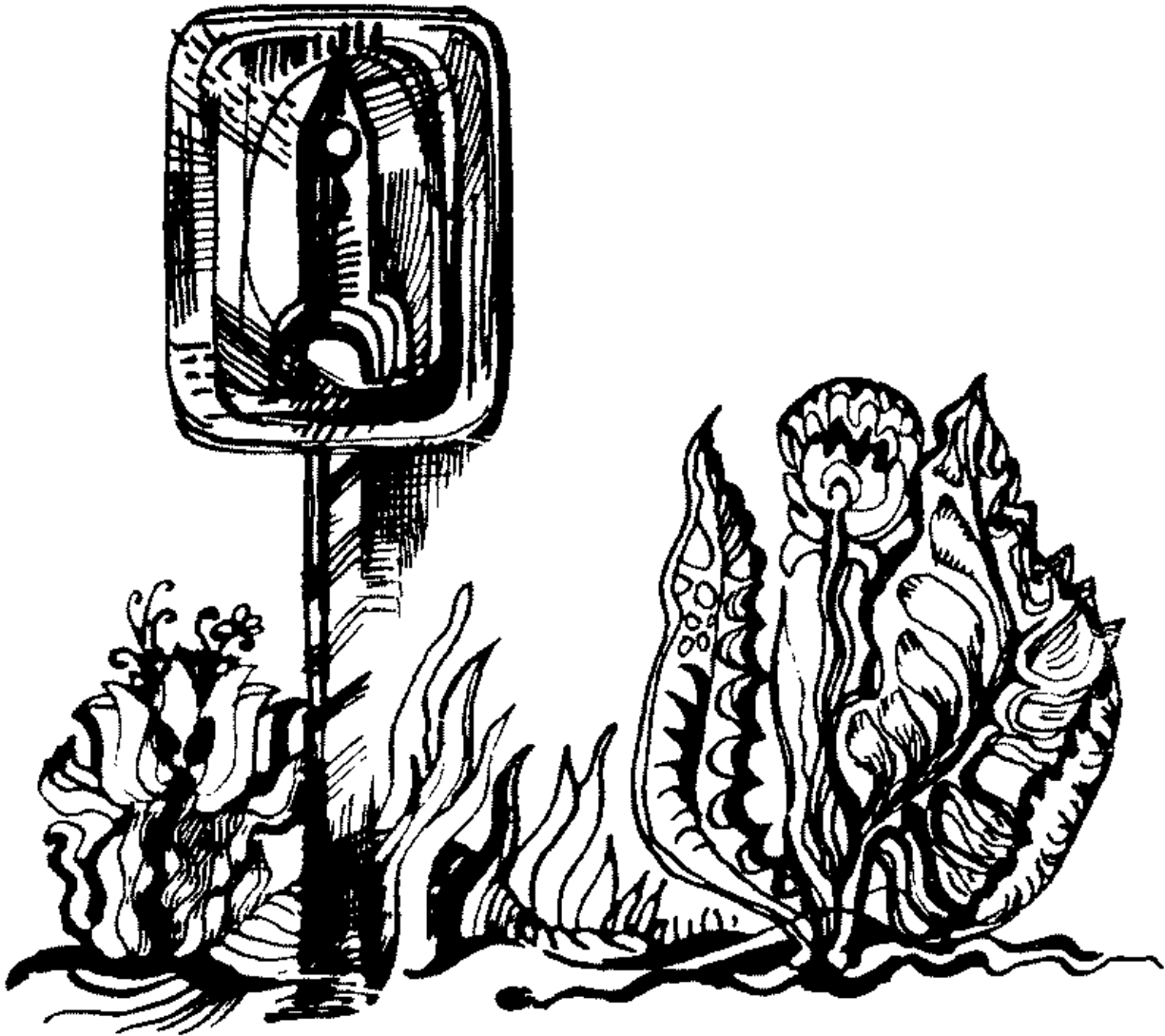
ЖОРА ФАРАОНОВ

ЧУЧУНДРА — лалугер

и други.

Време на действието — XXII век.

Място на действието — научно градче на земята и
междупланетната станция Аякс „Ц“

1

Не ми побира умът, какъв смисъл имаше да ме натикват именно в това училище.

Аз учех, както всички, в обикновено, нормално училище, наистина не особено блестящо, но и нелошо — поне без тройки и изведнъж като ме завъртя шайбата...

Напоследък забелязах, че баща ми някак странно се заглежда в мен, когато по време на закуска, на обед или на вечеря, аз от нямане какво да правя, започвах да развивам своите, както понякога ги наричаше той, откачени идеи. Честно да си призная, той гледаше на мене не като на глупаче, не, а просто с някакво неочаквано любопитство, и един път (спомням си, това се случи в събота, ние закусвахме, аз бързах за училище, а той беше свободен), без да подозирам и дори без да допусна, че нещо може да стане, аз му казах (а по-скоро не на него, а ей-така, напосоки), че птеродактилите, според мен, съвсем сигурно съществуват, че само в лекомисления двайсети век са вярвали и са се съмнявали в това едновременно, а сега — така е просто неудобно.

— Птеродактилите съществуват — повторих аз — и формулата на Беко от „Химия на багрилата“ доказва това елементарно. Да, съвсем елементарно! Спомни си анализите за устойчивостта на боите на древните тъкани. Блуждаещият кобалт от черупките на яйцата от птеродактил...

Говорех това, като клатех краката си под масата и изведнъж видях, как по лицето на баща ми заиграха някакви остри вълнички, очите му се разшириха, а веждите му се изтеглиха с ъгълчетата си нагоре като покривите на старинните къщички.

Той бързо стана от масата, вдигна телефонната слушалка и натрака някакъв номер; аз познавам добре щракането, с което се включва всеки бутон от нашия апарат и веднага разбрах, че той звъни в моето училище.

— Другаря директор ли е? — попита баща ми. — Безпокои ви бащата на Рижкин от шести „д“. Позволете му днес да отсъствува от занятия. Не, здрав е. Много ми е нужен. Да-да. Надявам се, че за един ден няма да изостане от класа — Татко ми намигна малко неестествено. — Да. Благодаря ви.

— Е, да тръгваме — ми каза той.

— Къде? На училище ли? — попитах аз.

— Не, не в училище. После ще разбереш.

Интересно ми беше да отгатна какво все пак е намислил и затова не го разпитвах.

2

Ние се понесохме на неговия старичък ролер по нашата улица, покрай парка „Тропици“ и кръглото здание на Главното управление на института за ниски температури към центъра, после през центъра надолу по стръмно спускащия се към рекичката Майски проспект, покрай конструкторското бюро към Висшата Лига „Пластик“ на баща ми, по рекичката, покрай тренировъчния космодрум на завода „Факел“ и накрая, като преминахме моста, спряхме почти извън града (нашето градче е от типа на неголям спецпътник), близо до дъбовата горичка, пред ниска бяла къща с надпис: „Специално висше техническо детско училище № 2“.

В празния вестибюл баща ми намери схемата на училищната сграда и пулта с бутоните. Там имаше много бутони, той натисна „директорски кабинет“, на схемата светна малка червена стрелка и бавно запълзя по схемата от вестибюла по коридорите право към кабинета на директора.

Ние с баща ми преминахме по същия път и спряхме пред кабинета.

— Стой тук и ме чакай — каза баща ми, почука и влезе. Аз останах до отворения прозорец. В коридора беше пусто и тихо — провеждаха се занятия. Приблжих се до вратата на най-близката класна стая, но в процепа нищо не се виждаше. Тогава прилепих ухото си и чух, как някакво пискливо момиче бръцолови там нещо във връзка с теоремата на елипсовидното тяло — стана ми скучно и отново се върнах при отворения прозорец. Изведнъж се досетих, че ако се надвеса малко повече през прозореца и ако прозорецът на директора е отворен, ще мога да чуя всичко, което си говорят там с баща ми. Така и направих, почти достигнах с главата си до дъбовото клонче пред прозореца и веднага разбрах, че всичко е в ред — идеята ми беше правилна.

Аз дочух:

— Наистина, въпросът, с който ще ви занимавам, може би изглежда малко глуповат — това беше гласът на баща ми. — Аз съм член на Висшата Лига и инженер-ръководител на група, петнадесет години работя в „Пластик“, в тези неща се ориентирам и сам разбирам, че молбата ми към вас е повече от странна. Второ — на мене ми е известен редът във вашето училище: задължителни приемни изпити през лятото плюс разговор на групата преподаватели с детето, а сега, така или иначе, занятията вече са започнали. Трето — и то е най-главното! — на мене ми е абсолютно ясно, че да се повдига такъв въпрос дори в средата на учебната година би било просто смешно, но още по-смешно е да разговаряме за това на трети септември, само три дни след започването на учебната година. Съвсем естествено се натрапва изводът: през лятото родителите изобщо не са мислили за това. Да, точно така и беше, няма да крия. Нещо повече, тази мисъл се породила в мен именно днес, само преди около час и въпреки това аз посмях да дойда и да ви моля за невъзможното — да проверите някак сина ми за обучение във вашето училище.

Виж ти, баща ми! Къде се е засилил!!!

— Във връзка с изпитите вие правилно забелязахте — беше гласът на директора. — Сега е невъзможно да се яви. Впрочем, няма начин да се проведе и разговорът.

— А вие сам, лично, не бихте ли могли да поговорите със сина ми?

— За мен не е трудно, но моето мнение не е решаващо в училището, при нас решението се взема от целия преподавателски колектив и само в особени случаи...

Това вече той изтърси съвсем необмислено.

— Да, точно така. Много ви моля, поговорете с момчето. Според мен, извинете за нескромността, случаят е особен.

Настъпи дълго мълчание, а след това баща ми отново заговори. Беше интересно да го слушам. Най-вече затова, че сам аз изобщо не се готвех да уча в това училище. Той дори не ме предупреди, а на мене и така ми беше добре, и в нормалното училище.

— Разбирам, при вас, навярно, не един път са идвали побъркани родители, които са се мъчили да ви убедят, че техният син е гениален...

— Той конструира ли нещо? — попита директорът.

— Не... Не, с такива неща той не се занимава.

— Знае ли добре математиката? Разбира се, в рамките на обикновеното училище.

— Как да ви кажа — баща ми се запъна. — Не мисля. Четворки, петици, най-различно, но без тройки, това е съвсем сигурно.

— Тогава не ви разбирам — каза директорът.

— Виждате ли... Как да ви обясня... Той е пълен с идеи. Именно идеи... Най-различни. Той ги развива непрекъснато. Откровено казано, аз дори се уморих от това. Не, не мислете, че искам да ви го пробутам. Просто... С една дума отначало неговите разсъждения ми се струваха несериозни и много-много не се задълбочавах в тях, после те започнаха да ме дразнят, а после... после изведнъж не че разбрах, не, а просто почувствах, че в тях, в неговите идеи все пак има нещичко, а освен това, нали когато ги разкрива, той не се прави на глупак? Много ви моля, бихте ли изслушали само какво изфантазира за кобалта във формулата на Беко...

Изглежда той съвсем дотегна на директора, защото онзи изведнъж каза доста бодро:

— Добре! Доведете го тука...

3

— На колко си години — попита той.

Имаше бели, солидни (стърчащи като стрели в противоположни посоки) мустаци.

— Минавам дванайсет — казах аз.

— А кога, на колко години, престана да играеш с играчки?

— Аз и сега играя — казах аз. — Имам си чудесен плюшен мечок.

— Робот ли е?

— Не, за какво ми е робот? Така повече ми харесва.

— Обичаш ли да се къпеш бос?

— Не... По-добре с плавници.

(По-късно разбрах, че покрай обикновените въпроси, той от време на време ми е задавал въпроси от схемата, специално разработена за такива училища от учени психиатри. Например, ако на въпроса: „Обичаш ли да се къпеш бос?“ бях отвърнал: „А нима не се къпят винаги боси?“ — това не би било в моя полза.)

— Случвало ли ти се е да летиш?

— Да, наблизко, само до междинните станции.

— Кои именно?

— Селена-едно, Селена-две — излъгах аз.

Всъщност бил съм само на Аякс и на Днестър-четири, но това беше съвсем близко... Пък и не лъжех за някаква изгода, просто ми беше неудобно.

— Обичаш ли сладолед?

— И още как. Само не на клечка.

— А защо?

— Бързо се разтопява.

— Мислиш, че е заради клечката?

— А от какво друго — казах аз. — Именно. Клечките ги правят, както в миналото, от бор. Неотдавна се бях замислил върху това и си спомних, че в трети клас разглеждахме под микроскоп разрези на

различни дървесни видове. Борът има съвсем специална структура на влакната и техническите условия, които възникват, струва ми се, също са специални — топлината просто се напъхва от ръката в клечката. И сладоледът се топи, и бора хабят напразно.

— Забавно — засмя се той. — Само че не казвай „напъхва се“ — не е красиво. Назови ми поред десет животни.

Смешен старик!

— Кон — започнах аз. — Охлюв. Гъска. Мравояд. Свиня. Папагал. Рис. Летяща катеричка. Жираф. Жаба. Трепетликова манатарка.

— Защо и трепетликова манатарка? Това е изчезнал вид гъба. Аз те помолих да назовеш десет животни.

— Точно така — казах аз. — Десет животни. А гъбата е единадесета.

Приятно ми беше да се занасям — а към училището за особено надарени деца номер две не се стремях.

— Няма да му доскучае на човек с тебе — каза директорът и мръдна мустаците си. После написа на един лист километрична формула и ми я показа. Аз веднага я познах, спомнях си я, макар че бях забравил откъде я зная.

— Ха! Това е формулата на Газеличев-Шлакбаум — засмях се аз. — Симпатична дяволия. Само че, според мен, тук „пи“ не е на квадрат, а на куб.

— Наистина — замисли се той. — Сгрешил съм. Впрочем, не е там работата. Аз просто исках да разбера позната ли ти е тази формула, макар че сигурно я няма във вашата програма.

— Позната ми е — казах аз. — Понякога попрочитам и странична литература.

— А знаеш ли формулата на кривата от графиката на ефекта на Лупешкин?

— От теорията на газовете? Зная я. Там има още и променлив „игрек“, нали?

— Вярно — потвърди директорът и добави, кой знае защо, доста сигурно: — Между прочем, преди няколко години Лупешкин преподаваше в нашето училище. А не те ли плаши звездното небе нощем? — неочаквано попита той.

Замислих се и казах:

— Струва ми се, не. Не, съвсем не ме плаши. Преди се плаших, а после престанах.

— Ти би ли искал да станеш инженер във Висшата Лига?

— Като че ли не. Не много.

Прът в колелото на баща ми!

— А защо?

— И сам не зная.

— А какъв би искал да станеш?

— Може би градинар, макар че не съм съвсем сигурен в това.

— А защо именно градинар?

— Трудно е да се обясни, според мен приятно е да се ровиш в градината, а имам и хипотеза за узряването на някои видове плодове в зависимост от характера и силата на източника с насочена изкуствена светлина. Добре би било да се провери.

— Достатъчно — каза внезапно с уморен глас той. — Аз имам твърде много работа. Ето, предай на баща си тази бележка — той написа нещо на едно листче. — Нека да я даде в канцеларията на училището. А ти ела утре на първата лекция в шести „б“.

Баща ми, изглежда, беше слушал целия ни разговор, надвесвайки се като мен през прозореца в коридора, защото в момента, когато директорът ми подаваше в ръка бележката, той нахълта в стаята, радостно усмихнат.

— Това е — рече директорът.

4

Започна учението ми в новото училище.

Не твърдя, че ми беше кой знае колко трудно да се уча, но в началото, естествено, трябваше да се понапъна — все пак програмата беше къде-къде по-сложна, отколкото в обикновено училище и изобщо различна. Понапънах се, навлязох, така да се каже, в течение на нещата, а след това всичко тръгна както и по-рано от само себе си. Наистина имаше и много обикновени предмети: история, география, химия, езици и литература, но на първо място стояха математиката и физиката. Последният клас, както навсякъде, беше седми, а най-малкият не беше първи, а трети и всеки от тях или няколко заедно имаха своя специализация, свой профил. Например (както моят клас) — моделиране на космически кораби, проблеми при усвояването на космоса или проблеми на теле- и радиовръзката...

Отначало, преди да се сприятеля с класа, докато повечето си мълчах, никак не разбирах, къде е онова, истинското моделиране на кораби, тъй като ние изучавахме физика и чиста висша математика и нищо не моделирахме, но скоро след това всичко се изясни. Оказа се, че такъв е редът в училището. Един път седмично в класа идваше представител на някоя фирма или на научен център. Той ни запознаваше — в общи линии — с проблема, над който работеха и ни предлагаше (ама че смешно!) да им помогнем в разрешаването му. Например той рисуваше на дъската модел на нов кораб, обясняваше ни неговото предназначение, тип, тегло, големина и ни питаше какви, от наша гледна точка, трябва да бъдат направляващите крила на кораба — техните размери, очертания, начинът на закрепване и т.н. Както разбрах по-късно, ние не знаехме наистина ли се решава такъв проблем, или просто е бил измислен за нас, така, за да ни проверят, затова всеки от нас (тъй като това можеше да се окаже истина) беше длъжен да се отнесе към проблема напълно сериозно. Целият фокус се състоеше в това, че от нас изобщо не се искаше в присъствието на представителя да се занимаваме със сложни математически

изчисления на същото крило, а само да развиваме своята идея, именно идея — например просто да го нарисуваме или да кажем, според нас, на какво прилича, или — какви изменения в съществуващата конструкция имаме предвид.

Когато целият ни клас седеше пред този представител и стенографката, ние имахме право да говорим, както си искаме — всички едновременно, да се прекъсваме един друг, или един след друг — стенографката все пак успяваше да запише идеите на всеки от нас и срещу идеите да постави съответното име. После всички тези сведения — нашите идеи — отиваха на разположение в научния център и там по някакъв начин се обработваха. Някои неща от онова, което бръщолехме, се оказваха чиста глупост, но туй-онуй влизаше в работа и след това се записваше в личния картон на онези деца, чиито идеи са били използвани. Но до момента, в който учениците не вземеха изпитите от целия курс, никой не знаеше какво точно е записано в неговия личен картон. Това се правеше с цел да не си вирваме носа преждевременно. Според мен, съвсем правилно.

Между другото, училището си имаше свой собствен, твърде старичък, но все пак още достатъчно здрав планелет за къси разстояния и понякога ние отлитахме за два дни — събота и неделя — недалече в космоса, запознавахме се с работата на научните центрове в междинните станции.

Изобщо не беше чак толкоз лошо да учиш в това училище, не беше скучно.

Откровено казано, чудесно беше, че понякога летяхме в космоса. Сега си мисля дори, че ако не бяха полетите, щеше да ми е все едно къде уча — съвсем безразлично. В общи черти, кой летеше в космоса? Тези, които работеха там или се преселваха да живеят там задълго със семействата и децата си. Изобщо децата летяха рядко: на мен например до постъпването ми в това училище ми се случи само два пъти и то с баща ми. Онези, които имаха голямо желание, някак се изхитряваха да се вредят в екипажите на тренировъчния космодрум към завода „Факел“, и то не винаги, а сега аз можех да летя твърде често.

Хубаво беше да се лети, дори може да се каже, че именно в полетите аз се запознах истински с класа, в училището все се стеснявах от новите момчета и момичета, а тук всичко ставаше от само себе си. В класа не бяхме много, по-малко, отколкото в обикновеното старо училище, всичко на всичко дванадесет души и аз сравнително бързо се ориентирах с кого ми е по-интересно да дружа.

Момчетата бяха малко — три; сестрите Вишняк; и двете страшно умни и сериозни и Натка Холодкова, една такава светличка, дългокрака, необикновено весела и закачлива. Тя много обичаше да се закача, на лекциите непрекъснато се въртеше и се шегуваше, понякога ѝ поставяха четворки по математика. Изобщо, според мен, тя някак твърде се набиваше в очи, но въпреки това ми харесваше. А после, когато узнах, че в четвърти клас е получила специалната награда на Висшата Лига за изчислението на малък биоускорител, започнах още повече да я ценя.

От момчетата най-много ми харесваше Веня Плюкат, доста тих юноша, познавач и поклонник на изкуството, мълчалив, и все пак съвсем не скучен човек. Той обичаше да измисля смешни кръстословици и непрекъснато рисуваше нещо в бележника, дори и по време на лекции, но това не му пречеше.

Още едно момиче ми харесваше задочно и аз дори съжалявах, че то е напуснало класа ни и изобщо специалното училище: с него сигурно щеше да ми е интересно да дружа — с тази Луша Дарина.

Наистина, за нея често си спомнях и дори ми показвах големия ѝ портрет в училищната галерия на знаменитостите: Лушенка Ларина в парка „Тропици“ на фона на цъфтящите малиновочервени кактуси, Веня Плюкат каза, да обърна внимание на това, че Луша има суриковски нос, аз кимнах, без да разбирам, но че има фантастично красива, стигаща почти до земята, плитка — това видях.

В общи линии ето главното — тя измислила, според мен, нещо гениално, по-точно една идея: такава захарна таблетка или просто парченце специална захар, пускаш я в чая, разбъркваш, разбъркваш и — хоп! — направил си го много сладък. Тогава започваш да бъркаш с лъжичката в обратна посока — и сладостта намалява все повече и повече.

За това нещо съвсем случайно узнали светилата на науката от философския сектор на Висшата Лига и сега тя се учи в детското философско училище на някаква страшно отдалечена междупланетна станция, именно към този философски сектор.

Да си призная, понякога аз много съжалявах, че тя вече не учи в нашия клас и не лети с нас на практически занятия в космоса.

До междинните станции ни отвеждаше с нашия планелет старчето-космонавт Аркадий Палич, пенсионер. Всъщност той беше здрав старец. Работеше даже като инструктор на космодрума на „Факел“ и управляваше планелета отлично. Той често мърмореше по време на полета, че „Врабеца“ (нашето планелетче) не струва, и трябва вече да го бракуват. Един път аз го попитах (тъкмо летяхме на практически занятия към Аякс „Ц“) защо говори така, може би да се лети на „Врабеца“ вече е опасно, но той каза, че не е, това са глупости, не е опасно да се лети, двигателят му, макар и много стар, работи идеално, но системата за управление е толкова древна, толкова старомодна, че на човек му се отщява.

— А на мене — казах аз — напротив, харесват ми всякакви старинни вещи. Баща ми например има в къщи часовник от 1973 година — ужасно забавен и симпатичен, погледнеш го и не можеш да не се усмихнеш. И е много жалко, че сега няма каруци с коне по улиците. По телевизията казаха, че скоро ще се навършат 75 години,

откак хората не използват каруци и коне, а това е жалко. Показаха и филмче — толкова ми хареса. И „Врабеца“, и неговата система за управление ми харесват.

Аркадий Палич ме погледна така, като че ли съм болен и каза:

— Да-а-а, Рижкин, странно момче си ти. Дори е чудно как с твоите възгледи са те приели в специалното училище. С твоя начин на мислене науката не може да напредне. Ето аз — старецът, уж съм длъжен да бъда консерватор, а съвсем не съм: на мене всичко съвременен по ми харесва от старомодното, а за тебе е просто срамно. Ти видя ли ТеЕрЕсЕф-Супер осми в полет? Красавец! От старта пердаши — радва очите, като орел...

— Точно така — потвърдих аз. — Като орел. Като птица. А птицата е старомодно явление. Тя съществува без изменения още от времето на ихтиозаврите.

Веня Плюкат се намеси:

— Палич! А защо куртката ви е с копчета, а не с магнитно закопчаване?

— Какво? — попита Палич.

Венка повтори.

— Я ме остави на мира — каза Палич.

В мрежата върху екрана на телеуловителя вече се виждаше Аякс „Ц“, Палич намали малко скоростта на „Врабеца“ и направи корекция в курса.

— Копчетата са по-сигурни — продължи след това той, докато се занимаваше с ръчките за хоризонтален полет. — А това магнитно закопчаване все се размагнитва и току ходиш разпасан, като глупак.

— Точно така — каза Венка.

Палич усети накъде клони Венка, развика се на ужким и ни изгони от отсека за управление в салона, където седеше целият ни клас заедно с класния ръководител Елза Николаевна.

Там ставаше нещо необяснимо. Всички пищяха, пълзяха по пода, а Елза беше мрачна и зла — веднага забелязах това.

— Рижкин — извика ме тя. — Всички казват, че мишката е твоя.

— Нима това е мишка?! Каква мишка?! — развихах се аз, защото моментално съобразих какво става. — Това е лалугер, а не мишка. И какво? Нима е излязъл от буркана?

— Хлапашка работа — каза Елза. — Отдавна трябваше да познаваш инструкцията, която забранява да се носят животни по време на полет без специално разрешение. Тази мишка ухапа Холодкова!

— Това е лалугер — смутено обясних аз. — Той е питомен, умен, казва се Чучундра.

— Колко трогателно! — възкликна Елза. — Извини се на Холодкова.

— Глупости, глупости — развика се Натка. — Сама съм си виновна — той не ме ухапа, само ме млясна по носа, а аз от изненада се изплаших и изпицях.

Докато траеше тази разправа и всички дигаха врява, аз пълзях под фотьойлите и търсех Чучундра — не разбрах как е успял да излезе от буркана. Най-после го намерих в левия отдалечен ъгъл на салона и той, бедничкият, все не можеше да се успокои и дълго трепери от страх в ръцете ми. Не бях на себе си. Не че се страхувах, макар че бях забравил за тази инструкция (за четене — бях я чел), просто ми беше неприятно. Защо в края на краищата лалугерът не трябва да посещава космоса? Какво, да не би да е заразен? Е да, има инструкция, но на каква основа? Не виждам смисъл в това. В старото училище всичко беше по-човешки, понякога ние също така, целият клас, летяхме извън града на нашата „Звезда“ на въздушна възглавница и моля — вземи със себе си когото пожелаеш — ако искаш лалугер, ако искаш лъвче, а тук... Идиотщина някаква.

Елза ме гледаше студено и надменно. Натка се смееше и изведнъж всички, освен сестрите Вишняк, започнаха да придумват Елза да не съобщава за мен в дирекцията.

— Та той е новичък — каза Ким Утюгов. — Още не е влязъл в релсите.

— Ех, мили мои! — усмихна се Елза. — Сами ще раздрънкате за историята из цялото училище и ще стигне до дирекцията. Вие били ли сте някога свидетели на това аз да съм уведомила дирекцията за ваши постъпки?

Всички се развикаха, че не знаят такъв случай, а аз изведнъж се ядосах и казах:

— Аз считам вашата инструкция за глупава! И това да се уча във вашето училище въобще не е моя идея.

— Зная — каза Елза. — Известно е, че това е идея на баща ти, затова, ако нещо не ти харесва, отправяй претенциите си към него.

Аз млъкнах, защото всъщност тя беше права.

— А лалугерът няма никаква работа в космоса — добави Елза.

Аркадий Палич включи вътрешната радиовръзка и събщи в салона:

— Ало, гении, пригответе се! Аякс „Ц“ ще ни приеме след две минути.

6

Ние се скачихме с Аякс „Ц“ много меко, почти незабележимо и в този момент в салона стана тъмно: нашият „Врабец“ плавно се плъзна през тъмнината на трите съседни секции за приемане на малки космически кораби в контролната зала. Изкуствената светлина в контролната зала кой знае защо не беше силна, бе някак си вяла, не както в Днестър-четвърти. Аркадий Палич изскочи от кабината за управление, за да предаде наряда на приемащия диспечер, после отвори люка на нашия салон и ние започнахме да излизаме един по един в залата. Аз се забавих в салона — дълго нагласях надупчения капак на буркана, където отново напъхах моя лалугер: да го взема със себе си на занятието беше абсолютно невъзможно, това вече инструкцията категорично забраняваше.

Елза излезе последна.

В залата стояха нашите, Палич и някакъв дълъг плешив чичко.

Палич каза на Плешивия:

— Майсторе, а как сте тая година на Аякс с храната? Бюфет има ли?

Плешивия кимна и обясни, че във всеки участък има гостилница и е срамота да мислим, че може да бъде другояче. Палич попита още, колко ще продължи практическата беседа с нас. Плешивия отговори, Палич кимна и отпраши с асансьора.

Плешивия ни натика в друг асансьор, многоместен, замъркаха се етажи, после спряхме, излязохме и по тесен полутъмен коридор отидохме в малка зала с амфитеатрално наредени пейки, като в цирк, плоча за писане и апаратура за свръзка. На масата вече седеше и ни чакаше стенографката.

Елза ни настани да седнем, отвори чантата си и ни раздаде големи картонени табелки с имената ни, за да може стенографката, без да пита, да знае чий отговор записва. Когато най-последно приключи това суетене и утигнахме, Плешивия каза:

— Е, да започнем. Дори и да не сте идвали тук, на вас трябва да ви е известно, че Аякс „Ц“ е типова междинна станция за далечни рейсови полети. Това е основното ѝ предназначение. Но има и допълнителни — сега тук започнаха изпитания...

— Знаем, знаем — обади се Ким Утюгов.

Плешивия кимна на стенографката и тя постави на Утюгов минус в графата „неоправдана загуба на полезно време“. Изобщо в това училище никой никого не хокаше за лошо държание по време на лекциите или практиката, защото да се хока — това също е неоправдана загуба на полезно време. Просто преподавателят фиксираше нарушението на дисциплината и продължаваше мисълта си. Това изглеждаше доста скучно, но беше умно — никой нищо не ни натякваше, никой не ни ругаеше, както искаш, така се дръж, но после, при завършване на училището, всичко излизаше наяве: по един хитър начин, освен оценки по различните предмети, ни пишеха и обща средна оценка, в която се вземаше предвид поведението ни през всичките години — нещо като личен коефициент на полезно действие. Ставаше така, че във всеки от нас от само себе си трябваше да се появи чувство на отговорност за собственото бъдеще. Не е лошо, нали? С една дума, всеки добре знаеше, че от тази обща оценка зависи дали след завършването на училището ще отиде като обикновен инженер в завод или ще го вземат в някой от отделите на Висшата Лига.

— Сега тук се провеждат изпитания — продължаваше Плешивия — на новите микрокосмолети за продължителни полети. Това е общият вид на новия космолет. — Той бързо нарисова кораба в разрез и отбеляза с кръстчета възлите, които, в сравнение със старите космолети, бяха разработени по нов начин.

— Ясни ли ви са в общи черти конструктивните изменения? — попита Плешивия.

Всички отговориха, че са ясни.

— Отлично. А и проблемът не е в тях: те са решени безупречно. Изчисленията са приети от Висшата Лига. Неяснота има само в ей тази част на главния двигател.

Той нарисова въпросителен знак и стрелка, сочеща от него към дадената част.

— Групата още не може да реши нейния общ вид и материала, от който да бъде направена, макар че предварителните изчисления

показвах — материалът ще бъде пластмаса. Не е известен само нейният състав. Дайте да поимпровизираме върху тези два въпроса: класът ви беше избран от нас не случайно, имахме предвид вашата подготовка по специалността „Химия на свръх-издръжливите пластмаси“. Започваме.

Аз отново си помислих, че всичко това е фалшиво и темата на разговора е измислена, но това изобщо нямаше значение, пък и както се разбра по-късно, работата се оказва сериозна, дори твърде сериозна. В крайна сметка — поне за някои.

— Холодкова, моля — каза Плешивия.

— За материала после — започна Натка. — Но остта на детайла „ел-три“ трябва да бъде с елипсовидно сечение.

Стенографката го записа.

— Защо? — запита Плешивия.

— Степента на триене трябва да падне до алфа-разумно.

— Така-а. Това ли е всичко?

— Засега да.

— По-живо, по-живо!

— Предлагам средната крива на елипсата от уравнението на Асатиани — каза Веня Плюкат.

— Интересно. Прието.

— Изобщо не е необходима елипса — обади се Гарик Петров. — Сечението да е кръг, ефектът от намаляването на триенето ще бъде както в системата „Пионер-двеста и единадесет“.

— Може ли в писмена форма? — попитаха сестрите Вишняк.

— Какво има?

— Боли ме зъб — каза Раиса.

— А вие — попита Плешивия Ирина.

— Ние имаме еднакви съображения.

— Добре, пишете. По-живо, по-живо. Не се стеснявайте, прекъсвайте се един друг, спорете. Мислете за материала.

Утюг каза:

— Сечение — квадрат. Плъзгаща се система на закрепване. Материал — двойната симпоза на Еш.

— Еш не става — намеси се Гарик. — Коефициентът на крехкост е малък.

— Достатъчен е — каза Раиса Вишняк.

— Какво, мина ли ви зъбът? — попита Плешивия.

— Вашата фраза е излишна загуба на време — каза Утюг на Плешивия.

— И твоята — каза Плешивия.

— И тази също — каза Утюг.

Всички се захихаха.

— Е, поразсеяхте ли се? — попита Плешивия. — Да продължим нататък!

Гриша Кау каза:

— Предлагам двойната основа на Гутерман, но обезсолена.

— Ами че там няма сол!

— Брей, как да няма!

— Ей така, няма!

— Гутерман изобщо не става, структурата ѝ е слаба.

— Откъде накъде ще е слаба?!

Слушах мълчаливо това дърдорене, макар че всъщност всички говореха сериозно. Все си мислех за лалугера (добре беше, че според инструкцията каквото и наказание да налагаха, не вземаха животното), мислех също и върху детайла „ел-три“, но някак безрезултатно, главата ми беше пълна с някакви тъпи, скучни мисли. В такива случаи можеше да мълчим, никой не ни насилваше, но тогава оценката ни щеше да бъде нула. Всяка мисъл се оценяваше по-високо от мълчанието, но по неписан закон беше прието да не се говорят явни безсмислици, за да не си блъскат напразно главите сериозните хора на науката и още, защото не бива с такива нечестни методи да изпреварваш съучениците си...

Льока Шорохов написа на дъската километрична формула, а Натка каза, че такава изобщо не съществува, Плешивия каза, че като че ли все пак има, Льока обясни, че тя е видоизменена, нека да я отбележат, тъй като ако вземе да обяснява сега как я е извел, ще стане дълго — в групата сами ще се оправят.

Изведнъж нещо в мене се залюля, намести се и след няколко секунди разбрах, че стоя пред дъската.

— Рисувам формата на оста „ел-три“ — започнах аз. — Да се обясни е по-трудно, понеже кривите ѝ са сложни. Формулите им ще напиша.

Бързо направих рисунката, написах формулите и добавих:

— Предлагам еластичната двуслойна пластмаса на Дейч-Лядов, но с промяна в строежа на третата, деветата и седемнадесетата молекула, за да се повиши активността им.

— Стоп — каза Плешивия. — Внимание, тихо.

Той помисли малко, включи видеотелефона и натисна копчето. На екрана се появи някакъв тъжен шишко.

— Рафа — каза Плешивия. — Рижкин предлага двуслойната на Лядов с промяна в строежа на третата, деветата и седемнадесетата.

Шишкото затвори очи, покри лицето си с ръце и мълча около половин минута, после свали ръцете си от екрана погледна право към мен.

— Обясни защо седемнадесетата?

— Не мога да го докажа — казах аз, — но чувствавам, че слоевете ще се увеличат до четири, а оттам и еластичността при мигновените натоварвания във втора зона.

Той зяпна, после още повече раззина устата си, изведнъж замаха с ръце, изохка, разсмя се и извика: „Привет. Със здраве. Продължавайте работата!“ — и изключи видеотелефона.

— Карайте по-нататък — каза Плешивия. — По-живо, по-живо!

Но по-живо не стана. Сам си беше виновен — и да му е харесала моята идея, защо трябваше да се горещи пред целия клас. Пък и шишкото извика напразно — можеше да изчака заминаването ни, нямаше да избягам (или нещата при тях вървяха с краката нагоре?), а за шишкото и да не говорим, смъкна тонуса на всички момчета и момичета. Чувствавах се ужасно неловко, макар да разбирах, че съвсем не съм виновен, пък и идеята ми можеше да се окаже погрешна, а на някой друг от класа — точно това, което е нужно.

Ние прекарахме с Плешивия още около половин час, но разговорът вървеше едва-едва, пък и изглежда на него самия му омръзна, а после шишкото отново се появи на екрана и по лицето му личеше, че е време да свършваме.

Той направо сияеше.

— Юра извъртя част от програмата с условията на Рижкин — съобщи той на Плешивия. — Всичко съвпадна идеално, после тръгнаха някакви глупости, но аз мисля, че е дреболия, временни смущения. Доложихме на Зинченко, той помоли да задържим Рижкин за няколко часа. Край. Привет.

Екранът изгасна, Плешивия стана, ние — също и тръгнахме след него и Елза обратно към „Врабеца“. Беше ми толкова неудобно, че повече не можеше и да бъде.

Палич вече се беше върнал от бюфета и седеше в сектора за управление, зад пулта, беше облегнал на него ръцете си, а на ръцете — брадичката си и внимателно разглеждаше през стъклото на буркана моя лалугер. Всички се вмъкнаха в салона, пред „Врабеца“ останахме само Плешивия, Елза и аз.

Плешивия каза на Елза:

— Вдругиден ще изпратим резултатите и оценките в училището. Моля ви, позвънете на родителите на Рижкин, той ще се върне в къщи вечерта със сто седемдесет и пети рейс. И много ви благодарим — добави той с някакъв особен глас — за такива ученици като Рижкин — Плешивия постави ръката си върху главата ми и аз я завъртях на различни страни. — С такива ученици може да се гордеете. Засега предайте на директора нашата благодарност устно, по-късно от Лигата ще изпратим писмо. Е, на добър път.

Елза му се усмихна с усмивката на Дина Скарлати и ме извика настрана.

— Би било неуместно в тази ситуация да си обременяваш ума със странични неща. Можеш да бъдеш спокоен — в дирекцията никой нищо няма да научи за лалугера. Пък и нямах намерение да ходя там.

Аз се ядосах и казах: както иска, на мене ми е все едно, още повече, че сам съм си виновен — наруших инструкцията.

— Не се сърди, момче — каза Елза. — Вредно е. Аз вникнах в твоето предложение до групата — какво пък, идеята не е лоша... Поздравявам те.

— Добре — казах аз, — помолете Натка Холодкова да вземе лалугера със себе си.

Елза обеща и се вмъкна в салона.

Палич затвори люка.

Ние с Плешивия тръгнахме към асансьора и когато седнахме в него и той натисна копчето, аз видях, как нашият „Врабец“ на заден ход, сред мигането на разноцветните лампички в залата, които разрешаваха излитането, плавно се измъкна от преградите на пропускателните камери.

В неголямата светла стая, където ме заведе Плешивия, стояха три малки програмиращи машини тип „Аргус“, край едната, работещата, се въртеше около осемнадесетгодишен младеж с големи черни очила — навярно Юра. Шишкото целият светеше от щастие, а в ъгъла, в едно кресло седеше малък, сипаничев, тих човечец.

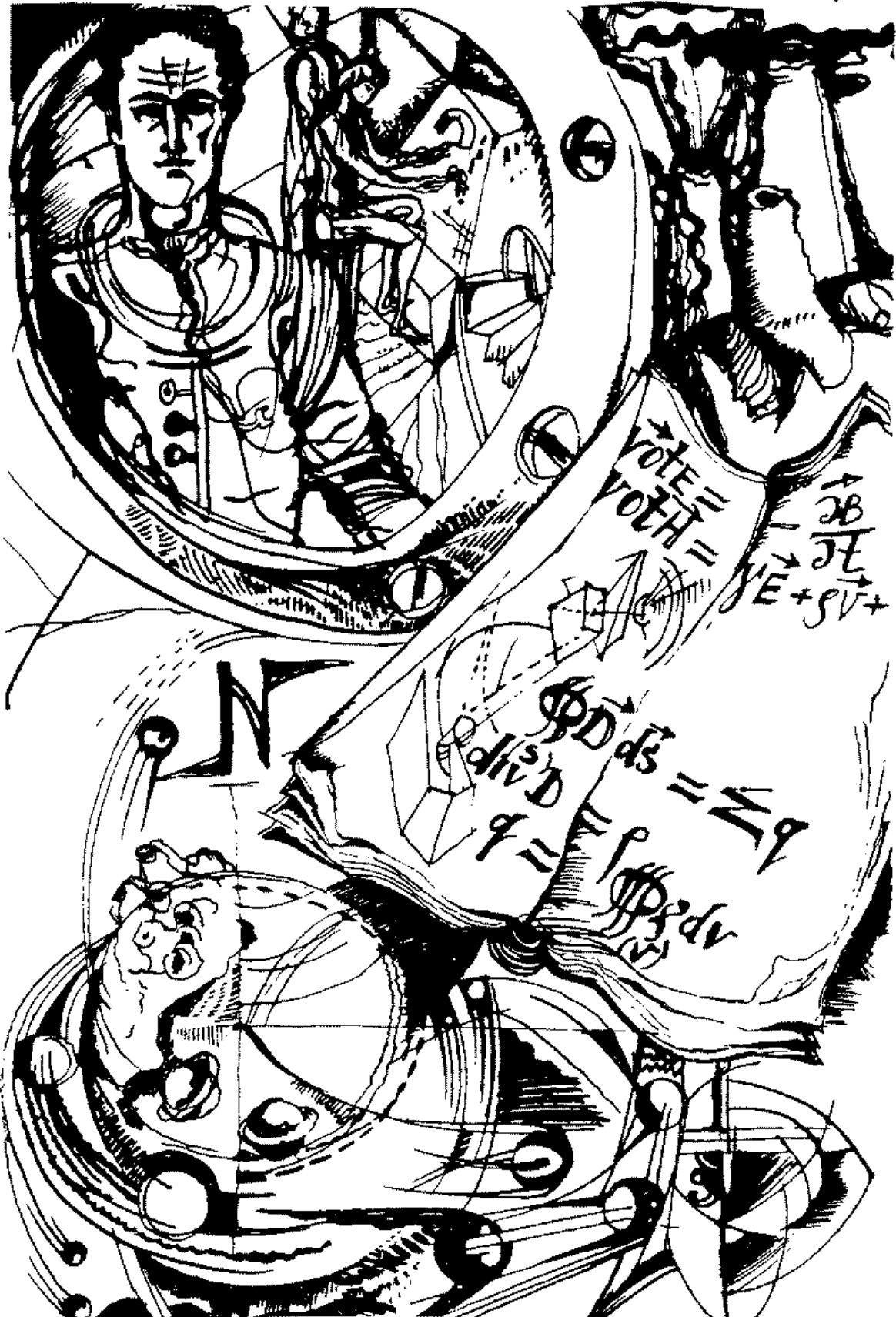
Плешивия каза името ми, шишкото и Юра дойдоха при мен и дълго ми друсаха ръката, човечецът в ъгъла стана, но не се приближи до мене, а Плешивия ме побутна към него. — Зинченко — каза той, усмихна се някак стеснително и леко ми стисна ръката. Понеже не дойде сам при мене и понеже си спомних името му, досетих се, че е най-главният тука. Той отново седна в креслото и шишкото ме заведе при Юра и работещия „Аргус“.

— Виждал ли си някога „Аргус“? — попита той.

— Не, само на картинка.

— Вгледай се внимателно, което не разбираш — питай.

Аз започнах да разглеждам „Аргуса“, като се мъчех да разбера как е устроен и как работи (машини от подобен тип изучаваме в училище) и изведнъж съвсем неочаквано, ей-така, абсолютно внезапно, много остро и по някакви съвсем неясни причини почувствувах, че страшно съм влюбен в Натка Холодкова. Влюбен съм в нея и туй то. Дори ми стана горещо и косите ми замърдаха по главата.

— Е, как е? Схвана ли? — каза Рафа, шишкото.

— Какво? — попитах аз. — А-а... да. Да, в общи линии.

— Дявол знае какво става — намеси се Юра. — Отначало всичко върви идеално, а после — истинска дивотия.

Рафа ми обясни, като на дете, че те слагат в „Аргус“ всички (почти почти всички) изчисления на новия микрокосмолет, които лигата е приела за идеални, и заедно с тях предполагаемия вариант на детайла „ел-три“, тогава машината дава характеристиката на натоварването и възможностите на кораба. Преди да се роди моята, Рижкинова идея, всички варианти давали минус-ефект и едва сега „Аргус-М“ дава непрекъснати плюсове но... до определен момент: по-нататък започват безсмислици, непрекъснати минуси, а какво става всъщност не се знае.

— Ако — каза Рафа — машината не е в ред, ще бъде ужасно смешно, че в началото дава непрекъснат плюс-ефект, та нали всички показания са грешни, всички!

„Тогава на какво се радват? — помислих си аз. — По-добре беше да ме пуснат да си отида в къщи, лалугерът ми седи гладен“ — И тук аз отново си спомних за Натка.

— А защо трябва да се променя именно седемнадесетата молекула? — ме попита Юра. — Сърцето ми чувства, че тук е разковничето. Пък и слоевете се изменят до четири, но не във втора зона.

— Във втора — казах аз. — И изобщо, ако вземем друга, а не седемнадесетата, още от самото начало машината ще дава минус-ефект. Разбира се, не съм го пресметнал, но така ми се струва и аз...

— Сигурен ли си?

— Абсолютно. Но може да се провери.

Аз взех тебешира и пред тях направих изчисленията.

— Да — кимна Зинченко. — Всичко е вярно и гениално просто.

Рафа и Плешивия се съгласиха, че сега е още по-неясно защо след това всичко се променя — едва ли причината е в „Аргус“, тъй като тогава той би давал неверни данни още от самото начало.

— Цветята! — така изкрещях аз, че всички трепнаха. — Цветята! Кой ги е сложил тук? — аз се хвърлих към „Аргуса“ и се пъгнах под него (той беше висок, на изящни крачка); зад него на прозореца, имаше цветя в буркан с вода. До мене застана Юра и аз чух гласа на Рафа:

— Това са фантазиите на Юра. Донесе ги от Земята. Какво има?

— Боже мой — казах аз, измъквайки се заедно с цветята и с Юра изпод „Аргуса“. — Изнесете ги за малко оттука!

— Не давам — наежи се Юра.

Рафа ме гледаше с изблещени очи.

— Само за малко — казах аз на Юра. — Не се тревожи.

Юра излезе, върна се без цветята и докато аз седях и се заливах от смях като ненормален, всички ме гледаха така, като че ли бях ухапан от куче, или като че ли ей-сега сам щях да ги ухапя. После се успокоих и казах:

— Пуснете отново програмата.

С треперещи ръце Юра постави данните на групата и моите данни и включи „Аргуса“. Всички се събраха около прозорчето, където се появяваха резултатите и започнаха внимателно да следят всеки нов ред от изчисленията.

— Ето тук — прошепна Рафа. — Точно тук всичко се проваляше.

— А сега? — попитах аз, като се появи новият ред.

— Ей — възкликна Рафа, като ми стисна лакътя. — Ей!

Юра (аз бързо погледнах към него) стоеше бледен. Зинченко беше спокоен, без каквото и да е изражение на лицето.

— Е, а сега? — попитах аз, когато пак се появи нов ред.

Рафа изохка и ме шляпна по дупето — аз почервениях.

— Рафа — закани се Зинченко. — По-внимателно.

— Ах ти, пале! — каза Рафа, като ме прегръщаше (а пък аз се мъчех да се отскубна; целият бях червен — ужас). — Ех ти, наше съкровище!

— А сега отново ли е вярно? — попитах аз. — Съвпада ли?

— Момче — ти си прелест — нареждаше Рафа. — Къде си бил по-рано?

И по-нататък, до самия край, всичко вървеше като по масло.

— У-ф-ф-ф! — каза Рафа. — Слушай, Рижкин, а какво беше това? А?!

— Ами такава — казах аз. Изведнъж се почувствувах страшно изморен. — Общо взето дреболия. Цветя... Жива природа. Биология все пак. Та те и оказват...

— А-а-а-а — закрещя Рафа, превивайки се от смях. — Олеле, дръжте ме!... Биологическо влияние. „Аргус“, макар и „М“ си е все

пак „Аргус“, какво да се прави, параметрите на биополето на машината се изменят...

Сега вече всички се кикотеха, после се успокоиха. Зинченко изтри сълзите си и каза:

— Преди да дойдеш, ние тук решихме, че ако грешката бъде открита, за времето до завършване на работата по „ел-три“ ти да станеш ръководител на група от шестнадесет човека. Шестнадесет възрастни мъже ще ти бъдат подчинени! Само не се възгордявай, макар че такива случаи са редки в практиката. А с училището ние ще се разберем. Рафа, свързахте ли се със Земята, какво става там?

— Те ще пристигнат с четиридесет и осми рейс след две минути.

— А специалист по пластмаси ще получим ли?

— Да, двама.

— Добре че са двама, тъй като главоболията с тази двуслойна ще бъдат достатъчни. Между впрочем, те трябва да бъдат равноправни членове на групата на Рижкин — поръчайте им постоянни пропуски преди да се върнат на Земята.

— Ще бъде изпълнено.

— Браво!

Скоро зад вратата се дочуха гласове, на вратата се почука. „Да, да“ — каза Зинченко и влязоха четирима мъже.

— Това е нашият герой, момчета — представи ме Зинченко. — А защо е герой вие ей-сега ще узнаете — това е сюрприз и ние нарочно нищо не ви съобщихме на Земята.

Аз стиснах мълчаливо ръката на всеки от тях, не съзнавайки напълно, в какъв побъркан свят изведнъж бях попаднал.

— А къде са специалистите по пластмаси? — попита Зинченко.

— Идват след нас.

Вратата отново се отвори, влезе някакъв прегърбен чичко, а след него... след него — баща ми.

8

Късно вечерта ние се връщяхме към Земята.

Странно, но аз не мислех за нищо друго, освен за лалугера, за това, че той сигурно седи гладен там, при чуждите хора; не мислех нито за Натка (макар че бих могъл да помисля — та нали все пак лалугерът остана при нея?), нито дори за баща ми — единствено само за моя гладен лалугер.

От време на време, внезапно изтръпвайки си спомнях, че всички, които седят в кораба, всички, освен Зинченко, са мои подчинени (мои подчинени!!!), но в следващия момент забравях за това.

Всички седяха тихо, изморени, разговорът в групата „ел-три“ беше страшно дълъг и се въртеше главно около пластмасата на Дейч-Лядов — как да я преобразуваме пущината, защото, каза Рафа, (а Зинченко кимна в знак на съгласие), половината от работата е свършена: самата форма на „ел-три“ е начертана, а размерите и кривите са пресметнати от нашия миличък, мъничък, симпатичничък, скромничък, в безкрайна степен свръхсупер най-гениален, роден, любим и уважаван от всички — от училището, градчето, Висшата Лига, страната, планетата и — особено! — от семейството, нашият чудесен Рижкин-младши — гениално вярно. (Между впрочем, кое го накара да споменава за семейството — не зная, но можеше и сам да съобрази, че това е излишно).

Когато баща ми влезе в стаята, където стояха „Аргусите“ и веждите му се вдигнаха с ъгълчетата нагоре, като стрехи на старинни къщички (толкова се учуди той, като ме видя на Аякс „Ц“, а аз веднага разбрах, досетих се, че той още нищо не разбира и направо се вцепених, превърнах се в пън), всички започнаха да се представят и да се запознават с току-що пристигналите специалисти по пластмаси. И тук стана ясно, че инженерът от Висшата Лига, пристигнал на Аякс „Ц“ под паролата „Тук е гълъб“, е Рижкин, също Рижкин, значи освен мене още един.

— Рижкин?! — учуди се Зинченко, когато се представяше и стискаше ръката на баща ми. — Забавно. И този е Рижкин — той кимна към мене.

— Това е моят син — каза баща ми.

Аз бързо погледнах към Зинченко, Юра и Рафа — за секунда или повече, не зная, лицата им бяха неузнаваеми, като че ли се бяха сплескали, аз се извърнах, а Зинченко каза тихо:

— Упълномощен съм да съобщя на присъстващите решението на Висшата Лига: за това, че правилно е решил формата на детайл „ел-три“ и е дал предварително вярна идея за състава на материала „ел-три“ — промяна в строежа на трета, девета и седемнадесета молекула в структурата на Дейч-Лядов — до завършване на работата над детайла „ел-три“ за ръководител на групата „ел-три“ се назначава ученикът от шести „б“ клас на Специалното висше техническо детско училище номер две Митя Рижкин. На работа, другари.

Но още цяла вечност всички стояха мълчаливи и в стаичката беше толкова тихо, че на мене ми се стори като че ли чувам шума от въртенето на този Аякс „Ц“ около Земята — и да му се не видеше.

Зад илюминаторите се стъмни, от време на време с периферното си зрение наблюдавах как седи баща ми, отпуснал се дълбоко в креслото и пуши, затворил очи, а аз мислех за гладувания лалугер.

Изведнъж баща ми каза (аз трепнах, извърнах се към него, но той продължаваше да седи така, затворил очи):

— Днес обядвах в къщи, дойдох си от работа с ролера. Мама е направила пирог с цвекло.

— Ка-ак с цвекло?!

Аз дори се надигнах от изненада. Вече десет години откакто на Земята не растеше цвекло, нещо се бе случило с почвата, вредно за цвеклото, не успяха да я опазят и сега го отглеждаха или в парниците на междинните станции, където почвата бе занесена много отдавна, или на другите планети, разбира се, по-близките, изобщо добиваха го в малки количества и го докарваха много рядко. Наистина, пусна се слух, че някъде в Дания и на Коморските острови отново се научили да го отглеждат, и там било малко, но все пак хората били доволни, че не е необходимо по сложни пътища да се договарят с други страни за доставка на цвекло от космоса и ако решавали да продават от своето,

то било само срещу злато: да се купува от тях цвекло беше твърде скъпичко.

— Да — каза баща ми. — Докараха една партида. Разправят че е от Селена, парниково. Днес цялото градче яде пирог с цвекло, макар че вече е есен и не е така горещо. Много хора се канят да го мариноват.

— Навлизаме в зоната на приземяването! — извика пилотът. — Стегнете ремъците!

Никой дори не се усмихна — шегата беше изтъркана, както в миналото са казвали — „брадата“: вече доста отдавна малките космолети кацаха сигурно, без аварии.

Приземихме се меко, почти незабележимо; беше тъмно, пръскаше дъжд, някъде в другия край на космодрума плавно се откъсна от земята и замина в космоса красавецът ТеЕрЕсЕф-Супер осми (познах го по сигналните светлини), всички се сбогуваха, баща ми запали ролера и ние се понесохме по мокрото шосе в тъмнината към къщи: това беше главният космодрум на нашето градче, на дванадесет километра от центъра.

Навярно поради това, че баща ми караше ролера много бързо, след слабоосветеното шосе ние се втурнахме в градчето като в друг свят: свиреше музика, въртяха се и проблясваха в тъмнината светлините на цветните реклами, пред кинотеатъра стоеше тълпа от момчета и момичета — всички ядяха сладолед и бяха в разкошни, блестящи от дъжда шлифери. Под козирката на кинотеатъра някакво момче беше свалило шлифера си и правеше стойка на една ръка, а всички — аз дочух — брояха на висок глас. Над нас, разсичайки дъжда, преминаваха такситата-амфибии, от прозорците им се разнасяше смях, а мен изведнъж ме налегна такава мъка, такава мъка, че аз притиснах гърдите си към гърба на баща ми, поставих брадичка на рамото му, близо до ухото му и за да може да чуе, почти извиках:

— Спри пред „Шоколадницата“!

— Какво?! — попита той. — Не чувам! По-високо!

— Спри пред кафенето! Пред „Шоколадницата“!

Той спря.

Аз сляхох от ролера.

— Ти къде? — попита той. — Нима няма да дойдеш в къщи?

— Тате! — казах аз. — Ще дойда по-късно, може ли? Ние... Е, с две думи, аз и едно момче от старото училище отдавна се бяхме

уговорили за тази вечер да порешаваме задачи, така, да му помогна...

— А яденето? Чака те пирогът с цвекло.

— Обядвах на Аякс веднага след занятията — излъгах аз.

Според мен той разбра, че всичко е лъжа.

— Все пак пирог с цвекло е, Митя — каза той.

— Добре де, няма да избяга. Ще ям като се върна.

— Не закъснявай, майка ти ще се тревожи! — извика той вече на тръгване.

Аз свих надясно и покрай луксозния магазин „Дарове на Земята“, където имаше голяма опашка за цвекло, и по пресечката „Дружба“ стигнах бързо до наткината улица; смешно е, но аз не знаех названието ѝ, макар че тя май е най-красивата в градчето, много тиха, въпреки че е близо до центъра, цялата в зеленина и с много симпатични вили, където живеят светилата на науката. Наткиният баща е също светило, но това никак не ѝ личи.

Изведнъж започна да ме тресе от това, че ей-сега ще я видя и още от това, че може изобщо да не си е в къщи. Аз намерих вилата им, през зеленината все пак успях да забележа че у тях свети, открих копчето и тутакси до вратичката светна мъничък телеекран. Ужасно се вълнувах. После от дълбочината на екрана пред мен изплува лицето на светилото — имах щастието да го срещна един път.

— Не се виждаш добре — каза той. — Образът не е ясен.

— Вие също — казах аз. — Може би там, при вас, е паднало винтчето на копчето за контрастност?

— А, не — каза той. — Това е нова система с постоянна настройка. Изглежда има нещо в контактите. Чукни по-силно по вратичката. По-силно, не бой се.

Аз ударих по вратата с все сила, така че ръката ме заболя и контрастността се възстанови.

— Благодаря — каза той. — Е?

— Извинете, Натка... Наташа Холодкова в къщи ли е? — попитах аз. — Аз съм Рижкин от нейното училище. Спомняте ли си, един път идвах при вас, когато тя боледуваше и ѝ донесох звукови кинозаписи на пропуснатите лекции?

— Да, в къщи е — каза той. — Влез, тя е в стаята си, учи.

Във вратичката нещо щракна, тя се отвори, аз влязох, вратичката се затвори и по една пътечка, отначало направо, направо, сред високи

храсти, а после наляво и надясно, стигнах до вилата.

Отворих вратата, в антрето беше тъмно, но в гостната светеше едната секция на осветлението; макар и смътно, спомних си къде е вратата на нейната стая и кой знае защо, без да почукам, влязох.

Тя седеше с гръб към мене пред огледалото и си правеше някаква фантастична, невероятна прическа.

— Привет — каза тя. — Как е, силно ли вали?

— Средно — отвърнах аз. — Знаеш ли, исках да те попитам нахранила ли си лалугера? Къде е той?

— Тихо, тихичко — каза тя. — Заспал е.

— Гладен?!!!

— Не, разбира се.

— С пирог с цвекло ли го нахрани?

— Какво говориш? Той омете един огромен кренвирш, ей-такъв.

— В полиетилен ли беше кренвиршът?

— Да.

— А ти обели ли го? Обели ли го? Иначе, като се натъпче с полиетилен, ще умре.

— Глупчо — каза Натка. — Ще вземе да ти яде полиетилена. Обелих, обелих кренвирша, успокой се.

— Иначе той...

— Хайде, стига — каза Натка.

Тя си седеше все така с гръб към мен, без да се обръща. Тягостно ми беше да гледам идиотската ѝ прическа.

— Харесва ли ти? — попита тя. — Седни де.

— Не много. По-хубаво ти е както преди.

— Много разбираш! Прическата е като на Дина Скарлати. Напомня малко на тази бясна формула на Малиган от системата на Рубинчик, нали? Същото сложно преплитане на прости групи.

— Плюл съм им на формулите — казах аз.

Натка се засмя, разроши прическата си, бързо се среса човешки, скочи, чукна ме по носа, хвана ме за ръката и ме замъкна в градината. Дъждът беше спрял, беше тихо и само далече там, в центъра, свиреше музика.

— Ела — каза тя. — Ще ти покажа моето кътче.

Хванати за ръка ние обиколихме в тъмнината вилата, скоро очите ми малко привикнаха и аз започнах да различавам дървета, храсти,

цветни лехи, тясна алея; тя ме поведе по тази алея някъде в дълбочината на градината, беше мокро и студено, алеята стана още по-тясна, изведнъж тя свърши, храстите — също, отпред имаше голяма поляна с ниска мокра трева. Зад поляната се тъмнееше нещо, прилично на горичка. Натка ме поведе нататък.

— Назначиха ме за ръководител на групата — изведнъж изтърсих аз.

— Каква група? — попита Натка.

— Група „ел-три“, онзи детайл там. Помниш ли?

— Н... не.

— Е, това дете стана днес на Аякс „Ц“.

— А-а-а.

— Моята идея се оказа правилна — всичко съвпадна.

— Много добре! — каза тя. — Аз не скачам от радост, защото за мене това не е важно, но изобщо това е феноменално. Значи ти си ни талант и половина. Във всеки случай сега аз не бих си давала много зор: те ще ти лепнат такъв бал, че полезният ти коефициент ще бъде много по-висок, отколкото на всеки от нас.

— За мен това няма значение — казах аз.

Ние тръгнахме по мократа трева към храсталаците и в този момент нещо в мене се сви, сгърчи се, запърха като птичка, размахала крилца, защото изведнъж почувствувах колко топла е ръката ѝ и мисълта да ѝ кажа най-важното — за баща ми — в миг излетя от главата ми.

Криво-ляво ние се промъкнахме през храстите (тя все така държеше ръката ми в своята); тук беше вече съвсем тъмно, изглежда храстите се съединяваха над главите ни.

Аз нищо не виждах, но се досетих, че се намираме в нещо като стаичка без прозорци: стените и таванът са от листа, а подът е земята.

Изведнъж в очите ме удари светлина.

— Не бой се, това е фенерче — каза тя.

— В тебе ли беше? Защо не го запали досега? — попитах аз.

— Не, то стои тука. Седни.

— Къде? — От ярката светлина в очите ми плуваха бели кръгове и аз все още не виждах. После различих две дървени пънчета, седнах на едното, Натка — на другото (чак сега тя пусна ръката ми и на мене ми стана някак си празно) и аз най-накрая видях, че това наистина е мъничка стая от листа, без прозорци, а в средата — дървен сандък с капак.

— Какъв е тоя сандък? — попитах аз.

Тя стана мълчаливо, отново ме хвана за ръката, вдигна ме от пънчето, изключи фенера и аз чух в тъмнината, как тя отвори със скърцане капака на сандъка.

— Наведи се — каза тя шепнешком.

Аз се наведох и едва не подскочих: тя включи фенерчето и две тъмни лица, нейното и моето (аз не се досетих веднага, че това сме ние) и жълтата равномерна светлина на фенерчето над главите ни се отразиха в едно не много близко, но не и много далечно огледало в черна рамка.

— Какво е това? — прошепнах аз.

Тя отново изключи фенерчето, захлопна капака на сандъка, ние седнахме, тя пусна ръката ми и пак запали фенерчето...

— Това е кладенец — каза тя. — А дълбоко, почти на дъното му има вода. Знаеш ли какво е това кладенец?

— Чел съм — казах аз. — В миналото от него са вадели вода.

— Да. Водата му е много вкусна, някой ден ще ти дам да опиташ — не може и да се сравнява с водопроводната. Преди нас, аз дори си спомням, тука имаше нещо като оранжерии или пък опитно стопанство — изглежда тук са работили много симпатични хора, може би някакви побелели старци и баби — непрекъснато са черпели вода от кладенеца, грижили са се за него — иначе водата никога нямаше да бъде толкова прясна — аз зная, чела съм... После, когато преместили оранжерииите, а територията дали на Висшата Лига и започнали да строят тези вили, строителите хич и не се пъхали тук — къде ти, навсякъде храсти и само храсти. И баща ми, и майка ми нищо не знаят, аз не им казвам.

— Защото е тайна? — досетих се аз.

— Да, но не съвсем. Страхувам се, че ще поискат да го засипят.

— Защо? — попитах аз. — Какво им пречи на тях?

— Не, просто не е функционално: дупка в земята — за какво служи?

— Да се засипва също не е функционално — казах аз. — Излишна загуба на време и сили. А трябва и да се докара пръст.

— Не зная, не зная — каза тя. — Не съм сигурна, че ще поръчат да се засипе, но все пак се страхувам. Понякога, когато е топло, или просто така, аз взимам канче, връзвам го на връвчица, черпя вода и пия — знаеш ли колко е приятно да я теглиш нагоре; канчето се клати, водата се разлива и плъок-плъок-плъок обратно в кладенеца. И изобщо тук е приятно да се седи така, без да правиш нищо. А когато баща ми пътува за Щатите или за Франция, или пък лети в космоса и взима мама със себе си, тогава аз изваждам повече вода и мия пода на вилата, не с ПМ-3 — тази ужасна машина, която вечно пръска паста „Жази“ на всички страни — а с обикновен парцал. Пълзя, пълзя, мия... Нашият под не е от пластмаса, а от дъбов паркет — така искаше баща ми, а за моята стая дори не стигна, там са прости дъски, забеляза ли. Ужасно е приятно — влажен, чист под и мирише, ох как само мирише, просто...

Неочаквано тя млъкна и ние дълго седяхме мълчаливи, на мене ми се искаше да я хвана за ръката или да ѝ разкажа за баща ми, поточно и едното, и другото, но никак не можех да се реша, никак, всичко в мене се беше свило и тогава тя каза с чужд глас:

— Да тръгваме, ще те изпратя до вратичката.

Ние се измъкнахме от храстите и през мократа полянка, по пътеката сред храстите и цветните лехи (аз си помислих, по всичко личи — че тя, Натка, се грижи за цветята), после по пътеката стигнахме в тъмнината до вратичката и тя я отвори. Аз излязох на улицата, известно време ние стояхме мълчаливо, след това тя каза:

— Пи-логическо в четвърта фаза неизбежно клони към нула. Неизбежно!

И в този момент на мен ми се прииска да зарева за това, че тя сега ще си отиде, а аз ще трябва да се върна в къщи, изобщо за това, че всичко беше, беше и изведнъж — свърши.

— Натка! — неочаквано за себе си извиках шепнешком. — Аз те обичам, влюбих се в тебе!

Уж хукнах да бягам, но не успях.

Тя се засмя, хлопна вратичката и тръгна бързо към вилата. Нещо в мен пропука, строши се, изведнъж аз се успокоих и казах с висок, неприятен, такъв някакъв нахакан глас:

— Подарявам ти лалугера. Вземи го, той е твой. Нека да живее при тебе!

И дочух някъде от тъмнината:

— Благодаря.

9

Цяла седмица след това аз не видях Натка и изобщо никого от класа ни — работих като луд, ту на Земята, в лабораторията на „Пластик“, ту на Аякс „Ц“.

От училището възторжено се съгласиха с молбата (молба! хе-хе!) на Висшата Лига да ме освободят от занятия за (както се казваше в писмото на Лигата, изпратено до училището) „практическа работа по създаването и завършването на материала за детайл «ел-три»“, по-нататък сигурно следваше задължителното и навярно непременно мъгляво обяснение що за дяволия е това „ел-три“ и за какво съм й нужен.

Разбира се, Лигата се беше договорила с училището за всичко по телефона, а писмото е било пратено така, за форма: щом има някакво събитие, то трябва да бъде отбелязано с документи.

Писмото го писа Рафа през обедната почивка, три дена след пристигането ми в групата.

Комично беше да гледаш как той, като се напъваше и почервяваше, съчиняваше и произнасяше на глас (преди да я напише) всяка фраза, всяка дума от писмото. Той се опитваше да накара и мене да му помагам, но аз клатех глава: „Не искам — няма — не мога“ — изведнъж той закрепця със страшен глас и изтръгна от ръката ми писалката, защото нарисувах (както се оказа след това върху много важен документ с печат) моя плюшен мечок и вече бях започнал да рисувам и дървета с големи плодове — като че ли моят Миша се разхожда в градина.

Сега аз изобщо не ходех на училище, просто ходех на работа, акуратно и методично, в определен час, както това правеше моят баща през целия си живот.

На свой ред училището се обърна с молба към Висшата Лига да ме освободи един ден от работа, за да прочета доклад за промените в основната структура на пластмасата на Дейч-Лядов в онези от долните

класове, които изучаваха курса по „Химия на високоиздръжливите пластмаси“.

Аз се зарадвах, че ще се видя с момчетата, Зинченко почти се съгласи, но Лигата отказа на училището: виждате ли, това ще откъсне Рижкин от ритъма на работата, да не говорим за това, какъв може да бъде докладът, след като още няма окончателен резултат.

Съображението беше основателно и училището замълча. С една дума, започнах живот, като на възрастните и дори, помня че си помислих: а защо пък, щом работя, правата ми да остават детски. Задълженията — като на възрастен, а правата — детски! Хитро! И тъкмо тогава срещнах Палич и той разпали, така да се каже, искрата на моето съмнение.

През обедната почивка аз седях в градинката пред „Пластик“ и се греех на септемврийското слънчице, а той изскочи от универмага „Плутон“, видя ме и се тръсна на пейката до мен, щастлив — не може да се опише: купил си, виждате ли, сравнително евтино, нов модел микро-обезпрашител за вила и гореше от нетърпение да сподели радостта си с някого.

— Привет, гений — каза. — Гледай, какво купих! Сега дишай във вилата с пълни гърди и никакви грижи — това се казва покупка!

— Нима тези вилни обезпрашителчета още не са станали безплатни? — нарочно попитах аз.

Той дори подскочи.

— Да имаш да вземаш! — казва. — В технологията колко още ще се лутат, докато регулират потока. На вас всичко ви се вижда просто. Да-а, времената се менят! А аз още помня кога само хранителните продукти и лекарствата бяха безплатни. Затуй пък вие се родихте, когато всичко е наготово: почти всички обувки и дрехи са безплатни, книгите и тетрадките — безплатни, кънките, ските, дори велосипедите — всичко е безплатно; нашето поколение какъв живот ви създаде! Със своите собствени ръце! (Отприщи се старецът — не можеш го спря!) Сега само луксът е с пари — за това е и лукс. Сега ни е трудно дори и да си представим, че някога киното е било с пари, или сладоледът, или обедът там, в закусвалнята. Между другото, а ти как си сега — както преди ли? И ти ли като всеки дребосък, искаш от майка си всеки ден талони за кино и сладкиши? А?

— Налага се — казах аз. — А как иначе?

— Правилно — казва. — А то, ако ви оставят на своя глава да вършите всичко, целите ще се напъхате в кутията със сладолед — зная аз. Тук синчето на едни мои познати от „Факел“ свило детската си чекова книжка и след това цяла седмица тайно, вместо да ходи на занятия, не излизало от киното, лапало непрекъснато сладолед и сладкиши — вие нямате мярка! — и после легнало болно от преумора и ангина.

— Е, да! — казах аз. — А вие имате ли?! — Аз дори се ядосах. Но Палич ме потупа по рамото, изгърси една явна безсмислица, която чак ме развесели.

— А ти — казва — поговори с Лигата. Нека да ти дадат бележка, или някаква значка там, или пък жетонче, че си вече възрастен, щом работиш при тях, трябва да можеш без всякакви талони, както месото и плодовете, без всякакви там разрешения по детската чекова книжка, да взимаш колкото си искаш бонбони, бакински курабии или мелба.

— Ех и вие, Палич — аз дори се разсмях. — Говорите ги едни!

— Добре — казва. — Да вървим, изпрати ме малко. Все пак, ти Рижкин, с нещо ми харесваш. А разрешението за сладолед в тебе ли е?

— Не. Мама ми даде само за обяд.

— Е, да вървим. Ще ти взема сладолед.

Аз се зарадвах, честна дума, като дете и тръгнах да го изпращам.

Той взе за себе си хрупкава вафлена топка с мелба, а на мене — цели две и ние още пет минути бърбихме за най-различни работи.

— Заплата полага ли ти се? — попита той. — За да можеш да направиш някоя луксозна покупка?

— Не зная. Навярно. Споменаха за това — чух.

— И какво си решил да купиш със заплатата? Мислил ли си вече за това?

— А, не. Може част от парите да отделя за нов ролер или пък да си купя холандски спининг със скрита марка.

— За майка си помисли ли?

— За... за... мама — голяма филаделфийска торта — казах аз. — Може и до букиниста да отскоча, да купя някой рядък, старинен екземпляр от романите на братя Стругацки...

— Мечти! — каза Палич. — Ти гледай Лигата да не реши вместо на тебе, да дава заплатата на твоите родители. Лично аз на тяхно място така бих постъпил.

— Добре, Палич. Всичко хубаво, а аз ще тичам в „Пластик“ — трябва да се работи.

Той ми намигна и ние се сбогувахме. Аз тичах към лабораторията, дояждайки втората хрупкава вафлена топка с мелба и мислех, че ето на, наистина — правата ми са детски.

Но това бяха, така да се каже, весели мисли — капризи.

10

Онази вечер, когато надничрахме с Натка в нейния кладенец, аз вървах към къщи в някакво съвсем объркано настроение, нелепо и странно, и непрекъснато мислех (точно тя, именно тази мисъл, не знам защо, непрекъснато се въртеше в главата ми): казал ли е или не е казал татко на мама, че аз станах ръководител на групата, в която влиза и той, баща ми.

Е да, разбира се, казал е, аз веднага разбрах това, щом се върнах в къщи. В тяхната стая не светеше, мама седеше в кухнята сама.

— Намокри ли се, миличък? — попита тя някак особено ласкаво и много тъжно. — Пирожките с картофи са още топли.

— Слаба работа — казах аз. — Дъждът спря.

— Ще ядеш ли?

— Не, не ми се ще, изморен съм, ще отида да спя.

— Е, лягай. Дори и пирог с цвекло ли не искаш?

— Не!

— Добре, лека нощ. Баща ти вече спи. Той беше много изморен днес. Утре не търси пирожките с картофи, ще ви ги завия заедно.

Аз кимнах и тук неочаквано ние се погледнахме един друг право в очите, после и двамата се извърнахме. Аз бързо взех един душ и се прибрах в стаята си.

Съблякох се, без да паля светлината, легнах и изведнъж разбрах, че не искам, не искам, не искам да мисля за тази история с баща ми, и за Натка не искам да мисля, ще мисля за нещо друго, приятно, реших аз, но за какво точно — така и не измислих, нищо не ми харесваше, нищо, и заспах, съвсем изнурен. Помня само, че отново ми се мярна мисълта — утре съм на работа.

Дните се проточиха еднообразни и съвсем еднакви. С третата и деветата молекула ние се справихме бързо, но седемнадесетата съвсем не искаше да се разкъсва и никак не ни се удаваше да увеличим слоевете до четири.

В къщи всичко беше като че ли нормално, както преди, но аз знаех, чувствавах, че не е така. Вечер гледах да не седя в къщи, просто скитах из градчето, по тихите улички из покрайнините и все мислех какво да правя — съвсем не смятах да живея и занапред така, както през тези дни, но какво точно да правя — не, това не знаех. В главата ми всичко беше объркано, дори ми дойде наум, че аз твърде неясно си представям защо е толкова лошо това, което се случи; като се разхождах, аз карах себе си да разсъждавам на глас, последователно и ясно (преди никога не съм го правил), и именно по този глупашки начин достигнах до извода, че най-лошото, така излизаше, съвсем не беше в туй, че аз, малкото момче, съм станал началник на баща си, а съвсем в друго; трудно ми беше да обясня с думи в какво именно, но аз чувствавах, че съм прав и скоро се убедих в това...

И още нещо си мислех през цялото време — а може би съм ненормален? Друг на мое място би бил щастлив от такъв успех, даже би си вирнал носа, а ако пък баща му му станеше подчинен — още повече; колко шеги щеше да има, веселба!...

Понякога страшно ми се искаше да отида при Натка и всичко да ѝ разкажа, но аз не можех, не, не можех да отида при нея, работата беше там, че аз я обичах, а тя мене — нито капчица, в това бях почти абсолютно уверен.

След няколко дни майка ми замина — отлетя в космоса, на нашата най-голяма и отдалечена от земята „междинна“ — Каспий-1. Там работеше като лекар нейната сестра Галя и мама ѝ занесе вълнена блуза, домати, малко цвекло, любимите Галини бонбони с ликьор „Орбита“ и някаква специална литература. Майка ми така ми се стори, отлетя на Каспий-1 някак неспокойна — май че нервничеше? Аз дори си помислих, че първата ѝ работа там, на Каспий, ще бъде да разкаже на Галя какво се е случило на Земята и веднага ще позвъни в къщи, за да попита весело — е, как сте вие там, а Галя ще стои до нея и с напрежение ще слуша моите или на баща ми весели отчети.

И така майка ми отлетя, а ние останахме с баща ми.

И още през първата нощ, вече на разсъмване, аз неочаквано и някак внезапно се събудих, защото баща ми разговаряше с някого (думите не можех да схвана), а пък майка ми я нямаше. Може би беше нечестно (в този момент дори и не помислих за това — толкова се

развълнувах), но аз, без да ставам от кревата, тихичко, с крак, открянах моята врата — и изведнъж започнах да разбирам думите.

— Да-да. Точно така!... Край на полета! Така да се каже — дотърсихме се!... Наистина, какъв плавен полет, а?... Ха сега, опитай да си спомниш, приятелю — в кой куфар лежи моята златна диплома?... Какво, вече не помниш, забравил си? А къде е първата награда на европейската зона за анализа на хиперпластичния ред?... Също си забравил?... А всичко това беше действителност — не е лъжа, не е измислица. Ръката ми стискаха! Помниш ли? Талант!!! А сега моят син, още малчуган, хлапак, седи на закуска, лапа пирожки с картофи, клати си краката под масата и с пълна уста, ей тъй, мимоходом, излага гениални идеи!... Хайде, опитай се да разбереш това, приятелю!... Слушай внимателно: час, само един час от обикновено учебно-практическо занятие на Аякс — и хоп!!! — решен е въпросът, над който група възрастни хора от Висшата Лига се блъскат цяла година! Сега ясно ли е? Какво е в сравнение с неговата детска измислица моят талант?! Нула. Невидима капчица, буболечка, краченца на буболечка... Или той се е изхабил, моят талант, а?... Пригъпил се е, увяхнал — и аз сам съм си виновен: не забелязах това, не го опазих...

Слушах с невероятно напрежение, дори ми беше страшно, защото това, за което говореше той, беше точно онова, което не можех да назова, да произнеса сам, именно тъкмо ОНОВА, а това, че аз станах негов началник, наред с онова ГЛАВНОТО изглеждаше просто глупост.

Раздаде се едва доловимо щракане, звънна звънче — баща ми постави слушалката. Или на мене така ми се стори. Не зная.

Много чудно, но аз веднага заспах.

11

В петък, когато майка ми долетя от Каспий-1, аз се върнах от работа, намерих бележка от Жека Семьонов и Валера Пустошкин — момчета от моя клас в старото училище. В бележката се казваше, че в неделя, в единадесет часа ще ме чакат пред входа на „Тропици“, за да се поразходим из парка.

Аз изведнъж се зарадвах: отдавна не бях виждал никого от моите момчета и момичета.

Разбира се, „Тропиците“ ни бяха доста омръзнали, но, откровено казано, това беше първокласен парк. Наистина, той бе създаден за строго научни цели. И още: преди създаването на „Тропиците“ около три или четири градчета от нашия тип искаха да построят такъв парк, но победихме, по неизвестни причини, ние. От само себе си се разбира (тази идея дадоха градските власти и Лигата я подкрепи), че след като беше решено да се построи такъв парк, щеше да бъде глупаво да не го превърнат изобщо в парк за отдих — така и постъпиха.

А какво ли нямаше в нашите „Тропици“! Е, разбира се, преди всичко климатът — климатът беше разкошен! Нямам и понятие, как технически са успели да създадат такава тропическа микрizona. Отначало всички в града бяха луди по него — в нашите северни ширини изведнъж... истински джунгли, тропически растения, тропически дървета, тропически животни — всичко съвсем тропическо и само тук-там субтропическо. Татковият „Пластик“ (макар че това не беше негова работа, а работа на климатолозите, зоолозите и строителите) предложи една новост: животните да бъдат не както в обикновените зоологически градини зад ровове с вода, а зад високи, тънки и прозрачни стени от особено издръжлива пластмаса, така и на животните няма да им е по-зле, а на хората ще им е много поинтересно — тъй да се каже — ефект на присъствието. След това, наистина, попривикнахме, но отначало ни беше странно и малко страшничко — вървиш съвсем, ама съвсем близо до хипопотами, жирафи, антилопи, крокодили и лъвове — ей така, просто с ръка да ги

докоснеш... Все пак, за да предпазят редките антилопи, лъвовете ги държаха отделно. Гришата Кау веднъж каза, че през нощта в зоната на лъвовете, за да запазят техния лъвски нрав, пускат за ядене крави, разбира се, живи — да ги ловят. Б-р-р-р... дори не ми се вярва. Особено ме поразяваше нашата градска рекичка Уза, по-точно дори не самата тя, а преходът от климат в климат, който са създали учените: ето тук е рекичката Уза — просто Уза, една съвсем нищо и никаква, сивичка, скромничка, а тук, съвсем до нея, в зоната на парка — тропическа река, абсолютно тропическа, цялата в мангови храсти, покрита с лилии и ослепително бели лотоси; крокодили, хипопотами, чапли, някакви невероятни риби — всичко има.

Непосредствено след входа на парка се намираха огромни съблекални, които се отваряха през есента, когато ставаше хладно, а през зимата дори беше популярна крилатата фраза „да отидем да се стоплим“ — това означаваше в парка, в „Тропиците“. Смъкваш всичко от себе си в съблекалнята и само по шорти се разхождаш из парка, къпеш се в басейна, ядеш с талони (да ги вземат мътните!) сладолед, пиеш газирани напитки, жегаш, задух... Разбира се, ако няма слънце, ще се разхождаш без слънце — в такъв случай тук нищо не може да се направи.

Наред с това, в средата на зимата имаше месеци, когато „Тропиците“ изобщо се затваряха; дирекцията на парка и научното ръководство бяха принудени да създават периоди на тропически дъждове, без които флората и фауната просто не можеха да съществуват нормално.

Разбира се, в парка имаше както обикновено и много ненужни подробности: кафене, кафе-сладкарница, ресторант, площадки за игри, танцови площадки, кинозала, кинолектория, обикновена лектория, зала-читалня, лодки под наем (не по Уза — това би било отлично! — а по езерата), микрокосмодрум за разходка на децата (височина на полета 2–5 метра, просто за смях!) и т.н. и т.н... Но имаше и разкошни развлечения, наистина с пари и доста скъпи: можеше например да се лови в Уза едра тропическа риба със специална ароматна стръв, да се спуснеш с батискаф в специална морска пукнатина на океанска дълбочина, да посадиш сам някакво (по избор) плодно растение, да проследиш след това как с помощта на биоускорител се появява кълн, израства дърво или храст, цъфти и дава плодове, които по-късно

можеш да отнесеш в къщи със специален пропуск при изхода на парка; желаещите можеха да половуват от засада (с инструктор, разбира се) на антилопи или лъвове и да се фотографират с трофеите, а после да се полюбуват на забавната сценка, как убитите лъв или антилопа започват да мърдат нозете и опашката си, да се прозяват и изправят на краката си, тъй като са стреляли не с бойни патрони, а със специални капсули, пълни със силно действащо приспивателно; можеше в особен прозрачен, немачкаем, непробиваем и непрохапаем скафандър да поскиташ сред лъвове, антилопи, носорози или маймуни — и прочие, и прочие, и прочие...

Въобще, ако се замислим, това беше един гениален парк.

Когато се разработваше неговият проект, учените дълго си блъскаха главата: дали да го направят, от гледна точка на действието на тропико-климатичната машина, многосекционен или с една секция. Ако е само с една секция (т.е. секцията да представлява целия парк) съществува голям риск: в случай, че машината, особено през зимата, внезапно се повреди, тогава ще загинат всички растения и много животни, а ако го направят многосекционен (да се повреди, да кажем, една секция, особено ако е вътрешна — нищо страшно, микроклиматът няма къде да отиде, още повече, че съседните секции могат да му дадат от своята топлина, а общото спадане на температурата може бързо да се възстанови чрез повишаване мощността на съседните секции) — това излизаше страшно скъпо.

Решили да направят четири секции. Разбира се, и в този случай рискът не беше малък, тук всяка от четирите секции с две от страните си неизбежно беше в допир с външния, нетропически климат, но все пак, лесно е да се пресметне, че рискът беше, да кажем, едно към четири в сравнение с едносекционното устройство.

Първата авария стана две години след откриването на парка и то точно през зимата — отказа третата секция. Независимо от наличието на аварийна служба и разработения научен метод за ликвидиране на внезапното спиране на машината, дълго време нищо не можаха да направят. Криво-ляво успяха да изловят всички животни и да ги натикат по другите секции, из топлите помещения в „Тропиците“ и в зоологическата градина, а растенията загинаха. Но все пак, за щастие, намериха мястото на повредата в системата.

Ето какъв беше нашият парк!

12

В неделя, точно в единадесет аз заставах пред „Тропиците“, момчетата още ги нямаше, заех се да чета някакъв глупав афиш, и изведнъж някой отзад закри с длани очите ми.

— Жека! — казах аз. — Ти ли си, стари дяволе!

Отзад мълчаха.

— Валера, ти ли си?!

Отново мълчание.

Тогава започнах да изреждам имена, е, на тези момчета от старото училище, които ми бяха по-симпатични.

Все напразно!

— Тогава не зная — казах аз.

Пуснаха ме и аз се обърнах...

Беше Натка.

— Здравей! — каза тя. — В парка ли отиваш?

— В парка. Да, в парка — казах аз с неузнаваем глас. — Здравей.

— Е, да вървим, аз също. Да вървим по-бързо.

— Не зная — замънках аз. — Тук трябва да дойдат момчетата от старото училище — говорех аз, а сам вече вървях след нея...

— В парка ще се срещнете — каза тя.

— Не зная — казвах аз. — Ами ако не успеем? Ако се загубим? Те много искаха — приказвах аз и продължавах да вървя след Натка.

— Няма да се загубите — каза тя. — Хайде, по-бързо.

Аз вървях след нея така, като че ли се намирах в зоната на влияние на някакво магнитно поле с идиотски закони.

Ние се преоблякохме в летни дрехи в съблекалнята, преминахме на бегот тридесетте метра до топлинната бариера, а там вече тръгнахме нормално — през този ден жегата си я биваше.

Натка ме помоли да ѝ донеса сладолед, аз ѝ донесох, ние погледахме малко змиите, после тя предложи да отидем в розариума: там е тихо и няма почти никой, аз се съгласих и покрай мястото, където стояха лъвовете, ние отидохме в розариума. Лъвът Гришка беше легнал до самата плексигласова стена, примижаваше и кой знае защо лижеше стената, а децата се трупаха около него и се мъчеха да поставят дланите си на същото място върху плексигласа — наистина всичко изглеждаше така, като че ли той им лижеше ръчичките. Те пицяха страшно, мъчейки се да поставят дланта си на нужното място, дори се биеха, а родителите им ги разтърваваха.

В розариума наистина нямаше почти никой, някаква старица в шорти, с книга и тъмни очила и слабичко, прилично на мравка момченце, което играеше само със себе си на шах.

Ние седнахме в отдалечения, съвсем пуст край на розариума и Натка попита:

— Чете ли неделния брой на вестника?

— Не — казах аз. — И какво?

Чак сега забелязах вестника в ръцете ѝ.

— На, виж — и тя го разтвори на рубриката „Необикновеното около нас“. Отляво, от горния край на страницата ме гледаше доста голяма фотография — аз и баща ми на моторолен, и преди още да прочета, скръцнах със зъби, защото разбрах всичко. *Кой се е раздрънкал?!* За това знаеха в групата „ел-три“, знаеше мама, хората от

„Пластик“, може би още някой... Но нали всички разбираха, мисля си аз, че в това няма никакво щастие за баща ми? Или може би някой от тях смяташе, че това е забавно, пикантно, по-пикантно от него няма? А? Или вестникът сам е надушил това? Именно надушил. Че гениалният Митя Рижкин от шести „б“ е удостоен с честта да работи във Висшата Лига в групата на възрастните — това им се сторило малко? А? Сигурно са написали, че аз, малкият Митя, съм ръководител на групата, а в състава на групата влиза и Рижкин-старши.

Така и излезе, когато аз се насилих и прочетох това тяхно „Необикновеното около нас“.

„Ето те, бащата и синът Рижкин, истински творци в науката, истински другари, макар че малкият Митя оглавява групата, а неговият баща... Та може ли да бъде другояче...“ и така нататък и така нататък.

Аз погледнах Натка, лицето ѝ беше студено, желязно.

— Как ти харесва това? — попита тя строго, също като майка ми, и аз разбрах, че на нея всичко ѝ е ясно.

— М-много — казах аз.

— Направили са подарък на баща ти.

— Не зная как да постъпя — казах аз. — Непрекъснато мисля, мисля, мисля и нищо не мога да измисля. Знаеш ли, даже се радвам, че при нас нищо не излиза с разцепването на седемнадесетата молекула. Щом като в мене седи такава проклета машинка, може би именно аз пръв ще стигна до решението на проблема. Именно аз, разбираш ли? И тогава на него ще му бъде съвсем зле, зная. Защото той е талантлив, умен е, много, работи на пълни обороти... Аз даже се хванах, че по време на работа някак бавно съобразявам, като че ли нарочно протакам, забавям работата — а пък така не трябва, не е честно, ако се замислиш! Не е честно, разбираш ли?

— Остави това — каза тя.

— Не, не, не спори, не е честно! Така аз може би ще стигна дотам, че ще скрия решението, докато той сам не се сети за него. Не зная какво да правя. Да се разболея ли? Или да си счупя крака и да се излежавам три месеца в болницата, докато ония там не се справят сами със седемнадесетата.

— Подхвърли му незабелязано твоето решение, ако пръв го достигнеш. Някак си така нагласи програмата, че той да се натъкне пръв.

— Не, мислих за това. Така не бива, той трябва сам. Сам, разбираш ли?

След това ние дълго мълчахме, аз дори престанах да чувствавам, че Натка е тук, до мен, и изведнъж, съвсем внезапно и рязко, като някаква нищожна алфа частица, ме запокитиха от едното поле на влияние в съвсем друго.

— Аз искам да се целунем — каза тя тихо. — Искаш ли?

Дълго не можах дори да се помръдна.

— Сега — казах аз накрая с писклив глас, и кой знае защо се обърнах и отново замрях. На пейката, където преди секунда четеше старицата с шортите, нямаше никого, само разтворената книга. А старицата седеше срещу момченцето-мравка зад шахматната дъска, ръката ѝ с белия кон бе застинала във въздуха...

Цареше пълна тишина. Нито звук. Нито аромат.

Бавно се обърнах към Натка, очите ѝ бяха затворени. Аз затворих своите, взех в ръце лицето ѝ и бързо я целунах някъде по носа, по бузата и по ъгълчето на устните едновременно. Някакви топли, трептящи вълни ме заляха отвътре и в този момент всичко около мене започна да се движи: силно замириса на рози, в короната на палмите зашумя влажният тропически вятър, момченцето-мравка каза нещо с креслив глас, старицата се изкиска и шумно удари белия кон в шахматната дъска. Мекият Наткин глас, но сега, кой знае защо, твърде висок, като силен шепот, изведнъж зазвуча в ушите ми:

— Моите очи са сиви — говореше тя, — обикновено са сиви, а гледай какви са сега, гледай! Виждаш ли, виждаш ли, абсолютно зелени, виждаш ли?! Само че ако не виждаш, не лъжи, защото никога няма да ти го простя! Зелени ли са или не? Зелени ли са?!

Аз се обърнах към нея, стеснявах се и дълго я гледах в очите, за да не излъжа, за да ѝ кажа истината; нейните очи бяха съвсем слабо, но все пак зелени, именно зелени, а не сиви и аз ѝ казах, че за зелени, много, много... Тя се засмя, аз също, без да зная защо и в този момент и двамата (сигурно и двамата) видяхме как старицата в шорти се спусна към разтворената си книга, сграбчи я и изтича нанякъде, момченцето-мравка, като хленчеше и охкаше, бързо събираше разпилянните по пейката бели и черни шахматни фигури, покрай нас изтичаха някакви хора, след тях се появиха други, решителни, делови, те влачеха след себе си отоплителни маркучи и огромни

полиетиленови покривки и със страшна бързина, подвиквайки си, започнаха да покриват с тях розите, подреждаха сред техните гъсталаци маркучите във форма на серпантини, отнякъде, макар че не се разбираше нито думичка, високо заговори радио, и в този момент аз си дадох сметка, че съм сред другите хора, държа Натка за топлата ѝ ръка и бързо се отдалечавам от розариума, а наоколо е ужасно студено, като през есента.

— Аварията е в тази секция — чух аз Наткиния глас. — Да отидем по-скоро в топлата зона и изобщо навън от „Тропиците“. Имаш ли нещо против?

Аз кимнах и ние бързо се отправихме по просторната палмова алея.

Хората около нас също бързаха.

Скоро ние попаднахме в топлата зона и се втурнахме по-нататък, по пътя ми се мярнаха познати лица — Венка Плюкат, Ким Утюгов, Вишнякови, Жека Семьонов, Валера Пустошкин, Рита Куул — красавица от старото училище, някакви от „Пластик“, старицата — информатор от Аякс „Ц“, нашият суперкосмонавт Палич с младичката си съпруга, някой струва ми се ме извика — аз не отвърнах, не обърнах внимание, после — в съблекалнята и скоро ние изскочихме от „Тропиците“.

След това дълго се разхождахме под дъжда, седяхме в „Шоколадницата“ и ядохме бульон, блини с месо, сладко с разбит каймак, аз си спомних изведнъж за вестника и се зарадвах, че мене все още не ме разпознават по улицата, но недей боже, скоро ще започнат — портретът ми и статията вече са отпечатани; Натка каза, че това са, видиш ли, празни работи, глупости, и изобщо се постарай да направиш от цялата тази нелепост нещо дори приятно за себе си; после ние отново се разхождахме, дъждът ту започваше да се лее отново, ту преставаше; аз признах на Натка, че когато бях на шест години, мечтаех да стана космически пират; тя ми подари автоматичната си писалка, аз на нея — своята; след това дълго, докато съвсем се стъмни, бродихме из дъбовата горичка, далече чак след новото ми училище и тя ме държеше под ръка, ние не се целувахме и беше страшно хубаво, така хубаво, както когато в стаята е тъмно, но щом запалиш светлината, ще видиш украсената елха, която майка ти е успяла да

нареди, докато ти си задрямал замалко, уморен от търчане нагоре-надолу.

13

Скоро започнаха да пристигат писма. Купища. В къщи, във вестника, в училището. В училището като че ли се побъркаха (преди все пак аз хранех към тях известно уважение), забравиха близкото минало и отново поставиха пред Висшата Лига въпроса за моя доклад или — в краен случай — да изляза и разкажа в общи черти за работата. Този път и самият аз не исках, поради цялата тази психоза, и Зинченко се съгласи с мен. Той все повече и повече ми харесваше, тих, дребен, учтив човек, умен, учен и изобщо симпатичен. Аз дори си мисля, че именно заради него (разбира се, не защото така е заповядал, а заради неговото собствено поведение) всички в групата се отнасяха към мене просто безупречно: не се задяваха с мен и най-вече, не се лигавеха като с бебе. Пък и на никого не му беше до това — тъй като работата беше сложна.

Писмата (тихо и незабележимо майка ми ги подреждаше на купчинки върху прозореца на моята стая) пристигаха при мен, края им не можеш хвана, от целия свят: от нашето градче, от други градове, от междинните станции; имаше много и от чужбина.

Пишеха и питаха, в общи черти, за всякакви дреболии, за куп глупости: мога ли аз, като сравнявам интензивността и продължителността на успеха на миналите кинозвезди, да изчисля края на влиянието на Дина Скарлати, т.е. струва ли си да започват да ѝ подражават (ако още не са започнали) или залезът ѝ не е далече; какво мисля за задочното училищно обучение — какво е отношението ми към полемиката по този въпрос, която е започнала в Англия; на колко години съм бил, когато за пръв път съм се целувал; не ми ли се струва, че джазът е изживял времето си или може да се очаква за в бъдеще нов подем; ще намеря ли в себе си готовност и смелост да се обърна от името на всички деца с молба до правителството за скорошната и пълна, един път завинаги, отмяна на талоните за сладкиши, храна и развлечения, които ни дават родителите; страхувам ли се от зъболекаря или не; скоро ли ще пуснат филм за мене; и прочие, и прочие, все в

този дух. Едно особено глупаво писмо пристигна от Аякс „Ц“ — намерило се там някакво момиче, което живеело на Аякс с родителите си и уж ме било видяло, когато се мъкнех по коридора с нашия клас на онова практическо занятие.

„... Помня много добре как вървеше Вашият клас и Вие също. Тогава, в оня момент, когато Ви видях, Вие още не бяхте Вие, аз мисля, че Вие самият не сте знаели, че Вие сте Вие (е, Вие ме разбирате) защото Вие току-що отивахте на онова практическо занятие, на което един час по-късно Вие направихте своя знаменит научен трик. (Знаменит научен трик — д-а-а!!!) Вие още тогава — помня добре (а Вие не ме видяхте, аз стоях на вратата) — пригладихте перчемчето на главата си и казахте на някого от Вашите: «Все стърчи и стърчи, често трябва да го приглаждам». (Съвсем не помня тази фраза.) Аз си спомних за това по-късно, тогава, когато видях портрета Ви в централния вестник (имаше и такъв, забравих да кажа) и реших, че сега, когато за Вас знае цялата планета, много хора ще носят прическа във Вашия стил — с перчемче. Когато реших това и разбрах, аз разбрах и реших, че първа ще направя това. Изпращам Ви фотографията си с новата прическа (наистина, много приличаше), аз се снимах сама със самоснимачка, японска камера «Сакура» — горещо Ви я препоръчвам. Засега се разделям с Вас (засега?!). Целувам Ви. Ваша Нюша“.

А въпреки това името е нормално, човешко!

Разбира се, пишеха ми предимно хора на моята възраст, а възрастни твърде рядко и също нелепости — видите ли покъртително, гениално, никога не биха го допуснали. Една жена например като разбрала на колко съм години и как много и напрегнато работя, без да скръствам ръце, премествайки планини, прониквам в проблема като преобръщам пластове от знания, ми предлагаше да ме осинови, ако аз, разбира се, по някакви причини нямам родители или роднини.

Имаше и още едно напълно идиотско писмо, но аз така и не разбрах, възрастен човек ли го беше писал или не. Кратичко, без подпис, в стихове, нещо като поема...

*Погледнете го юнака,
той годините не чака,
а със ум, талант и слава
вече всички превишава.
Не го мислете за нахалник —
на баща си е началник.*

И нататък все в такъв дух.

Ако това писмо не беше такова глупашко и недодялано, сигурно би ме ударило право в сърцето. Съвсем точно.

Разбира се, на улицата започнаха да ме познават — може ли да се запознаем, потупвания по рамото, автографи... Това ужасно ме дразнеше и аз казах на Зинченко (според закона на Висшата Лига нейните работници бяха длъжни да съобщават на началника си за това, което вътрешно ги безпокои, ако чувствуват или допускат, че това разстройство им пречи на работата. Научният ръководител, а понякога и специален консултант-психолог определят равнището на нетрудоспособността, като имат предвид, разбира се, сложността и значимостта на работата и правят заключение: да оставят ли човека на работното място или да му дадат временна почивка. Изобщо мнозина нарушаваха този закон, защото през периода на временната почивка заплатата се намаляваше).

Моят случай беше от незначителните и Зинченко ни даде на нас с баща ми малка „амфибия“ от типа на маневрените ракети — пък и нашият ролер по това време започна често да отказва. Но понякога и във въздуха, и в закритата „амфибия“ не беше спокойно: ще те види някой веселяк и или ще се лепне за опашката, или ще се изравни, съвсем близко, лети — усмивчици, жестове, знаци, ха-ха, отвори, значи прозорчето, автограф във въздуха.

И по телефона звъняха — не можеш се отърва. Разбира се, най-вече момичета и главно — всички ужасно се стесняваха. Аз разбирах

това по гласа на мама: и аз, и баща ми изобщо не се приближавахме до телефона.

Странно живеех аз през тия дни, трудно. Имаше работа до гуша, естествено, но аз не се уморявах от работата, а от това, че постоянно си мислех: ето, аз се блъскам, блъскам се, мисля за тази дяволска седемнадесета молекула, старая се с всички сили, но вятър, нищо не излиза и... това с хубаво, така и трябва, а не биваше така, не беше хубаво: подготвяше се колосален скок в космоса, колосален, не полет до една от отдалечените (именно отдалечени) планети, а кацане, чиято цел е нейното овладяване, за пръв път в света, и аз прекрасно разбирах, така, просто по конструкцията на кораба, че нашият нов космолет няма да лети до Аякс „Ц“.

И с Натка не бяхме много добре. Буквално на следващия ден след „Тропиците“ аз изведнъж съвсем ясно си представих, как отивам при нея или ѝ се обаждам по телефона, а тя се държи така, сякаш нищо не е било, като че ли не сме се разхождали из дъбовата горичка, не сме седяли в „Шоколадницата“; така се страхувах от това, че не можех да се реша нито да отида при нея, нито да ѝ позвъня.

И така аз се нахвърлих на работата, като се стараех, от една страна, да се добера до промяната в строежа на тази дяволска молекула, а от друга, се радвах, че нищо не става. Главното беше, а бе ужасно и да се мисли за него, как да постъпя, ако намеря правилното решение на проблема, докато още никой не е узнал за това. Какво да направя? Дали да предпочета, как да го кажа — науката, или там, човечеството, дълга (за себе си не мислех) и да съобщя получения резултат на Висшата Лига (а тогава, знаех го съвсем сигурно, за баща ми щеше да бъде зле)? Или обратно, да скрия резултатите и да дам на баща ми сам да реши проблема? (Тогава аз — като затварях очи много остро го чувствавах — ще бъда един негодник в науката, именно негодник — по-точно не можеш го каза).

Понякога ми се мяркаше мисълта, много вероятно е нашата човешка психика да е устроена така, че ако нещо никак не ти се иска, то ти колкото и да се стараеш, все едно, нищо няма да постигнеш. Отначало такова предположение ме радваше: в края на краищата аз не съм негодник, а и не мога да отговарям за нашата психика, щом е така устроена. Но после съвсем друго, неочаквано съображение напълно удави това, първото. Беше странно съображение, някакво съвсем ново

за мен, учудващо; помня добре, че преди такива мисли не подскачаха, не бълбукаха, не живееха в моята глава; аз изведнъж почувствувах остро, че да, разбира се, всичко може да се случи, само по себе си, но във всеки отделен случай, всичко ще стане именно от само себе си, лошо или добро, а на мен ми остава само да се присъединя към това лошо или добро. И тук за пръв път почувствувах, че освен моя дълг или моя баща, съществувам и аз самият, самият аз, именно пред самия себе си аз съм длъжен да знам как да постъпя. На мене самия, изгубената в космоса молекула на име Рижкин, ми е нужно да зная кое е най-важното, сам да вземам твърди решения, а не просто: насамнатам, не просто: ако излезе добре — радост, ако излезе лошо — мъка.

Аз така се учудих, като видях как заклоочи в мене тази жива мисъл, че отначало дори се зарадвах: ето, значи, всичко сякаш е просто, вземам решение — и край, каквото и да е то, аз винаги ще бъда уверен в правилността му, но после се обърках и ми стана още по-зле; не знаех как да постъпя, но вече не можех и да мисля спокойно — каквото и да стане, вече бях длъжен пред самия себе си да зная всичко предварително.

Сега ми стана ясно, че няма смисъл да разчитам на някакви ходове: смешно беше да мечтая да си счупя крака и да легна в болница или още по-лошо — ако именно аз реша проблема за седемнайсетата молекула, по някакъв начин да подхвърля вярната мисъл, ход на баща ми. (Заболяха ме дори слепочията от мисълта, че той ще се радва, без да знае, че всичко това е от край до край измама, просто аз много добре си представях себе си на негово място.)

Доста бързо усвоих управлението на „амфибията“, която Зинченко отпусна на нас двамата с баща ми, и понякога вечер, когато се чувствувах особено зле, аз казвах в къщи, че ще отлетя до някого от момчетата, а сам плавно се издигах във въздуха и като се измъквах от въздушното движение в надградското пространство с най-строги правила, аз летях по права додето ми видят очите, преминавах малко над въздушното ниво, където съществуваха собствени, по-малко сложни правила, в ниво, където никакви правила не съществуваха, а беше изобщо категорично забранено да се лети.

Аз изгасях сигналните (задължителни за всички) светлини и се носех с луда скорост над тъмната земя. Патрулните милиционерски „амфибии“ нищо не можеха да ми направят, аз пътувах като тъмен

призрак, без никаква светлинка и те или не ме забелязваха, или ме забелязваха твърде късно — моята скорост (макар че техните „амфибии“ бяха най-мощни) беше къде по-голяма от тяхната: веднъж аз, мечтаейки за такива полети, за три дена начертах и тайно за една седмица сглобих микроприставка към двигателя на нашата „амфибия“, която бързо, за броени секунди, се монтираше или сваляше от двигателя, лесно се помещаваше в моята чанта, и мощността на двигателя се увеличаваше феноменално.

Аз се носех в тъмното небе над тъмната земя с невероятна скорост, като внимателно следях за светлините на патрулите, и се връщах обратно, едва когато се изтощавах съвсем от това диво препускане. Понякога (макар че също беше забранено) изгасях сигналните светлини, увисвах ниско над „Тропиците“, отварях прозорчетата и дълго седях, за нищо не мислех и само чувствавах, как по страните ми, по шията и косите меко струи топлият влажен тропически въздух, а долу, сред гъстите дървеса, зад високите стени от плексиглас в просъница вдигаха връва маймуните и ревяха лъвовете.

Веднъж, избирайки една тъмна и беззвездна нощ и отново изключил светлините, увиснах точно над Наткината къща. Двигателят работеше (бях го нагласил) почти безшумно, аз се осмелих и се спуснах още по-ниско, но не толкова близо, че върху мене да пада струящата се от прозорците светлина. В нейната стая не светеше и на мене ми стана неприятно при мисълта, че тя не е в къщи, скита, смее се, весели се и изобщо не се сеца за мен. Помислих си още, че тя може да не е в своята, а в някоя друга стая или седи в тъмното скривалище при кладенеца, но всичко това бяха предположения и аз не се успокоих.

В този момент чух как рязко се хлопна входната врата на вилата (вратичката на оградата не хлопаше, аз добре знаех това; слухът ми беше напрегнат до крайност, значи, някой излезе от вилата, а не се върна в къщи), аз леко излетях нагоре и в слабите отблясъци на уличните фенери видях, че от вилата към вратичката върви нейният баща, да, светилото на науката. Кой знае защо, аз включих микрофона за обратна връзка със земята, насочих лъча на търсача към светилото и изведнъж дочух:

— М-да-а-а! И това е в нашия просветен век... Забавно...

Той вървеше мълчаливо към вратичката, но на половината път се спря и... изведнъж започна (аз дори изтръпнах) да чете на глас стихове:

*В трева, по-тънка от конец,
опнал мустак, седи щурец
и гледа, сложил очилата,
в часовничето на елата.*

То пък в оплетените клони
стрелките си щастливо гони
и пее с тях като пчела —
стрелките му са от смола.
А песента, макар позната,
изпълва с вечен страх тревата.
Снишава се тя, тя се мята,
горката, моли се за вятър.
Но вятър няма и стрелките
протягат сенки над ъглите,
където пак стар е спрял —
той, паякът, е побелял.
Приятели са те с щурчето
и то, затъркало с крачето
върху цигулката си стара
мелодия за сън подкара.
Ще кажете — ветрец или
в елите ручей ромоли.
Но нито вятър, нито ручей
герои са на този случай.
Просто прекрасен е свирецът,
т.е. със дарба е щурецът —
по камъните — забравки
тичат усмихнати канавки.
Но ето, приближава мрака.
Заспал, часовникът не трака,
а стъпил върху светец пън,
щурецът готви се за сън.
Паяко драги, лека ноц!
Часовнико, не бъди лош.
И остави се на росата
да ти измие циферблата!
Но не че думите скъпи
часовникът, а просто спи.
Спи паякът, спи и ветрецът...
На дъното спи и щурецът.

Не зная защо, но аз се развълнувах ужасно.

Той замълча.

После отново заговори:

— Разбира се, в тях има нещо от машината. Сигурно. Канавки по камъните... Мда-а-а... Но понякога изпитвам странно чувство, че това са напълно човешки стихове... И какво ли означава, че той „спи на дъното“, този щурец? Загинал ли е? Умрял? Малко е страшничко, когато гледаш машината и знаеш това за нея... Като че ли тя е машина, но... но и нещо повече, нещо, нещо мислецо, страшно е да се каже — о-ду-ше-ве-но... М-да-а-а... Загинал ли е щурецът? Или не?

Аз рязко дръпнах ръчката за вертикален полет, постепенно извеждайки „амфибията“ с носа но посоката на движението, дадох пълна газ и дълго се носих право нагоре, абсолютно нагоре, отдалечавайки се в черното небе точно (ама съвсем точно) над къщата на Натка, и така летях дълго-дълго, изстисквайки от двигателя всичко, на което бе способен, докато не почувствувах накрая, че в разредените слоеве на такава атмосфера моята „амфибия“ повече не може да лети.

Върнах се в къщи толкова измъчен — не е за разказване.

През нощта сънувах странен сън — нито интересен, нито неприятен — така и не можах да се оправя и да разбера какъв беше той.

Като че ли съм в „Тропиците“, а в специален павилион са пуснали особен сладолед, ама съвсем особен, в живота никога не е имало такъв: от него можеш да ядеш *колкото си искаш* — страшно е дори да си го представиш, защото именно колкото ти се иска — килограм, тон, цяла планина; главно — беше невероятно вкусен, като в приказка. Аз си мисля, че и идеята за този феномен, и устройството за изготвянето му, и продуктите, от които го правеха, и специалните препарати — всичко беше изобретено от хора с феноменална гениалност. А можеше да го ядеш *колкото си искаш*, защото не насищаше и нямаше начин да преядеш, нито дори да се наядеш: при приготвянето му в него бяха включили такива компоненти и химични регулатори, че като попадне в организма, той не запълня празното пространство в стомаха, не се преработва в някакви си там калории или витамини, не насища, оставяйки по този начин някакъв шлак, отпадъци, а просто с помощта на тези химични регулатори и известни ферменти на стомашния сок, секунди след като попаднеш в стомаха се превръщаше в обикновена вода, влага, която в условията на тропическия климат, леко и незабелязано излизаше навън. И още един сюрприз: температурата на сладоледа беше нормална, съвсем не беше ниска, ефектът на замръзването се осъществяваше по друг, особен начин, не както обикновено, а чувството на студ в устата се предизвикваше от някакъв препарат, който малко напомняше на мента — с други думи, да се простудиш беше невъзможно. Чудна вкусотия — не се насищаш, не настиваш — яж *колкото искаш* и щом няма никакви противопоказания, не трябва и никакви талони-ограничители. *Никакви!* Ура-а!

Не зная вече колко изядох от този сладолед за три часа, навярно цяла планина, но после престанах, не, разбира се, не че ми омръзна,

къде ти, просто изведнъж ми се прииска да изляза от павилиона, да намеря Натка и да се върна обратно с нея и това чувство беше по-силно. Но да изляза от павилиона не можех, вратата беше затворена. Търсенето на този сладолед беше толкова голямо, че имаше огромни опашки и администрацията беше решила да пуска всяка група желаещи на пет часа; за да не се опитва някой от опашката да прережда и за да няма бъркотия, преди да изтече този срок не пускаха никого навън, пък и, откровено казано, желаещи да излизат нямаше.

Сигурно аз бях единственият, който седеше в павилиона и не ядеше, естествено, бих ял и ми оставаха цели два часа време — просто седях и си блъсках главата как все пак по-скоро да изляза оттука и да намеря Натка.

Изведнъж (аз дори трепнах) към моята масичка плавно доплува и седна едно момиченце в синьо, приличащо на специална форма (и не се излъгах) костюмче, с някаква специална фирмена значка на сакото. Тя — което беше най-важното и затова аз трепнах — като две капки вода приличаше на Натка и това много ме развълнува (Натка Холодкова, прохладният сладолед, аз и тя заедно — всичко съвпадаше), и все пак добре знаех, че не беше тя.

— Аз се казвам Алиса (забележете — Алиса, едно такова сладко, вкусно име), Алиса — повтори тя, като ми протягаше ръка.

— Рижкин — казах аз, като ѝ протягах своята, но тя, слава богу, дори не мигна не ме позна — или не четеше вестници, или не беше запомнила портрета ми, или пък фамилията.

— Аз съм ученичка от специалното училище по обществено хранене — каза тя — и по време на практиката съм представител на фирмата „Детски свят“, която произвежда новия вид сладолед „Възторг“. По поръчение на фирмата наблюдавам търсенето на „Възторг“ и консумацията на „Възторг“. Забелязах, че вие престанахте да ядете, защо?! Може би сте бил болен от грип или ангина преди да дойдете в нашия павилион? Или може би изобщо не сте поклонник на сладоледа?

Идиотски въпрос!

Заклатих глава отрицателно.

— Тогава пристъпвам към изясняване на въпроса за търсенето по други причинни канали. Значи при вас има други причинни канали?

— Не зная — казах. Боже мой, как феноменално тя приличаше на Натка, само гласът ѝ беше друг, не топъл, а хладен, дори студен.

— Вие сте дошъл тук сит, гладен или средно? — попита тя, извади от джобчето с апликация красива автоматична писалка и продълговато листче с някакъв текст. — И така: сит, гладен, средно? Кажете, а аз ще подчертая необходимото.

— Средно — казах аз.

— Така а-а, сега помислете, представете си — състоянието на ситост у вас същото ли е, както когато дойдохте — по-малко — по-голямо? Не се ли появи усещане за ситост?

— Не, не се появи — казах аз.

— Прекрасно, подчертавам — „не се появи“.

— Какво чудно има в това — казах аз. — Вашият „Възторг“ не е длъжен да насища, ако правилно съм разбрал рекламата.

— Точно това изследваме, дали е така в действителност.

— А пък аз изглежда съм дори малко по-гладен в сравнение с това как се чувствавах, когато дойдох тук — казах аз. Откровено казано, тя започна малко да ме дразни.

— К-а-ак? В най-лошия случай „Възторг“ може все пак да насити, но не и да увеличи усещаното за глад!

— Във вашата фирма не са ли ви казали — забелязах аз, — че съвсем ситият човек няколко часа след като е приел храната отново е способен да изпитва глад? Знаете ли, така се случва в живота...

— Не, не са ми казали — отвърна тя. — Да продължим. Не чувствувате ли да сте настинали след като сте яли „Възторг“, не ви ли боли гърлото?

— Не, не чувствавам, не ме боли.

— Подчертавам — каза тя.

— По-дебело — казах аз.

— Какво?

— Нищо. Това е шега — казах аз.

— Аз съм на работа — каза тя. — Не ми пречете да подчертавам.

— Значи вашата фирма изпробва „Възторг“ върху мене?

— Да.

— А аз изпитвам възторг от вас.

— Моят домашен телефон — каза Алиса — е двеста шестдесет и две — сто четирийсет и девет — четиристотин и дванадесет — сто

петдесет и девет осем нули сто, вътрешен „едно“. Съсредоточете се, вътрешен „едно“. Лесно се запомня — „едно“.

О, как се ядосвах, че тя абсолютно прилича на Натка — също такава дългокрака, гъвкава, в лицето — като две капки вода, съвсем, съвършено, и абсолютно не е Натка! Ами ако и Натка всъщност, като се вгледаш в нея, е такава? Не, не, не вярвам!

— Позвънете след шест. Всичко ще обмислим.

— Например — казах аз, — че вие не разбирате от шеги? Може ли?

— Може и това — каза тя. — А после ще отидем на кино, ще гледаме Дина Скарлати. (Изведнъж ми се стори, че нейният глас стана малко по-топъл, едва-едва.) Моята прическа е като на Дина Скарлати, нали, не е лоша? Харесва ли ви? А?

— Виждате ли, Алиса — казах аз. Дявол да го вземе, а ако изведнъж се окаже, че това все пак е Натка, Натка, която временно се е заблудила в сумрачните дебри на фирмата „Детски свят“ и просто временно е свикнала с друго, фирмено име. — Виждате ли, Алиса — продължих аз. — Може, макар и малко, да се поприказва, дори и когато си на работа.

— И така — каза тя. — Вие нямате чувство на ситост. Нямате настинка. Опитайте да похапнете още от „Възторг“.

— Не искам — казах вяло аз.

— Но нали няма пречки. Аз подчертах, че няма.

— „Подчертала“ — „не подчертала“, какво значение има?! — Аз отново бях готов да избухна. — Казах — не искам.

— Фирмата не настоява, но трябва да опитате още.

— А аз не искам! Аз съм против!!! Какво значи трябва? Разбирате ли, фирмо, че това...

— Алиса — поправи ме тя.

— Алиса, вие...

— Точно така. Фирмата не настоява. Така. Какво имаме понататък? Ах, да! Може би причинните канали на отказа са от друг вид? Тук е изчислено: „общо неразположение преди поглъщането“, „обща умора преди поглъщането“, „голяма ситост“, „постоянна склонност към размисъл“...

— Да — казах аз. — Постоянна склонност към размисъл — но тя не обърна внимание.

— „Постоянни идеи“, „внезапно възникнала идея“.

— Да, внезапно възникнала идея.

— „Вродено отвращение към сладоледа“.

— Това! Това! Точно това!

Тя дойде на себе си.

— Но не отвращение към „Възторга“, нали? — каза тя и изведнъж се усмихна като на рекламния афиш „Пийте сок от моркови «Нега»“.

Ако сега я стресна, помислих аз, така ще си остане с тази усмивка.

— Трудно ли ви е, да повтора ли? — каза тя капризно и страшно симпатично: за секунда пред мене се мярна Натка.

— Боже мой — казах аз. — Нима вашата фирма не разбира, че самите тези причини от друг вид не са важни, че причините за липса на желание за поглъщане (ама че изрази — би трябвало да работя в тяхната фирма) не е нито в пренасищането, нито в настинката; от друга страна, ако причините от друг вид влияят върху намалението или увеличението на търсенето, то фирмата няма да може нито да ги проконтролира както трябва, нито пък да ги отстрани! Ясно ли е?

— И така, аз подчертавам причината.

Аз се уплаших, че ще умра.

— Добре — казах аз, скърцайки със зъби. — Добре. Ще я кажа. Ще се наложи да я запишете, защото там не е отбелязана.

— Аз ще я впиша.

— Не се ли страхувате, а? — попитах тихо аз с глас на змия. — Е, тогава ето какво. От момента, в който престанах да поглъщам „Възторг“, на мене ужасно ми се иска, как да ви го кажа... е, пиш-пиш! Ясно ли е?

Като казах това, аз вече чувствавах, че е страшно срамно така да говоря на момичето, но това чувство веднага изчезна, защото тя дори не мигна, мълчаливо записа всичко, което ѝ казах, след това стана, учтиво ми благодари за разговора и добави:

— Елате с мен на втория етаж, тоалетната е там, до кабинета на директора.

Ние се изкачихме заедно.

— Кажете, Алиса — попитах аз. — А може ли оттук да се отиде в парка? Аз искам да изляза.

— Много просто — каза тя. — Ето я тоалетната, а ето я и стълбата надолу, за излизане. Разделяме се. Звънете на двеста шестдесет и две — сто четиридесет и девет — четиристотин и дванадесет — сто петдесет и девет осем нули сто, вътрешен „едно“.

Дали затова, че тя изведнъж, за секунда, отново се усмихна с човешка, а не с морковена усмивка, или защото кошмарът „Възторг“ свърши и аз бях свободен — но неочаквано и за самия себе си я мляснах по ухото и като куршум излетях в парка. След секунда бях вече в своята „амфибия“.

Излетях в небето и чак сега видях (откъде се взе изведнъж?) между мене и предното стъкло малка, висяща на ластиче (всичко това не мога да търпя: разните там рибки, мечета, куклички...), играчка: Натка, не Натка, а самата тази Алиса, страшно приличаща си, усмихваща се, във фирмено детско костюмче със значка, на която отгоре ситно-ситно беше написано: „Яжте сладоледа «Възторг» на фирмата «Детски свят», а отдолу: 26214941215900000000100 вътр. 1. Целувам те, както ти мене току-що. Твоя Алиса.“

И докато, карайки моята „амфибия“ да се тресе, изстисквайки от нея последните силички, се носех в тъмнеещото небе, а тази Алиса се въртеше и подскачаше пред очите ми, аз с нарастващ ужас и вдървен врат все повече и повече изпадах в паника от това, че бях я целунал по ухото.

Събудих се целият облян в студена пот, с отвратителното чувство, че съм изневерил на Натка.

Докато идвах на себе си, отнякъде (как тя е почувствувала, не зная) изведнъж се появи мама, тя летеше над мен насам-натам, като ту излиташе нагоре и откриваше леещата се от прозореца студена и скучна есенна слънчева светлина, ту се връщаше към мен и я закриваше.

Тя сне от китката ми (кога я беше надянала — не зная) нагорещената от моето тяло гривна на Хорт: защракаха телефонните клавиши; температура еди каква си, налягане еди какво си, състояние на сърцето еди какво си, еди колко си левкоцити в кръвта и т.н. и т.н. — тя диктуваше в поликлиниката данните от броячите на гривната и все прелиташе над моята тридесет и девет градусова температура, докато тяхната машинка обработваше данните; автоматичната писалка

шумолеше върху хартията — майка ми записваше необходимите
лекарства...

Оказа се — твърде силен грип.

Чак след един ден ми стана сравнително по-добре, главата ми работеше повече или по-малко точно и аз си давах ясна сметка, че независимо от това, което така силно бях преживял и разбрал, бях длъжен пред самия себе си твърдо да зная, как трябва да се чувствавам в ситуацията „ел-три“, от самото начало да определя, кое за мене е по-важно... въпреки това добре забелязах в себе си някаква радост, малка радостчица: ето значи, разболял съм се, ден, два, три — седмица, и току виж — баща ми сам завършил работата.

Изглежда поради това, че грипът все още здраво ме държеше, и аз дори, струва ми се, мъничко съжалявах себе си, болния, и още затова, че чувството че уж съм изневерил на Натка премина, но все пак една едничка капчица беше останала — вечерта, преди да се върне баща ми, аз позвъних на Натка. За пръв път след „Тропиците“.

Тя си беше в къщи. С всички сили, просто излизах от кожата си, с най-голямо внимание се вслушах в нейния глас и най-накрая разбрах, че в него няма нищо лошо за мен, макар, струва ми се, и хубаво — също, но всичко това ме успокои. Казах й, че съм се разболял от грип. Тя попита колко е температурата ми, аз казах, че е дребна работа, еди колко си. Тя се съгласи, че наистина, това е нищо и никаква работа (аз дори малко се обидих), и разказа, че на другия ден след аварията в „Тропиците“ (на мене дори сърцето ми изстина от това, че тя помни именно аварията, а не нашата целувка, макар че, веднага си го помислих, нямаше да бъде много приятно, ако тя го помнеше и го беше казала на глас, още повече по телефона), че на другия ден след аварията, тя купила от зоологическия магазин лалугер, другарка на моя Чучундра и се надява, че някога ще имат и деца. Деца, да си умреш от смях! Аз отново малко се разстроих, че ето на, имаше си моя подарък, лалугера, и гледайки го щеше да си спомня за мене и да се радва на моя подарък, а сега става така, че това не е именно моят подарък, а някакъв зверилник, в който от мене има само една частичка, а не всичко. Не много бързо съобразих, че това са куп глупости, от

вълнение. Главното е, че тя помни, ама разбира се, помни мен и моя подарък и не крие това, разказва... Отново ми стана почти топло и аз ѝ разказах, че ето на, скучно е все пак да се лежи и да се боледува сам и няма ли тя да се отбие при мене утре след уроците заедно с лалугерката, за да я видя, ако, разбира се, на нея, на Натка ѝ е удобно и няма да бъде заета. Със съвсем среден, някак си равен глас тя каза, че така и ще постъпи, ако, разбира се, с нищо не е заета.

Аз не разбрах защо беше такъв среден гласът ѝ, може би беше се обидила, че ще я чакам утре, а не днес вечерта, но не разсъждавах върху това, може би изобщо да съм го измислил този среден глас, и ние се уговорихме за утре в три часа.

— Всичко хубаво — казах аз.

Тя каза:

— Всичко хубаво — и добави изведнъж: — Ти виждаш ли ме в телефонната слушалка? Виждаш ли ме?

Аз не ѝ отвърнах веднага, не защото не разбрах въпроса, а тъй като изобщо не обичах такива финтифлюшки, но все пак казах:

— Ясно, виждам.

— Отлично — каза тя и добави (от което на мен изведнъж ми пресекна дъхът и заедно с това бързо се прокрадна мисълта, че аз, идиот нещастен, все пак не съм разбрал въпроса ѝ) — е, а какви ми са сега очите? Какви?

И аз прошепнах:

— Зелени.

И като в мъгла дочух:

— Юнак. Е, довиждане.

И тя постави слушалката.

Аз се върнах в кревата и дълго не можах да дойда на себе си, след това, накрая, се успокоих и започнах да мисля за нашата утрешна среща.

(Но тя така и не се състоя).

А докато аз, без да зная това, лежах и мечтаех за нея, ми хрумна нещо. Виж, колко забавно! Ако се замисля върху това — какво значи да се учиш, какво значи да бъдеш обикновен ученик, като всички (и както беше в моето старо, нормално училище) — то аз вече забравих дори и да мисля за това, след като се прехвърлих под мощното бащино крило в новото, особеното, свръхспециалното, за особено надарените

молекули, така да се каже, училище; от друга страна, в него аз учих толкова малко, толкова кратко и толкова отдавна вече (имах толкова усещане) започнах работа в групата „ел-три“, че изобщо не се чувствувах ученик; и трето, да работиш, а не да учиш, беше толкова странно, пък и твърде кратко бях работил, та все още не можех да свикна, не повярвах напълно, че ето на, вече работя, ето защо съвсем естествено можеше да си зададеш въпроса (и аз си го задавах) — та кой съм аз в края на краищата? Предучилищен дребосък? Естествено, не. Учащ? Ученик? Съвсем не учащ. Спец учащ във високото, недостижимо за простите момчета гнезденце за високонадарените? Вече не. Абитуриент, инженер, учен? Всичко това не, не можеш да разбереш какъв си. Малко студено и неудобно усещане.

На другия ден в два и половина телефонът иззвъня, аз вдигнах слушалката, беше Зинченко.

— Да, аз съм — каза той, когато го познах. — Е, как си? Как е грипът? Процъфтява ли?

— Процъфтява — отвърнах. — По малко. А вие там как сте? Цъфтите ли, разцъфтявате ли? Аз веднага ви познах, честна дума!

— В известен смисъл да, по мъничко цъфтим — каза той тихо и някак си меко. — Та ето, реших да ти позвъня. Слушай, главното е... — И той започна да изброява, какво трябва да правя, нещо за режима на легло и храненето, за вредата от четенето лежешком, за ходенето бос, прозорчетата за проветряване, лекарствата, дисциплината на мислите и преживяванията, да бъда послушен, тинтириминтири, нашето силово-възстановително бульонче... просто не мога да търпя, когато се отнасят с мен като с пеленаче...

И изведнъж той също така тихо и равно каза (аз веднага разбрах, че е бил длъжен, трябвало е да ми съобщи това, макар че съвсем не е имал за цел по такъв заобиколен начин да се опита да ме измъкне от постелята, за да отида в „Пластик“), той каза:

— Днес баща ти, струва ми се, намери пътя за преобразуването на седемнадесетата молекула.

— Ка-а-ак! Изумително! У-р-а-а! — закрещях аз. — Ето ти чудо! Ама защо вие веднага, веднага не казахте?! Сами знаете прекрасно, колко важно е това! (Той едва ли се досещаше колко важно беше за мене това в действителност. Или все пак се досещаше?) Баща ми наистина ли е намерил и вие просто сте предпазлив, или...

— Виждаш ли — гласът му беше все такъв тих и равен, а аз целият се тресях от вълнение. — Той допусна, че промяната в строежа на четвърта и единадесета ще дадат ефект, идентичен на преобразуването на седемнадесета. Пресметнахме заедно всичко, не съвпада съвсем малко, до идеалното остава някаква си капчица още. Започнахме да изчисляваме само предложената нова двойка. Отначало всичко вървеше добре, както със седемнадесетата, после изведнъж се скъса.

Без да обръщам внимание на вълнението, аз се засмях и попитах:

— А да не би да сте смятали на „Аргус“?

Той също се изсмя (спомни си) и каза:

— Не, не. На „Снежинка“ (имаше и такава).

— Ех, ти — извиках аз. — Та това е чудно! Ей сега идвам! Летя!

За Натка съвсем забравих, мислех само за едно и то без всякакво възгордяване: ами ако не се справят без мене, аз съм необходим там, но това никак, по никакъв начин не хвърля сянка върху идеята на баща ми, идеята е негова, а останалото са подробности, детайли.

— Спокойно — каза Зинченко. — Аз ти позвъних най-вече, за да ти съобщя новината. Но съм против твоето идване. Лежи.

— Няма да лежа! — извиках аз. — Когато ми съобщихте, вие знаехте, че ще се навия!

— Твоята навивка не ме интересува. Навивай се колкото си искаш. А длъжен ли бях да ти съобщя новината? Това е мой дълг и твое право. Нима ти би се отказал от него, само и само, за да не се навиеш?

— Разбира се, не! Но отговорността поемам аз. Ще напиша в личния си картон, че сам съм станал от леглото, никой не ме е накарал! Е, другарю Зинченко, може ли?

— Ще се подпишеш, когато ти чукнат шестнадесетте — каза той.

— А дотогава кой?! — извиках аз. — Какво от това, че съм дете, аз все пак, така или иначе...

— Баща ти и майка ти ще се подпишат. А дотогава ти си безгласна буква.

— А вие питахте ли го?! — извиках аз полушепнешком, като изведнъж се развълнувах от мисълта, че баща ми може да бъде против моето пристигане и то не затова че съм болен, а за да може той,

Рижкин-старши, сам да доведе всичко до край, като че ли се страхуваше, че аз... ах, каква отвратителна мисъл, все пак!

— Аз съм категорично против твоето идване — каза Зинченко. — Баща ти иска да дойдеш, ако се чувствуващ добре. Но аз съм против при всички случаи. Още е рано. Пък и няма защо. Твоята работа, момченце, е да фантазираш, а да изчисляваме — това е наша работа!

— Той е най-важен, той е баща! — извиках аз. — Той е мой баща!

— А аз съм Главният конструктор на кораба. Не съм лукова глава!

— Е и какво?! Той е мой баща! — извиках аз. — Той ще се подпише за мен. Аз се чувствавам нормално. Вие какво, шегувате ли се?! Някакъв си грип! Ей сега излитам!

Внезапно той каза:

— Добре. Чакай ме, ще дойда да те взема. Облечи се по-топло.

И постави слушалката.

Аз се завъртях като пумпал по някаква нечовешки сложна крива, понесох се из стаята... Къде са панталоните, къде са обувките? Изведнъж си спомних (ох, магаре) за Натка, и ужасно се обърках, тя ще дойде, а няма да има никой, бързо набрах телефона ѝ, о-о-ох... беше си в къщи; без подробности ѝ казах, че ме викат в „Пластик“, работата е сериозна, тя попита каква, аз ѝ обясних накратко, тя каза, че много се радва, ако всичко се разреши в моя полза, толкова се радва, че изобщо не е огорчена от това, че днес няма да видя нейната лалугерка, а така ѝ се искало, тя, Натка, току-що щяла да излезе и да дойде при мене; юнак, не започна като някои, когато човек изведнъж се окаже зает, да се прави, не само че не е разстроена, но че изобщо не се е готвила да идва — имам си, значи, достатъчно мои работи.

Ние се сбогувахме, тя каза да ѝ позвъня, аз казах — да, непременно, и поставих слушалката. Изведнъж ми стана спокойно и равно.

Но когато заедно със Зинченко (той моментално пристигна) ние долетяхме в „Пластик“, стана ясно, че всичко са изчислили и сто пъти отново пресметнали абсолютно правилно, грешката в замисъла на баща ми беше зафиксирана точно и то не един път — малка, подла грешчица, съвършено незабележима на пръв поглед.

Не чак така отвратително, но все пак аз се чувствавах по-зле, отколкото преди да дойда в „Пластик“ и естествено, по-зле отколкото в онзи момент, когато узнах от Зинченко, че в групата се е появил нов шанс поради чудесните предполагаеми свойства на четвърта и единадесета молекула, които е открил баща ми. Доста отвратително беше да се търкаляш в постелята в такова разнебитено състояние, по едно време ми се струваше, че ей-на, сега, аз мога като нищо да скоча на крака, да изтичам до старото училище и с лекота да изиграя две полувремена на своето коронно място — ляв полузащитник (не зная защо, но в новото училище аз изцяло заряхах футбола), или напротив, че ето след малко ще заплувам през светлосивите стени на стаята ми в не много приятно плаване, под общо название „тридесет и девет и три“; честна дума, в такива моменти възможността да летя на моята амфибия ми се струваше щастие.

Не помня точно как и с какво се развличах, когато ми ставаше по-добре, почти поносимо. Аз лежах някакъв такъв отпуснат, кисел, дори да чета ми беше трудно, но (това помня много добре) понякога насила, дори не исках да чета, аз се нахвърлях на бащините книги по свръхиздръжливи пластмаси и четях с часове, като луд, в захлас: там имаше истински райски градини от най-красиви формули, дълги, изящни, като лиани, а понякога кратки, мънички, като кръгла апетитна вишничка... На работата, в лабораторията на „Пластик“, на Аякс аз също четях много, изведнъж оставях уредбата, завирах се в някое ъгълче и четях с часове, и никой не ме спираше, не ме разсейваше... Понякога аз се промъквах с огромен труд през сложните формули и колкото повече научавах, толкова повече разбирах колко фантастично малко все още знам, дори беше чудно откъде все пак в мене възникват идеи — та нали те не възникват на празно място, нужен им е някакъв материал.

Значи, какво се получава? Ако проблемът „ел-три“ беше все пак разрешим, то, колкото повече научавах, толкова повече шансове имаше

аз пръв да намеря правилното решение — а ето, от друга страна, бях доволен, че съм се разболял, че не ходя в групата и баща ми ще се справи сам, самичък, без мене, преди мене... Получаваше се абсурд! Но нищо не можех да направя: беше ми страшно интересно да се занимавам с тези формули — и толкова!

Но изобщо ми беше трудно да чета или да се развличам и аз почти не четях, изобщо тонусът ми не беше както трябва, пълна скука, попрелиствах някои и други приключенски списанийца, позабавлявах се с плюшеното мече — и толкоз.

Спомням си точно, че моята любима книжка на първокласния ловец и писател Джим Корбет „Леопардът от Рудрапраяга“ изведнъж ми се стори скучна (сигурно поради болестта, уверен съм в това) и моят отдавнашен план — да си попускам, ако има време, сапунени мехури, вече не ми се харесваше. На прозореца кацна едно врабче, мама намери бележника ми от първи клас, целият в забележки, дойде писмо от Аржентина с предложение да поработя една година като главен инженер в една от техните фирми, но всичко това не беше главното. Тогава какво да говорим? Щом за нормалния човек е съвсем безинтересно да пуска сапунени мехури, значи животът му не е както трябва. Единственото, което (освен пластмасите) макар и донякъде, ме развличаше, това бе очакваното занапред събитие, с което не се бях сблъсквал ни веднъж в живота.

Веднага след като стана този провал на идеята за четвърта и единадесета молекула, в групата като че ли още повече помръкнаха, но независимо от това, малко преди да се върна в къщи, аз успях да забележа, че върху чистия, тъмен фон на това психическо поле пробягват разнородни по своята характеристика вълни: и цветът на лицето, и самото лице, и движенията, и блясъкът на очите през черните очила, и гласът на Юра бяха други, не такива, като на останалите, и дори за него — нови. Изведнъж аз долових, някак почувствувах кривата, по която той се движеше около мен, тази крива беше сложна, витиевата, но като цяло напомняше спирала, охлюв, в центъра на който стоях аз и към който се стремеше Юра. Накрая ние се срещнахме. Лицето на Юра мигновено смени няколко оттенъци — от белия до червения и обратно — и той каза, като редуваше писукане и шепот:

— Митя, слушай, момко, аз... аз исках да ти кажа, как да ти обясня? Мит, ти ела при мен другата седмица, аз после ще съобщя, как да се изразя, ще информирам, в кой ден точно. Това е. Всичко. Ще дойдеш ли? Ти, главно, не се смущавай, ако искаш, ела с дама (как го изтърси!!!), повечето ще бъдем наши, от групата. Само подаръци не носи, не трябва. Разбра ли? Подаръци не трябва. Ще бъде весело, не мисли за нищо!

Той изстреля това на един дъх и като че ли започна да се топи, да се изпарява.

Аз така се шашардисах от цялата тази неразбория, че навярно поради това изтърсих нещо, което явно не трябваше, а Юра още повече се смали, почти изчезна.

— Слушай, старче. Откровено казано, аз не се и готвех да ти нося подаръци. За какво така изведнъж? Какво имаш, някакъв празник? За пръв път чувам!

И тогава той изстреля, по-високо, отколкото трябва, и изведнъж се успокои:

— Ще се женя, старик! Ето... това е...

Аз така се обърках — не може да се опише! — и започнах да мърморя някакви глупости, изумително, значи, поздравявам те, гледай ти, но, разбира се, ще дойда, благодаря, а той каза, че ще ми позвъни и ще каже точния ден. Вече след това си помислих без особена радост (друго момче на мое място щеше да бъде направо щастливо), че не моята работа, сама по себе си, а именно тази покана говори за това, че аз, в края на краищата, ща не ща, съм отлетял от училището през девет земи в десета и, може би, никога няма да се върна в него. Така или иначе, но аз все пак не съм възрастен човек или някакъв си там приятел на Юра, за да му ходя на сватбата — просто няма как, ръководител на групата, началство; неудобно е да не го поканиш. Изглежда именно затова, когато говорех с Юра, аз за няколко секунди живях не в своя, глупашки живот и поисках едва ли не да го потупам по рамото и да кажа: „Поздрави жена си, старик. Отбивайте се, ще се радвам! Ще ви подаря детската количка, в която и мене, завързака, са возили“, или дори: „А тя, твоята, Юрик, трябва да е хубавичка, а? Ако не забравя, ще донеса шайбата, с която натупахме младоците на «Факел» — струва ми се, че тя ще се зарадва на такъв сувенир!“

Уф, ама че глупости!

Но все пак забавно беше да си мисля за тази сватба, аз се търкалях в леглото и с всички сили се стараех да се развеселявам с това грандиозно събитие.

Юра наистина скоро позвъни и ми съобщи, че са наели малката банкетна зала в Двореца на бракосъчетанията: ден еди-кой си, по еди-кое си време, корпус еди-кой си, подаръци не трябва. „С дама?“ — „Без дама!“ След това той даде слушалката на баща ми, татко се интересува как е грипът ми, аз му отвърнах и той помоли да извикам мама на телефона.

Той ѝ съобщи (аз разбрах), че ще се върне късно, ще седи в лабораторията на Аякс „Ц“, мама се разстрои, те поговориха още около пет минути за нещо друго, после него го извикаха, но той не се сбогува, а каза, че това е някой от големите началства, от управлението и той се надява, че разговорът ще бъде кратък и нека мама да не се отдалечава от телефона, иначе ще забрави за какво са разговаряли и изобщо ще позвъни отново. Тя каза, че разбира се, ще почака, и започна да чака, но в този момент супата ѝ в кухнята кипна, тя ми пъкна слушалката, та баща ми, като се върне, да не се сблъска с празно пространство, аз поставих слушалката на ухото си и чух част от разговора на баща ми с онзи голям началник на Главното управление.

— Тази ваша идея, възникнала днес, струва ли ви се плодотворна? Тя увлича ли ви?

— Трудно е да се каже — това беше гласът на баща ми. — Бих искал най-напред да се посъветвам със сина си, той най-добре от всички чувствава, без изчисления и компютри, дали струва замисълът или не. Аз напълно му се доверявам.

— Казаха ми, че детето ви е болно.

— Да.

— Не бихте ли могли да му позвъните? Този възел на кораба, над който вие се блъскате, е единственото, заради което всичко стои на едно място. Създадената вече част на машината рискува да бъде изхвърлена на боклука. Останалата — двигателят, сърцето! — е принудена да чака вас. Огромна армия от хора, взели участие в разработката на полета и кацането на „нула четири осемстотин двадесет и три дроб шест“, се намира в известно напрежение. Групата на космонавтите-усвоители вече е обучена и премина психофизическата подготовка: тези хора — най-ценното звено в цялата

идея! — могат да прегорят. Огромни средства отиват на вятъра заради този престой. Позвънете на сина си и поговорете подробно с него.

— Надявам се — каза баща ми сухо, — че и вие ще ме разберете, ако си позволя да ви напомня, че това не е за телефонен разговор. До утре резултатът от разговора със сина ми на никого не е нужен, в противен случай аз просто бих си отишъл до къщи. Моля да ме извините, но на космодрума ме чака ракета за полет на Аякс „Ц“ — трябва да се оправят и другите изчисления.

— Не ви ли се струва, че щом е възникнала такава ситуация, цялата група „ел-три“ трябва да позабрави временно понятието „работен ден“?

— Това вече вие ще решите.

— Разбира се. Поради това аз ви съветвам все пак да отидете и да поговорите с момчето и ако го одобри замисъла, да задържите цялата група и да направите изчисленията.

— За съжаление, тук не можем да минем с „Аргуса“ или „Снежинката“, по отношение на другите машини сме слаби, а спецпрограмистите са заети с изпитателния полет — аз вече мислих за това.

— Ако съм ви разбрал добре, утре сутринта, преди работа, вие ще поговорите с момчето?

— Да, утре сутрин след чая е най-подходящо.

— Уговорихме се, благодаря.

— Ало! Ало! — каза след секунда много силно и право в ухото ми татко, аз още малко и щях да залепна за слушалката. Обърнах се, закашлях се и казах, че съм аз, че на мама супата е изкипяла и че тя ей-сега ще дойде.

— Няма да смогна — каза той. — Тичам. Целуни я — и постави слушалката.

Странно, това, което чух, като че ли го знаех, досещах се напълно за създадената ситуация, но само не мога да обясня, как ми действа това: някой взе и ускори с особен катализатор всички събития, подаде напрежение и моят мотор заработи почти до краен предел, мисля, че и на баща ми също.

Аз отново легнах, изведнъж пак ми стана лошо, дори леко започнах да бълнувам от внезапно повишилата се температура, или от умората през тези два дни; напълно възможно е моят грип никъде да не

е отивал, а просто да се е измъкнал за малко, когато аз се навих от позвъняването на Зинченко, а може би мене, нежната кукличка, леко да ме е продухало, когато се носех към „Пластик“. Не зная.

Аз лежах и тихичко треперех. В мене настойчиво се повтаряха думите: „Така и не позвъни на Натка, а обеща. Така и не позвъни на Натка, а обеща! Така и не...“

После започна да ми се струва, че през равни интервали звъни телефонът, Натка, аз ставах от постелята и всеки път се оказваше, че е лъжа, бълнуване от треската. Аз престанах да се надигам и лежах тихо, но телефонът звънеше всяка минута, а майка ми, кой знае защо, не идваше. После започна лека въртележка: ту телефонният звънец, ту звънецът на вратата, ту единият, ту другият, ту хикс, ту игрек, хикс, игрек, хикс, игрек, хикс-игрек, хикс-игрек... Пи на куб. Хикс — игрек — пи на куб; хикс — игрек — пи на куб. Пипи в павилиона на „Тропиците“. Фирмен морковен сок в специална прозрачна делва върху главата на заблудилата се в дебрите Натка. Пълен неописуем възторг.

— На тебе харесва ли ти „Възторг“? — попитах аз, без да разтварям устни, без да зная ще долети ли гласът ми до нея.

Тя се засмя. Тиха камбанка!

— А обичаш ли да се носиш в „амфибия“ с моята гениална приставка — право към звездите в черното небе, като задминаваш патрулите, тия товарни коне!

Тя отново се засмя и каза на фона на лек звън:

— Тази вода е също така прохладна, както в кладенчето. Тя ще ти помогне.

Аз попитах:

— Харесват ли ти виолетовите бански костюми на фирмата „Делфин“? На тебе много ще ти прилича виолетов бански от фирмата „Делфин“. Аз помня, ти беше с него, когато покривахме нормите в басейна на „Факел“, това беше още преди да летим до Аякс „Ц“, още преди да се влюбя в тебе.

Звънчетата звъняха непрекъснато.

— Пи логическо в четвърта фаза неминуемо се стреми към нула. Така ли? — попитах аз, чувствавайки изведнъж нещо студено върху челото си.

— Не е задължително — каза тя.

— Колко приятна ръка имаш — казах аз.

— Това не е ръка, това е компрес с вода, прохладна като в кладенчето.

— А върху него е ръка? Нали? Аз не се лъжа. Твоята ръчица.

— Не се лъжеш.

— Не я сваляй, моля те.

— Добре. Няма. А ти не скачай, скоро всичко ще мине.

Зън-зън-зън звънчета, все по-тихо и по-тихо.

— Няма да скачам, вече съм по-добре, само ти не сваляй ръката си.

Аз поотворих очите си и попитах:

— Какво беше това с мене? Изведнъж съвсем внезапно ме обхвана.

— Не зная — каза тя. — Обхвана те и те пусна — някакъв лек пристъп. Микропреумора на куб.

Тя тихо се засмя.

— Майка ти ме помоли да ти предам, че отива на космодрума, за да отнесе на баща ти преди полета му за Аякс „Ц“ пирожки с картофи. Като ми отвори вратата, беше вече с палто.

— Добре че не се е отбила при мен — казах аз и отново затворих очи, като страшно се боях Натка да не махне ръчицата си от челото ми. — Щеше да се развълнува и да се затюхка. Тя, знаеш ли, трепери над мен, когато боледувам. Когато бях на пет години, веднъж температурата ми скочи до четиридесет и пет и пет десети градуса.

— Глупости — каза Натка. — Това е невъзможно.

— Лъжа те. Бях на шест години, а температурата ми беше четиридесет и шест и шест десети градуса.

— Според мен, на тебе вече ти мина — каза Натка, сне ръката си и топлия влажен компрес от челото ми. Но аз вече не посмях да я помоля да не си сваля ръцете.

— Сега искам да стана — казах аз. — Всичко е наред.

— Шът! — каза Натка. — Мълчи. Лежи. Не мърдай. Оздравявай. Разбра ли?

— Ама на мене ми е съвсем добре — казах аз.

— Задача за досетливост — каза Натка. — Е, слушай. С какво се занимава Н. Холодкова през деня, минус времето за занятия в училището, като се има предвид, че тя се учи през пръсти.

— Информация нула — казах аз. — Не зная.

— Спокойно! Ти помисли, предположи.

— Фабрика за дамски прически — казах аз.

— Глупчо! — тя се засмя. — Много, много рядко.

— Седиш сама при кладенеца.

— О-о-о! Нисък бал за поведение. Сто пъти чукане по носа — и вече сериозно: — И моля ти се, аз тогава ти казах и — и край! Повече да не разчепкваме тази тема.

— Ох, но какво ти става! — аз се обърках ужасно. — Прощавай, че го изтърсих, аз мислех, че...

— Стига, стига, все едно, че не сме го споменавали. Карай по-нататък. Още какво?

— Е, четеш — казах аз, смутен от това, което току-що изтърсих: подслушаният телефонен разговор здраво се беше загнездил в мене, пък и този идиотски пристъп на грипа с неизвестно название — също, и още нещичко, но досега не знаех какво именно.

— Почти всички четат, не става — каза Натка.

— Плуващ във „Факел“ с виолетов бански.

— О, каква памет! Отпада, не се брои. Аз не се занимавам с домакинство, не шия, не плета, не участвам в радио и телевикторини и конкурси, не ходя в кръжоци по самообразование, не посещавам студиото по живопис, клуба на любителите на чужди езици, зоокъта, курсовете за изучаване проблемите на езиковата връзка в космоса, дружеството „Приятели на делфините“, секцията на космоспелеолозите и тъ нъ и тъ нъ. Ясна ли е мисълта ми?

— Напълно.

— Така че с какво се занимавам аз?

— Не знам.

— Ето че и аз не зная. Слушал си, навярно, историята за това, как славното момиченце с панделките Наташенка Холодкова от четвърти „д“ получило специалната премия на Висшата Лига за изчислението на малък биоускорител. Чувал ли си я?

— Имаше такова нещо.

— Да си умреш от смях. А аз оттогава досега нищо свестно не съм направила.

— Е, и какво? Ще направиш!

— Бърборко си ти! — тя ме погъделичка по ухото. Страшно приятно. — Тебе отново ли те хваща! Как се чувствуваш? Аз, откровено казано, се изплаших, когато влязох.

— Сега като че ли е нормално.

— Какъв си ми умничък. „А аз раста, раста, раста!“ — и запя тя модния вариант на френската песен „В галактиката сме само двамата“.

— За една година отскочих с шест сантиметра.

— На тебе ти отива. Ръстът на Дина Скарлати.

— Глупости! Чел ли си Борисоглебски: „Химия на мозъка — памет, интуиция, гениалност“?

— Н-не.

— Глупчо! Аз раста, а нещо там става с клетките на мозъка, нещо се променя.

— Естествено.

— Така, така! И аз съвсем, съвсем, съвсем, може би, може би, може би, вече съм по-друга, по-друга, по-друга, отколкото в четвърти „д“ — вече бездарник на средно равнище.

— Въпросът е спорен.

— Ами ако е така?! И някои вече се подхилват, че ме държат в училището заради великия ми баща...

— Прекаляват!

— И да допуснем, че това е така. Заемам нечие място. Аз раста, раста, раста, а сама не зная за това, не зная, не зная. Ужасно неловко. Ти някога замислял ли си се за това? Минавала ли ти е такава мисъл?

Тя весело въртна нос, отново ме погъделичка по ухото, сви устни и показва, колко важна е всъщност.

— Не — казах аз. Лицето ѝ беше така страшно симпатично — неописуемо. Чак сега разбрах както трябва, че онзи фирмен плъх тип „Възторг“ свършено, ама абсолютно не приличаше на нея. — Не — добавих аз. — Не беше минал и един срок откак уча във вашето изумително училище. И с гениалността, струва ми се, засега при мен всичко е наред.

Изглежда, това прозвуча някак тъжно, не знам, защото тя не се разсмя, а само кимна.

— Излиза, че аз и понятие нямам какво правя! — каза тя. — А нали все пак трябва нещо да правя, а? „Мосю Рижкин, слушате ли сутрин «В галактиката сме само двамата»? Вашият вкус по отношение на киното?...“ Не, на всяка цена трябва да правя нещо! И изобщо нямам предвид науката. А нещо такова... от което... дъхът ти да спира...

Изведнъж тя се надигна, надвеси се над мен, постави ръце на плещите ми и попита, като ме гледаше право в очите:

— Кажу ми, това ваша „амфибия“ ли е, дето стои пред къщата, ваша ли е?

— Да — казах аз, дори прошепнах.

— Значи, всичко е вярно. Всичко е правилно. Спомням си, че се връщах в къщи късно вечерта и изведнъж отдалече видях, че над моята къща увисна тъмна „амфибия“, внезапно тя излетя нагоре, вертикално нагоре, точно над моята къща и изчезна в тъмното небе. Не зная защо, но аз тогава почувствувах, че това си ти и си долетял за мене, само че не бях съвсем сигурна. Ти ли беше?

— Да. Да.

— Аз, много, много, много те моля, вземи ме по някакъв начин със себе си да се повозим на твоята „амфибия“, а то понякога такава

мъка ме наляга, такава мъка...

Аз почувствувах, че още малко — и ще зарева. Лежах, почти затворил очи, с отпуснати ръце и не се помръдвах. С усилие, но все пак аз я запитах за онова, което упорито беше заседнало в мене от момента, в който се пробудих от моята микропреумора на куб.

— Кажй, Натка, а докато ти седеше, а аз бях изключил, когато ме втресе, говорих ли нещо? Нещо особено?

— Не, не — бързо каза тя, като затвори очи. — Всичко беше много хубаво. Много.

Тя отново сложи ръка на челото ми, аз също затворих очи и една-две минути с всички сили се борих със себе си, за да не зарева вече наистина.

Нещо особено висеше във въздуха, в атмосферата, някакви флуиди или по-точно — мънички нервни паяжинки; всичко като че ли беше както обикновено, но аз знаех, че баща ми по време на закуската трябва да поговори с мен. Аз знаех колко трудно ще му бъде да започне, преди ние никога не приказвахме за това в къщи, още повече, че идеята беше негова, а аз трябваше или да я одобря, или да я бракувам (хубава роля, нали?), и аз се вбесявах, че баща ми трябваше да търси някакъв идиотски правилен ход за начало на разговора. Струва ми се, че се напругах не по-малко от него, но както казват (аз забелязах) журналистите, „случаят помогна“. Керамичните шестоъгълници, на които майка ми поставяше горещите тенджери и тигани, напомняха (графически) молекула. Аз никога не обръщах внимание на това (само това липсваше), баща ми, мисля, също, но този път той го забеляза и каза, като се засмя малко неестествено:

— Нашата седемнадесета. Знаеш ли, между другото, имам едно хрумване.

В този момент аз изведнъж разбрах, че съвсем бях забравил това, че ако баща ми съумее да измисли своята първа фраза (а той ще съумее, каквато и да е — но ще съумее), то втората, следващата, ще се наложи да измислям аз, а аз не я зная, не бях се погрижил. Така ясно почувствувах изведнъж, че не мога, не мога и туй-то, не мога да му кажа: „Дай да видим“, или „Слушам те“, или (бодро): „Дявол да го вземе, карай, сега ще се оправим“, че съвършено неочаквано за мене, грабнах тази шестоъгълна подставка и я праснах в пода, като извиках тихо:

— Ето на, така ще я разбием и нея, пустата му седемнадесета... а после — ще ѝ изменим строежа.

Баща ми ме гледаше със слисани, учудени очи, но усмивката му беше вече нормална, едва ли не радостна. Естествено, майка ми се втурна като куршум от кухнята, като чу смъртния стон на рушащата се домашна собственост.

— Изтървах я — казах аз.

Баща ми добави:

— Нещастен случай. Нищо, ще минем без нея, имаме доста такива.

Мама се потюхка по традиция и отиде да запарва чая, баща ми се помъкна за писалка и хартия, аз събрах парчетата от пода, ние седнахме един до друг и баща ми написа километричната верига на Дейч-Лядов и подчерта нашата красавица — седемнадесетата и кой знае защо двадесет и шестата, за която никога по-рано не сме мислили.

— Охо! — казах аз. — Работата стигна и до двадесет и шестата?! Наистина, тя е забележителна — с мустачки като на кученце, нали?

— Мустакатичка е — каза баща ми. — Но за всеки случай можеш да считаш двадесет и шестата като условна.

Той не написа формулата, а изобрази седемнадесетата в увеличен размер и отделно от общата верига, а двадесет и шестата начерта по същия начин до нея.

— И така — каза той, — ние се научихме да разбиваме седемнадесетата, но не можем да я преобразуваме. Почти всички комбинации вътре, във веригата на самата седемнадесета не дадоха никакъв ефект. Разбира се, можем да варираме и по-нататък, комбинации има достатъчно, но сърцето ми усеща — нищо няма да излезе. Аз предлагам (на чертежчето той разкъса, начупи седемнадесетата) ето така и така. Ние включваме в нейната верига субединицата на двадесет и шестата, тя приляга напълно. Остатъците ще ликвидираме лесно, разбираш ли? В резултат — новата молекула, номерът ѝ не е важен, просто новата молекула по качество е такава, каквато ни е необходима. А седемнадесетата и двадесет и шестата — фют, изчезнали са, защото са непотребни — той се засмя много леко и весело. — Е, как е?

Аз мислих няколко минути, подпрял брадичката си на края на масата. Всъщност, вариантът беше идеален, мене дори ме избиха тръпки от мисълта, че ето на, най-после има резултат и главно, всичко е направил сам — готовичката нова, такава каквато е нужна, молекулата „ЕН“ просто подскочаше, блестеше пред очите ми, но...

— Виждаш ли — казах аз. — Молекулата е подходяща, ти си прав, но субединицата на двадесет и шеста никак не се връзва със седемнадесетата.

— Слушай — каза той — сигурен съм, че не си взел предвид новата „А-Лукс“, е, онази печка на Ухтомски. Или ти изобщо не знаеш за нея. Тя идеално поддържа повишено бета-поле.

— Охо, татко!!! — зарадвах се аз. — Ама, разбира се, зная я, сега си спомних. Тя беше в твоята стая, нали?! Почакай, ей сега ще проумея нещо — казах аз. — Така, така-а-а... м-да... — Аз се замислих. Той престана да се усмихва. — М-да — казах аз след малко. — Така си е то, но... — И тогава изложих всичко до край: — Но и в бета-поле ние не ще увеличим слоевете до четири, а само до три. На мене така ми се струва...

— Защо?

Аз се замислих.

— Защото, според мен, средната група на седемнадесетата е твърде слаба, а тя ни е нужна, ей-тъй, за нищо не можеш да я изхвърлиш — казах аз.

Отвратително беше да разбереш това, но нищо не можеше да се направи, доводът беше убедителен. Ние дълго мълчахме. С крайчеца на окото си аз погледнах баща ми — някаква сива сянка се мяркаше по лицето му.

— Да, ти си прав — каза накрая той. — С тази „А-Лукс“ беше единственият вариант. Ти си прав. Да, нищо не може да се направи. Аз ще доложам в групата, че този път е неподходящ. Беше решено преди да изчисляваме на „Гиганта“ да се посъветвам с тебе. Сега е безсмислено да се изчислява. Е, добре, трябва да бързам. Време е.

И в този момент (дявол да го вземе, и защо точно тази мисъл ми дойде в главата, по-точно не именно тази мисъл, а желанието да я произнеса на глас?!) нещо просветна в главата ми, някакъв трясък, щракване — така става винаги, когато някое сериозно, ценно хрумване изведнъж, кой знае откъде, се втурва в мен...

— Гледай, татко! — казах аз и нарисовах седемнадесетата молекула, а вътре в нея, точно в търбуха ѝ — двадесет и шестата. — Интересно, нали? Разбираш ли, какво става? Една в друга като матрьошки — Аз го погледнах, очите му ставаха все по-големи и по-големи, изпълваха се с някакъв странен блясък.

— Виждаш ли какво се получава — абсолютно нужният ни ефект на крайния резултат. Не, не е по-добър, отколкото в твоята идея — същият е, но работата не е в това. Още повече, че няма как да ги

вкараш една в друга, невъзможно е, изобщо е невероятно. Но самият замисъл, а? Молекула в молекула! А? Все някога ще успеят!

Аз така се развълнувах от тази фантастична мисъл, че забравих всичко на света и го гледах, без да откъсвам погледа си, очаквайки какво ще каже.

Той разбра всичко. Всичко, което не трябваше да разбира, да научава от мен, а аз бях длъжен да го скрия от него — ако бях по-умен, по-досетлив.

— Да-а, това е грандиозно — каза той малко дрезгаво. — Грандиозно! Най-висша класа! Много, много силна е мисълта ти, момченце. Много! Остава ми само да се преклоня. Е, довиждане. Време ми е.

Той започна бързо да си нарежда чантата, но заедно с това някак бавно, вяло.

Вратата хлопна, нашата „амфибия“ изрева и се мярна зад прозореца, а аз още дълго стоях неподвижно, зашеметен от своята дяволска идея, а още повече — от своята фантастична глупост и непредпазливост и някакъв противен вкус на злоба към себе си и на още нещо се появи в устата ми.

През втората половина на този ден станаха такива интересни събития, че в известен смисъл, дори можем да ги наречем научни.

В онзи ден, когато аз (не на сън, а наяве) бях с Натка в „Тропиците“, аз трябваше да се срещна с момчетата от старото училище, но така и не отидох при тях, не разговаряхме, и макар че беше абсолютно ясно, защо моят живот в този момент тръгна по особена, специална крива (Натка, розариума), моят живот, като цяло, измени общия си вид в донякъде непълно, невярно направление и беше длъжен в съответствие с неговите закони да се върне на предишния абсолютно правилен, точен път: иначе щеше да стане така, като че ли не е мой.

Е, това, разбира се, е на шега, но все пак тоя ден в къщи при мене дойдоха Жека Семьонов и Валера Пустошкин, а когато те си отидоха, се появиха момчетата от новото училище. И тези, и онези — в един и същи ден. И най-важното е, че първите съвсем не бяха се обидили (макар че с тях трябваше да се срещнем) и при това не знаеха, че съм болен. Плюс всичко това, с тях, с Валера и Жека, се дишаше леко, съвършено свободно: след моя портрет във вестника, статиите, радиопредаванията и т.н. и т.н., някои, като разбраха че аз — съм аз, или започваха да се присламчват към мене, но с някакво такова особено отношение, или пък, което беше още по-лошо, да се стесняват, а моите момчета — напротив, макар че ме затрупаха с въпроси и ми досаждаха извън мярката, но се отнасяха към мене така нормално, по човешки, както и преди — като лъч светлина в царството на тъмнината.

— Значи ти си бил тогава в „Тропиците“? — каза Жека. — Ние мислехме, че изобщо не си ходил там.

— Бях — казах аз. — Стана цяла история.

— Аха — каза Валера. — А момичето с тебе си го биваше, н-никак не е лошо.

— Съвсем добро си е — каза Жека.

Валера каза:

— На тебе, разбира се, ти беше неудобно да ѝ покажеш какви приятели бандити имаш: на единия устата му до ушите, а другият — червенокос...

— Кой е червенокос? Аз ли съм червенокос? — закрещя Жека. — Повтори, аз ли?!

— Ами кой, аз ли?

— Аз ли съм червенокос?!

— Е, добре. Аз съм червенокос, а ти си с уста до ушите.

— Повтори, че моите уста са до ушите!

— Не е важно кой какъв е! И двамата сме бандити. Изплашихме момичето на Митя и тя го изведе от парка.

— А, не — казах аз. — Просто... аз бързах... и...

— Точно така — каза Жека. — Той бързаше... Нали, Валера?

— Ами трябваше да отида, изобщо... на кино!

— Изобщо — каза Валера. — На него му трябвало, необходимо му било, Джек, разбра ли? Схвана ли мисълта?

— Аха!

Те и двамата се разсмяха.

Аз помислих малко, кое е по-доброто, и също се засмях заедно с тях. Посмяхме се така няколко минути за свое удоволствие, както в онези минали времена, само дето в душата си чувствавах неудобство пред Натка. Пък и тая тема, за мен...

— Е, какво става с твоя научен подвиг? — попита Валера. — Ти от него ли се разболя? Какво става изобщо с тебе?

— Ами, дяволски грип. А вие как сте там, футбол играете ли?

— Малко. Сега всички скачат висок скок.

— Защо така изведнъж?

— Ами че при нас идва Жора Фараонов.

— Ка-ак? Онзи одесчанин, който в Монтевидео постави световния, два и петдесет? Гордостта на Одеса?

— Ами да!

— Че какво пък прави при нас?

— Та той пише докторска дисертация, по плазмата. Долетял при нашите плазменици. Някой надуши и ние го поканихме.

— Невероятно! А симпатичен ли е?

— Какво говориш! Страшно симпатичен! Мъничък, кривичък, с едно такова перчемче, не ти е работа! А скокът му, сам знаеш какъв е!

— Да-а, бива си го.

— Заради тебе при нас в училището има суматоха — каза Жека.
— Искат да го нарекат на твое име.

— Я оставете!

— Не, истина ти казвам — настоя Валера. — Не училището, разбира се, това са дрънканици, а клуба на нашия клас „Орбита“. Клуб на името на Рижкин. „Рижкинз клуб“. Разбра ли? Това го предложи нашата Зоя Кузминишна и го съобщи на директора. Той е за, а ние — няколко човека, сме против.

— Защо? — неочаквано за самия себе си попитах аз.

— Аха, аха, виждаш ли!!! Горделив си станал! Самолюбив!

— Съвсем не, повярвайте, просто ми се иска да узная причината, а отказът е правилен.

— Ние решихме, че това няма да ти хареса, та ти си нормален човек. Днес вече някои ги мъкнаха при директора заради отказа.

— Какво говорите?

— Честна дума. Ами че ти си гордостта на училището, а излиза, че някои като че ли не уважават нашето училище, щом се отказват. И тебе не уважават.

Аз започнах да мествя погледа си от Жека на Валера — лъжат ли или не, те и двамата започнаха да се смеят, и аз също, после ни омръзна, но Валера каза, че все пак е истина: „Рижкинз клуб“.

Те поседяха при мене още половин час и се държах нормално, по човешки и аз им разказах малко (те помолиха) за моето ново училище, за историята, която стана на Аякс „Ц“ и за пластмасата на Дейч-Лядов, но, разбира се, нито дума за новия космолет.

Те отказаха да обядват (а мама толкова ги молеше), взеха по една ябълка и си отидоха, като се уговорихме, че аз непременно ще се отбия при тях, когато оздравея.

И тогава, ама буквално след десет минути — дзън, дзън, дзън! — нахълтаха Веня Плюкат, Гарик Петров и Утюг, е, Ким Утюгов, де. Дойдоха с подаръци: плодове, торта, някакво антигрипно суфле „Спътник“, дявол знае какво още и две напълно ненормални писма — от Елза Николаевна и от директора на училището, оправяй се значи, не боледувай, скъпи, и няколко думи за моята гениалност и за тяхната

любов към мен — да ти се отще да слушаш, честна дума. (Утюг четеше, а ние се кикотехме.)

— Хайде, приключвай с грипа — каза Утюг. — Свършвай по-скоро с Дейч-Лядов и отново ела в училище. Дива скука е, Вишняковите ни омръзнаха и преподавателите се озвериха — ни така, ни иначе — изискванията са ужасни.

— Може и да не се върна — казах аз.

— Тт-ова как да го разбираме? — попита Гарик Петров. — Като пореден номер ли?

— Не е номер — казах аз. — Преценете сами. Да допуснем, че завърша успешно работата и Лигата реши: а защо Рижкин да се учи по-нататък, за какво му е космомоделирането, щом като и така вече е съвсем солиден спец по пластмасата. И да ме оставят на работа. Защо училището да си хаби силите за мен. В това има логика.

— Да-а — каза Веня. — Всичко може да стане.

— А на мен не ми се иска — казах аз. — В училище все пак е по-хубаво.

— И таз добра, по-хубаво — каза Гарик Петров. — С удоволствие бих избягал — да се работи е по-интересно.

— А според мен и едното, и другото е идиотщина — каза Утюг. — Дива скука. Ето представете си: Рижкин пробута грандиозна научна идея и без да премине през учебния курс и специалното училище, попада във Висшата Лига. Наистина, рядък случай. Но вникнете по-внимателно — това, по принцип е възможно, то ни е известно. И каквото и да ни се случи в живота, дори най-невероятното — то е възможно, то става, ставало е, то ни е известно. А каквото не е ставало — можем да си го представим. Ето идва сега един човек, грабва ни бързо в ракетата — и след пет минути сме в Африка, къпем се в Конго. Трудно е да си го представиш, фантастично е, но е възможно. И какво ново има тук? Африка? Та за нея знаем още от деца, е, това де, че тя съществува. Все едно и също. Ето аз четох в някаква стара книжка, че каквато и пиеса да напишеш, съдържанието ѝ предварително е известно, защото са изчислили, че в живота сюжетите са всичко тридесет и шест парчета. Струва ми се бяха тридесет и шест.

— Ти, Утюжок, си ни философ — каза Венка.

— Той е скептик, ето какъв е — каза Гарик Петров. — Вярно ли е, Утюг, скептик си, нали? Кажй.

— Ами — каза Ким. — Скептик-мептик! Каква ужасна стара дума, толкова позната, омръзнала. Нищо ново.

— Между другото, трябва да съобщим на Рижкин новината — каза Гарик. — Нещичко все пак има.

— Аха, съвсем пресничка — каза Венка.

— Оказа се — започна Гарик, — че близо до нас е открито специално готварско училище, в общи линии момичешко. Строго погледнато то е смесено, но младежите са малко, а при нас — напротив, безброй. Е, отначало те си траеха, докато училището им още се оформяше, набираше, така да се каже, силици, а след това им се чу гласът. Дали те поеа шефство над нас или ние над тях — не можах да разбера, но един от техните класове покани нашия клас на забава. Виждаш ли, без тебе момчетата в класа са осем, пък и Гриша Кау тези дни беше отлетял на Селена-две да чете доклади на селеновските ученици — аз поканих на забавата момчета от другите класове, тъй като готвачките бяха петнадесет. Заедно с това сърцето ми предчувствуваше, че там сигурно ще падне разкошно лапане, на тази забава — все пак правилно щеше да бъде да поканим още някого: да не става зян яденето. Откровено казано, беше разкошна забава. Това, да знаеш, не ти е забава с момчетата от театралното училище, онези надутите, ние, значи, не сме кои и да е, а самият свят на изкуството, а тези са тихички, скромни, симпатични — ах-ах, физици, математици, учени! — примират от възхищение, а танцуват като богини!!!

Утюг каза:

— На мене тортата така-а ми хареса... Аз, между другото, изядох и твоето парче, с твоето име. Ние мислехме, че ще дойдеш, не знаехме, че си болен, и в списъка те имаше, те, виждаш ли, бяха изфабрикували огромна торта и върху нея с крем бяха написали всичките ни фамилии — и пръстите да си оближеш.

— А помниш ли макароните със сос? — каза Венка. — Чудо, а не макарони. А една от тях, най-красивата, се влюби в Гарка, факт.

— Аха — каза Гарик. — Освен концерта, вечерята и танците, в самото начало имаше доклад, нещо като опознаване: те за своята работа, ние за нашата, доклада правих аз — дъра-бъра, за науката, е, сам разбираш, разказах и за едно свое значително откритие — тя се влюби в мен от пръв поглед. Не, честна дума. По време на танците тя

дори ме завлече в кухнята и моментално изпече отлични палачинки — аз, когато танцувахме, ѝ казах, че страшно обичам палачинки.

— А кой свиреше? — попитах аз. — Кой състав?

— Поканихме онези момчета от Ниски температури, е, този квинтет, „Файв блу бърдс“.

— Те са добри — казах аз.

— Цветомузиката им е боклук — каза Утюг. — Слушай, Гаря, а ти се ожени за своята и ние всяко междучасие ще тичаме при нея да лапаме вкусотиини. Изобщо, братлета, дайте да се изпоженим — всеки за готвачка, оставете тая наука, омръзна ни.

— Точна така, омръзна ни — каза Гарик. — Дайте да се изпоженим.

— Нямам нищо против — каза Венка.

Аз изведнъж си помислих ама съвсем сериозно, а как така ще оставя Натка, не, невъзможно е, и си помислих още, че всички те се занаят, като говорят, че науката им е омръзнала — никак не им е омръзнала, напротив, толкова ги привлича, а мене... привлича ли ме или не ме привлича? Върви, че го разбери.

Ние още дълго си приказвахме за разни работи, мама ги накара да обядват, ние обядвахме и след това се сбогувахме. Откровено казано, доста добре си прекарахме времето, лично аз бях доволен.

Когато те се изметоха, аз, от нямане какво да правя, подредих донесените подаръци и на кутията с бонбони „Амфибия“ видях в ъгълчето, написани с автоматична писалка, две думи: „Не хайлазувай“. Буквата „н“ и буквата „х“ бяха подчертани.

Скоро аз се оправих и веднага се чупих с групата на Аякс.

В деня на сватбата плющеше колосален дъжд и като за проклетия (е, за това можех да се досетя и по-отрано) мама цели два часа ме въртя пред огледалото, премерваше ми ту едно, ту друго, комбинации, варианти, замисли, а не е ли по-добре така, а може би ето така, стой мирно, не се върти, не, бялата кърпичка и тези обувки не стоят ефектно — досущ като разправията със седемнадесетата молекула: така или иначе, първата сватба в живота, не е забава в училището... Тя реши, че ще отидем двамата с баща ми, макар че и тя, разбира се, беше поканена. Изреди куп причини: преди сто години една нейна приятелка от училище обеща на този ден да дойде при нея, плюс — страшна мигрена, плюс бездна от домашни работи, плюс — младоженеца, Юра, никога не го е виждала, не го познава и прочие.

Баща ми беше в тъмносив костюм, а майка ми (заради приятелката) в специална модна рокля тип ризница — и наистина ризница, само че от съвсем малки пръстенчета, направени от някакъв свръхлек метал, тя цялата се преливаше върху майка ми, блестеше, дори се извиваше някак като змия, лицето на мама беше розовичко, нежно, много симпатично, и аз, може би за пръв път в живота си, като я гледах така и баща ми до нея, един до друг, навярно поради това, че отивах на сватба и мислех за сватбата, изведнъж видях, че те не са просто татко и мама, а мъж и жена, и че изобщо много добре си подхождат.

Ние с баща ми трябваше да излезем по-рано, за да се отбием до универмага за подарък. С този подарък имахме големи главоболия, защото майка ми ни уверяваше, че на младите трябва да подарим голям, солиден сервиз: тенджера-бързоварка, всякакви тинтири-минтири, печки-чудо, тра-та-та... Ние с баща ми упорствувахме и казвахме, че ще ни е просто неудобно да се явим на сватбата с цялата тази дивотия, пък и как ще я носим — ръцете ще ти откъсне, но майка ми с пълно основание ни попита, какво предлагаме. Ние помълчахме малко и изтърсихме накрая някаква безсмислица, явна глупост и

разбира се, в резултат на това ни се наложи да се съгласим с нея. Вечерта тя нямаше време да се занимава с нас и купи подаръка през деня (тя не можеше да понася да се поръчват вещи по телефона с помощта на каталог) и го остави в универмага, като каза, че ние ще го вземем — да мъкне всичко това в къщи не беше по силите ѝ, а бюрото за обслужване тъкмо било в обедна почивка.

Но това все още не беше всичко. Изведнъж, десет минути преди да тръгнем от къщи, тя почувствува, че в цялата бездарност на брътвежите ни, в тях, изглежда има известен смисъл: да замъкнеш като подарък на младите една планина от съдове, без съмнение, е разумно, мъдро, дори с оттенък на хумор, но едновременно от всичко това „лъха“, така каза тя, „на не много изискан вкус“. „Прави сте, момчета“ — добави тя и ни накара да обещаем, че непременно ще отидем в антикварния магазин (е, такъв, магазин за всякакви старинни неща) и ще купим за Юра и неговата гълъбица, за неговата малка птичка, нещо антикварно, старинно, за тяхното бъдещо гнезденце. Гнезденце — м-да-а!

И така, ние ѝ гарантираме за това, тя се доверява на нашия вкус, в тази комбинация — бит плюс изкуство — подаръкът ще изглежда наистина солидно, за втората покупка също няма да дойде с нас: мигрена, приятелка, куп работа в къщи и така нататък.

В тая бързина аз едва не забравих поканата за сватбата, която много ми хареса. По име, лично за мене, баща ми имаше своя, и двете дойдоха по пощата, всяка в отделен плик.

„Скъпи Димитрий Владимирович Рижкин! (Името, презимето и фамилията бяха отпечатани в печатница, а не написани на ръка, и така, изглежда, беше за всеки — изключителен шик!) Ние (по-нататък следваше името, презимето и фамилията на Юра и името, презимето и фамилията — вече на Юра — на неговата малка птичка) ще се радваме да Ви видим на нашата сватба (по-нататък — денят, времето и мястото). Сватбата ще се проведе в традиционно старинен стил. (И, изглежда, като потвърждение на това.) Приемете уверенията ни в най-дълбоко...“

Откровено казано, аз здравата се навих от това съобщение относно стила. Макар че никога не съм бил на сватба, все пак бях чувал някои неща, виждал съм на кино и по телевизора. Какво значи — в старинен стил? В нов стил всичко беше твърде просто, скучно: младоженец и младоженка, бащи, майки, някой и друг от най-близките приятели, ако има такива, просто вечерят в къщи или в кафенето, тихо, мирно — какво повече трябва? — е, оженили се, и туй то. В много редки случаи се изсипваха за фасон, наемаха залата в Двореца на бракосъчетанията, тогава — няколко масички, като в ресторант, танци — също нищо особено, без всякакви стилове.

Не, смешно беше да гадая, как ще изглежда всичко това.

В самия момент на тръгването ми се скъса копчето на сакото, баща ми взе да мърмори, че му омръзнало в официален костюм да се разхожда в собствената си квартира от единия ъгъл до другия и излезе, като каза, че ще ме чака долу. Майка ми с някакво необикновено, лудо темпо (о-оп-а-ла! — и готово) ми заши копчето и ме побутна към вратата. Аз излязох от квартирата на площадката. Тя ме помоли да спра, да застана мирно, и още един път, на прага, бързо и внимателно ме огледа, и в момента, в който аз се готвех да се обърна и да изтичам долу, дори леко се извърнах — някакъв внезапен вятър, малък ураган се хвърли към мен и аз видях мама съвсем близко до мен, и очите ѝ, и ръцете ѝ, подпрени с дланите върху моите гърди.

— Аз много се страхувам за него! — бързо каза тя. — Много се безпокоя за него, Митя! Такова чувство, като че ли нещо трябва да се случи... не, не на сватбата, а изобщо. Това са измислици, зная, но много се безпокоя за него — говореше тя почти в скоропоговорка. — Гледай да му бъде весело там — говореше тя. — Да му бъде... — И изведнъж на средата на някаква дума гласът ѝ се пречупи, изпращя като стъклена пръчка и останалото тя довърши равно и спокойно. После тя, както секунда преди това, ме побутна и аз се понесох по стълбата, изпълнен със съвършено друг заряд от този, с който току-що бях зареден, съвършено друг.

Аз препусках надолу и странно нещо, като че ли мислех за друго, изобщо не за това, което ми каза тя. Изведнъж разбрах, досетих се, че ето има вече седмица, дори повече, а аз вече не се измъчвам толкова силно, както преди, не страдам от това, че трябва да избирам — баща ми или, така да се каже, науката: по някакви причини аз, както се

вижда, не мога сам да реша проблемата на седемнадесетата, и изобщо всичко се смеси, обърка се в мен, може би аз просто съм уморен — и ето сега, след нейните думи, всичко, което ме мъчеше, отново се върна, удари ме, вмъкна се в мен като гвоздей в дъска — наистина, като че ли изведнъж ми смениха кръвта.

Когато стигнах долу, „амфибията“ бръмчеше и щом седнах, баща ми веднага излетя, направи завой и се понесе към онази страна, където беше центърът.

— А какво е това „в традиционно-старинен стил“? — попитах аз.
— Знаеш ли?

— В общи черти — каза той. — Четох някъде.

— Интересно ли е поне?

— Много.

— А с какво се отличава?

— Как да ти кажа. Преди всичко масата е една, обща, всички седят в определен ред: младоженецът, вляво от него младоженката, от двете им страни — родителите, нейните — вдясно от него, неговите — вляво от нея.

— Юрините няма да бъдат — казах аз. — Ти чу ли? Та те работят на Днестър-четири, а там изведнъж, разказваше той, сезонът на бурите започнал по-рано от определеното време и не ще могат да излетят.

— Значи там ще седи и някое важно лице, специален гост, след това — всички роднини, след това приятелите — струва ми се е така, не помня точно.

— Това ли е всичко?

— Струва ми се, да. Като че ли имаше и още някой, който да управлява сватбата, някакъв специален човек от приятелите. Вдигат се тостове — за младоженката, за младоженеца, за родителите им... Остани в колата, аз сам ще взема тенджерите.

Той плавно приземи „амфибията“ пред универмага и излезе навън. Дъждът се изливаше до припадък. Неочаквано до самото прозорче за странично гледане аз видях трима в мокри, блестящи шлифери, такава една странна комбинация: Гриша Кау, Льока Шорохов и Рита Куул — красавицата от моето старо училище. Аз им почуках на стъклото, те се обърнаха, наведоха се и като ме познаха през мокрото стъкло, се усмихнаха и закимаха.

Направих им знак с ръка да влязат и отворих вратата. Смеейки се, те се напъхаха в „амфибията“ мокри, весели, затръшнаха вратата и Рита Куул каза:

— Слушай, съкровище на градчето! А те не лъжат ли, твоите момчета? Ние току-що се запознахме. Единият казва, че четете лекции на Селена, а вторият — че е изобретил двигател с вечно горене. Карат ме да отида в „Тропиците“. Да отида или не?

— Разбира се, иди — казах аз. — Първият наистина четете лекции, а вторият лъже (момчетата заръмжаха). Двигателя са го изобретили преди безброй много години, а ти би трябвало да знаеш, че той не е с „вечно“ горене, а с „вътрешно“.

— Ех, ти — каза Рита. — Ако човек има тройка, да се иска от него повече не е честно. А с тях ще бъде ли весело или не?

— Ще бъде — казах аз. Те са симпатяги.

— При това аз съм по-симпатичен от него — каза Льошка Шорохов. — По-добър. Как се казвате?

— Анжелика — каза Ритка.

Кау каза:

— Моето любимо име.

Ритка започна да се смее и да премигва, а аз бързо написах на стъклото за Льока и веднага го изтрих: „Рита“.

Льока каза:

— А на мене по ми е по сърце „Рита“ — и моментално спечели точка, защото, първо: показа, че не е подлизурко, не е дамски поданик и второ: защото отгатна истинското име. Ритка подскочи от възторг и каза на Льока, че щом е тъй, нека той така да я нарича.

Кау се натъжи и аз го запитах, как е живял на Селена, как е „чел“.

— Не беше лошоватичко — каза той важно. — Скука, наистина, ужасна. Един път гледам — долетя нашият „Врабец“. Зарадвах се, помислих, че Палич е докарал вас или някой от другите класове. Оказа се — нищо подобно — той долетял сам (после го срещнах) за някакви си новоизпечени пойни полихромни птички — на Селена уж били отгледали нова порода.

— Него сам не биха го пуснали от Земята — казах аз.

— Е да, не биха го пуснали! Той сам попълва документацията за полета — каквото иска, това и пише, а приемният диспечер на Селена

му е познат.

Докато Гриша разказваше, аз пъхнах ръката си под пулта за управление и тихо нагласих своята приставка.

— Пък и изобщо нашият „Врабец“ — това е такава несериозна играчка, че сега дори не го държат на космодрума на „Факел“, а направо пред училището, в дъбовата горичка.

— Летите ли понякога? — попитах аз.

— Откакто ти се чупи от нас — нито един път — каза Льока.

Ритка каза:

— А мене ще ме вземете ли в космоса?

Льока веднага отвърна, че това е съвсем просто, той лично ще я запише в списъка.

Кау каза, че нищо няма да излезе, Елза ще бъде против, и в този момент пристигна баща ми с една внушителна картонена кутия, в която дрънкаха тенджери и аз го запознах с момчетата. Казах им, че ще ги откарам до „Тропиците“ и от място така рязко дръпнах „амфибията“ нагоре, че всички се шашнаха. Баща ми се развика, че ще строша двигателя, аз се засмях и още половин минута гоних нагоре „амфибията“ с лудо темпо, всички седяха притихнали, с отворена уста, аз бях изключил бордовите сигнали и ги включих отново чак тогава, когато се върнахме на нормална височина и подкарах „амфибията“ човешки над градчето.

— Как успя да го направиш? — попита баща ми.

— Фокус — казах аз.

— Надявам се, за последен път.

Ритка каза:

— Риж, ти си ненормален.

Аз приземих „амфибията“, като перушинка пред антикварния магазин; „Тропиците“ бяха на две крачки, казах на баща ми не би ли отишъл сам до антикварния магазин, а аз още малко да си побъбря с момчетата, и той отиде.

Изведнъж Кау запита напълно сериозно, без заобикалки:

— Кажи, навярно е неприятно да бъдеш негов началник? А? Поточно, не неприятно, а... Е, ти разбираш...

— Да — казах аз. — Много.

Той нищо повече не попита и въобще разговорът не вървеше. Баща ми се върна и момчетата започнаха да се сбобуват.

— Много здраве на всички — казах аз. — На момичетата Вишнякови — лично.

— Отбий се — каза Кау, като излезе и подаде ръка на красавицата Куул.

— Довиждане, Риж — каза тя.

Те се сбогуваха с баща ми, а Льока, вече стоейки под дъжда (само главата му беше в „амфибията“), добави:

— А ти не протакай посещениято, старче. Страшно скучно е. Дори Натка загуби взривната си форма, ходи като мокра кокошка, между другото, умрял нейният лалугер, Чучундра.

— Какво? — казах аз. — Как е умрял? Та аз вчера го видях!

— Не зная — каза Льока. — Значи днес е умрял. Хайде довиждане! — И хлопна вратичката.

Една минута аз мълчаливо барабаних с пръсти по пулта за управление.

— Жалко — каза баща ми. — Беше симпатично зверче.

— За какво става дума — казах аз. — Дори не зная каква е тая работа. Сигурно го е хранила съвсем грамотно... Е, какво, купи ли?

— Според мен, първокласен подарък — каза той, като развиваше и ми подаваше някаква малка, продълговата и лека кутийка. — И интересен, и достатъчно рядък. Твърде старинна вещ.

Дънцето на кутийката беше блестящо, капачето — беличко, а самата тя — в нежен синьозелен цвят. По страничните стени на кутийката бяха изрисувани брези, а отпред — зелена винетка, която почти опасваше черно-белия портрет на някакъв човек. Имаше и надпис, но аз не запалих светлината в „амфибията“ и не започнах да го разчитам.

— Що за материал? — попитах аз и почуках по кутийката.

— Тенекия — каза баща ми. — Сега такъв няма. Как са живеели хората.

— А изобщо що за кутийка е тази? Какво е предназначението ѝ? И чий е портретът?

— Строго погледнато, просто по такъв начин се опаковал чайт, но едновременно това е и изящна кутийка изобщо за съхранение на всякакъв чай. А чий е портретът, досети се сам, пък и там е написано.

Аз не седнах да отгатвам и прочетох всичко, което беше написано върху тази уникална кутийка. Отзад едро: „Руски чай“, а

малко по-долу и по-ситно: „Рязанска чаепаковачна фабрика“, а най-долу, по обиколката на кутийката: „ГОСТ 1938–46 МПП РСФСР ГОСГЛАВДИЕТ-ЧАЙПРОДУКТ, нето тегло 50 гр. Цена на чая с кутийката 61 коп.“.

— Не откри ли кой е той? Нали виждаш, под портрета — „С. Есенин“, нашият велик Сергей Есенин.

— Боже мой! — казах аз. — Та той не си прилича ни най-малко.

— Е, добре де — каза баща ми. — Какъв е тоя дух на противоречие? Аз веднага го познах, отгоре на това в каталога на магазина (помолих да го намерят) беше написано ясно: „... едно от най-точните възпроизвеждания на външността на великия поет“.

— А защо изобщо са го насадили върху чаената кутийка? — попитах аз.

— Трудно е да се каже. Мисля, че това е било по времето, когато за пръв път са пробвали силите си, правели са първите крачки в рекламното изкуство.

— А защо, не е ли бил известен? Защо са го рекламирали?

— Скъпи мой — каза баща ми. — Аз съм инженер, занимавам се с пластмаси и за съжаление, не ги разбирам много тия неща. Може би тогава не са го познавали добре, но по-скоро не е точно това, по-скоро е обратното — не са рекламирали по този начин, с помощта на чая, Есенин, а чая с помощта на Есенин. Понякога са поставяли, дори сам видях в една колекция, портрети на велики хора върху кибритени кутийки.

— Какво, кибрита ли са рекламирали?

— Не зная, може би в случая с кибрита са рекламирали именно великите хора. Аз вече ти казах — по-скоро това са били първите опити в рекламното изкуство. Всъщност, не е важно.

— Колко плати за подаръка? — попитах аз.

— Не питай — въздъхна той. — Дори майка ти, навярно, ще ми се кара. Предметът е скъп, рядък. Е, да потегляме, време е.

Аз пуснах двигателя, „амфибията“ излетя, и до самия Дворец на бракосъчетанията, до самото приземяване, аз я карах във въздуха много бавно и плавно.

При входа на Двореца, под дъжда, стояха няколко обикновени земни коли и двойка „амфибии“ от типа на нашата (костенурки в сравнение с нея, ако не забравяме за моята приставка); когато аз внимателно и плавно кацнах, пристигнаха още три коли с гости, вляво, малко настрани от останалите, стояха две амфибии от по-висока класа, едната — на Зинченко, другата — не зная на кого. От втората без шлифер, само по рокличка, направо под дъжда, изкочи някакво дългокрако девойче с огромен букет цветя и като куршум се спусна към входа. Не зная защо (та аз мислех за нея през цялото време), но именно в този момент, когато това момиче — пляс! пляс! пляс! — направо през поляната, с леки пантофки, летеше към Двореца, аз с болка помислих за Натка: как можах да си позволя след болестта така да се залисам на „Аякс“ и на „Пластик“, че не се повозиохме с нея на моята „амфибия“, а бях обещал? Пък и обещанието не е най-важното — самият аз го исках. Само за малко я видях вчера, буквално за секунда: носех се към „Пластик“...

— Ти накъде?!

— В „Пластик“.

— Какво, програмата ли е пусната, че препускаш така?

— Ами, не. Съвещание. Те смятат, че моята работа е да фантазирам...

— Да си въобразяваш?

— Да си представям!

— А предмета изучаваш ли?

— И още как! Чета до припадък!

— Умник!

— Благодаря за бонбоните!

— Вкусни ли бяха?

— О!

— Един липсваше — забеляза ли?

— Забелязах.

- Аз го взех. Не се сърди.
- Глупости, как може!
- Е, бягай. Ще отскочим ли до Млечния път?
- Млечния път?!
- Е, бягай. По-скоро да го измисли.
- Кой?
- Твоят баща.
- Да-а...
- Е, бягай.

21

Портиерът на Двореца разтвори пред нас голямата, лека, от матова пластмаса врата, а пред втората ни посрещна възрастен, закръглен, пълен човек в черен костюм, целият усмихнат, с късичка тлъста шия (като че ли беше без шия), доста пъргав и бърз.

— Моля, скъпи гости — каза той, поклони се и се представи, значи, еди кой си (не помня, някаква невзрачна фамилия, от типа на Пньов) — администратор на залата и разпоредител на днешната сватба.

Той ни пусна през втората врата и ние се озовахме в празна зала, където отдясно (аз видях) имаше гардероб, а отляво, в далечината, огромна, широко отворена врата, пред която в стойка мирно бяха застанали Юра и неговата бяла младоженка с цветя в ръцете — навярно посрещаха гостите. До тях имаше ниска, обикновена, но широка двукрила врата, върху която после прочетох: „Стая за подаръци“ и кой знае защо помислих: „Ето такава да си имах“.

Ние с баща ми се съблякохме и администраторът ни помоли да се разпишем в книгата за присъстващите на сватбата.

— Рижкин син и Рижкин баща! — каза баща ми неочаквано твърде нескопосано, като че ли в механизма на речта нещо се развали, заяде.

Администраторът драсна в книгата с късата си лапичка и като я протегна, тази лапичка, към разтворената врата до младоженеца и младоженката, каза тържествено:

— Моля!

В тоя миг той се втурна да посреща други гости, а ние с баща ми поехме през дългата зала към почервенелия Юра (това аз забелязах малко по-късно) и бялата Лера (името ѝ узнах след двадесет секунди). Всичко беше наистина така тържествено и най-вече, така неразбираемо и неочаквано, че аз се развълнувах (а всъщност за какво?) ужасно.

Кой знае защо аз гледах, като се приближавахме, не Юра, а младоженката; тя цялата беше удивително бяла: някаква бяла въздушна

тъкан, спускаща се от главата върху рамената, пищна бяла рокля, бели цветя в ръцете, бели обувки и бели, много светли коси.

Ние се приближихме съвсем близо до тях, баща ми, много шумно (аз даже трепнах), постави на пода нашата грамадна кутия с тенджери и каза с някакъв особен глас, но този път не така нескопосано, а напротив, много засукано и... като че ли изящно:

— Моята съпруга, която за съжаление се разболя и не ще има удоволствието да направи това лично, и аз ви поздравяваме от цялата си душа в най-щастливия ден от вашия живот — в деня на бракосъчетанието и сватбата!

После той се наведе и целуна ръка на младоженката, а след това, кой-знае защо, постави своята на рамото на Юра; аз стоях, свел очи и мълчах; изведнъж ме прониза мисълта, че на младоженката изглежда ѝ е известно, че аз не съм просто момченцето Митя, а началството на Юра — аз бързо ѝ протегнах ръка и казах:

— Рижкин... Митя... поздравявам ви...

И в този момент чух нейния смях и гласа ѝ:

— Валерия, Лера! А защо не ми целунеш ръка? А? Хайде, побързичко!

Аз за миг почервнях, наведох се несръчно и как да е, неловко, я клъвнах по ръката, сърцето ми бясно туптеше.

— Това... е подаръкът — неочаквано и за мене казах аз. — Тенджерки... Тигани... И още нещо... рядка вещ...

— Скъпи мои! — младоженката ахна, бялата въздушна материя се изви високо и за миг застана над главата ѝ като светло облаче. — Боже мой, какви сте умници! Юрик! Виж! Виж какво са ни подарили! Истински полезен подарък! Виж, мили!

Юра, почервенял не по-малко от мене, мигаше с очи и се олюляваше.

— Моля ви, тези прелести — тука — и тя показа с ръка стаята за подаръци. — И моля — в залата. Много ви благодаря! Други не биха се сетили, а вие сте големи юнаци!

Ние с баща ми отидохме в стаята за подаръци. Там вече стояха много и най-различни неща. Детска количка (количката пък за какво?!), много прилична, новичка футболна топка, доста скъпо двуместно летателно апаратче „Разходка“ и няколко микрохладилници: една такава забавна дяволия с размери на чайник — интегрална схема,

захранващ блок и ръчка на регулатора на обемното минусово поле (ако искаш — зоната е кубически метър, ако искаш — повече, ако искаш — по-малко, в зависимост от количеството на продуктите — нещо като обратен микромодел на „Тропиците“). Останалото — не помня.

Когато ние с баща ми, след като наместихме в ъгъла двете наши чудеса (с бележчица: „От семейство Рижкини“), и отново влязохме в залата за посрещане на гостите, пред младоженеца и младоженката стояха Рафа и някаква разрошена леличка, жена му, навярно... Рафа, съдейки по отделните думи и дългите паузи, държеше реч, и ние с баща ми тихичко, на една страна, за да не му пречим дори с шумолене, преминахме в залата за гости.

Ние дълго и мълчаливо седяхме в креслата до стената, от време на време махахме на някого с ръка, кимахме, покланяхме се, ставахме и се здрависвахме; накрая в залата нахлу оркестърът (някакви непознати момчета по на седемнадесет години с първокласна исландска апаратура и съвсем дребна певица) и публиката в залата се оживи.

Администраторът Пньов се търкаляше из цялата зала като малко възбудено кълбо, защото, изглежда, гостите вече се бяха събрали и бе дошло време да се започва. В портативния мегафон с телеекранче той ту даваше последните разпореждания в кухнята, ту командуваше оркестъра и сервитьорите. Неочаквано огромната пластмасова стена, която разделяше нашата от банкетната зала, започна да просветва, да просветва... (Аз погледнах баща ми: по едно време той работеше в „Пластик“ — в отдела, където тогава усърдно се занимаваха с пластмаса, способна да си мени коефициента на прозрачност; баща ми някак тъжно се усмихна.) Накрая тази стена стана съвършено прозрачна и всички видяха голяма, във форма на буквата „П“, бяла, разкошно наредена маса. Публиката в залата се оживи, раздвижи се (отдалече весело се засмя Рафа), събраха се доста хора, струва ми се, шестдесет души, а почти половината — момичета, общо взето, доста симпатични, но като затварях мислено очи и си спомних Валерия, реших, че тук тя е най-красивата, дори просто е красива, много — е, доколкото аз разбирах от това. Изведнъж светлината в нашата зала угасна и засвири оркестърът — засвири нещо бавно, проточено, едва доловимо, а по екрана зад оркестъра заплуваха меките вълни на цветомузиката.

Някой в полумрака до нас каза:

— Те няма да долетят.

— Кои „те“?

— Вторият басист, а също и вибрафонистът. На Селена сезонът на бурите е започнал преждевременно.

— А-а-а...

— Моля ви — нашите най-почетни гости!

Баща ми ме хвана за ръката.

— Какво? — попитах аз. Нищо не разбирах.

— Идваме — каза баща ми.

Аз вдигнах глава и видях в полумрака пред нас администратора Пньов, с бяла кърпичка той изтриваше своята тлъстичка шия...

— Позволете да придружа първо вас, нашите най-почетни гости — кой знае защо повтори той, както ми се стори, доста нахално.

Ние с баща ми станахме и се помъкнахме след него към широкия, почти половин стена, разтворен пред нас проход в банкетната зала.

Изглежда поради това, че тази зала беше много висока, с бледосини въздушни стени и абсолютно празна (никой друг освен нас тримата), тя изглеждаше невероятно просторна; заради това и заради огромната, разкошно наредена и безлюдна маса аз малко се смутих, стъписах се.

Шея-Пньов ни водеше покрай дългата част на „пе“-масата и някъде там, почти в края на нашия път, на мене, като напук, ми се развърза връзката на обувката; и главно, тя, гадината, така хитро се развърза, че успя да се завърже на възел и не до самата обувка (дявол я взел, ще направя панделка — и всичко е о'кей), а малко по-горе: и обувката ми е хлабава, хлопа, и да я завържеш е невъзможно — не се развързва. Аз се наведох да развързвам възела, изостанах от Шея-Пньов и баща ми и чух (кой знае защо по време на целия този разговор гласовете им звучаха в ушите ми високо до болка), как Шея (те тъкмо се бяха спрели до напречната, къса част на масата) каза, обръщайки се към баща ми:

— По желание на тези, които уреждат сватбата, това място, отляво на младоженката е предназначено за най-почетния гост, а в този случай и непосредствен началник на младоженеца, тоест за вас,

уважаеми Димитрий Владимирович! Ето вашата картичка, ето вашия прибор, моля!

Аз стоях така, наведен, като че ли целия (освен сърцето и главата) ме бяха замразили, инжектирали за цял живот, за да чувам, да се мъча, но да не мога нито да се мръдна, нито да отворя уста — просто скелет, модел на молекулата Рижкин със сърцето наопаки.

Беше много тихо.

После баща ми заговори и аз никога, никога, никога в живота си не го бях чувал да говори с такъв глас:

— Това място е предназначено не за мен, а за моя син, ето това момче...

— Но...

— ... тъй като той се явява непосредствен началник на младоженеца и значи, най-почетният гост на сватбата.

Неочаквано и рязко аз се изправих и отново замрях, като гледах право към тях и слушах, как сред пълната тишина тихо и много вежливо се смее Шея-Пньов.

— Това не може да бъде! Ама наистина, това е очарователна шега...

— И въпреки това — повтори баща ми — така е. Вие правилно прочетохте картичката: „Димитрий Владимирович Рижкин“, а той се казва Митя...

— О, боже мой! Нима не е шега?! Впрочем извинете, почакайте, о, извинете за любопитството! Та аз четох във вестника, четох! Синът — главния, а бащата — под негово ръководство? Но това е поразително! Поразително!

Аз и баща ми стояхме прави — два железни пръта; лицето на баща ми... не зная как да кажа... беше... празно, да-да, празно, именно (Шея аз не гледах).

— Аз още веднъж... още веднъж поднасям своите извинения! Разберете ме, тази грешка може да се направи толкова лесно: случаят, бих казал, е свръхособен. Дори отличната ми диплома от спецвуза за обслужващ персонал в общественото хранене и развлечение не помогна. Наистина, аз съм виновен, не зная и как да се извиня... Но гостите чакат, да заемем местата си, моля ви, Димитрий Владимирович.

И той се поклони.

Аз седнах на стола; как отидох до него (бързо, бавно), не помня.

Гледах право пред себе си и само неволно, с периферното зрение видях, как Шея води баща ми обратно, покрай лявата част на „пе“-масата, води го далече, далече, като през цялото време учтиво притичва напред... Накрая той намери картичката на баща ми, поклони се, посочи мястото му и полетя в залата за другите гости.

„Чучундра умрял — помислих аз. — Чучундра умрял.“

Не зная как да го обясня, но тези десет секунди, преди Шея-Пньов да се върне с поредните гости, бяха едни от най-страшните в моя живот: празната, огромна като плувен басейн светлосиня зала, пълна (макар че наблизко свиреше оркестър) с тишина, дългата, бяла, блестяща маса и двама души на масата — аз и баща ми, далече един от друг.

Шея въведе в залата малка весела компания (петима души наведнъж) и много ловко, като ги накара да търсят не само своята картичка (всичко това го виждах неясно, като през мъгла), но и картичката на останалите, бързо настани всички по местата им.

Когато той отново се спусна за нова порция гости, те вече го срещнаха на границата на двете зали, а зад тях нахлуха и останалите — като че ли темпът не беше подходящ; на всички им омръзна да чакат.

Известно време аз престанах да виждам това, което ставаше в залата. „Как да внимавам за него? Какво имаше предвид майка ми?“ — мислех си, чувствувайки на бузата си онзи малък вихър, който ме връхлетя, когато с нея стояхме на стълбата и аз се готвех да изтичам надолу. „Чучундра умрял“ — мислех си аз и изведнъж се пробудих от пълната тишина — всички вече бяха по местата си: вдясно от мене — Лера, отляво — някаква лелка; прав стоеше (до отдалечената от мене част на масата) само Шея-Пньов.

— Многоуважаеми гости! — каза той. — Нашата сватба в традиционен старинен стил започва! Организаторите на сватбата ми поръчаха да обявя, че на сватбата присъства почетният гост (аз се свих) — Димитрий... Владимирович... Рижкин! Започваме!

(Странно, и устремените, изглежда, върху мен погледи, и шумът на аплодисментите — всичко, всичко съвсем изчезна от паметта ми).

— Ето какъв си бил! — каза (аз кой знае защо я погледнах) приличащата на птица дама, седнала до мен — чувала съм, чувала

съм! А пък аз съм гимназиалната учителка на младоженеца...

Изведнъж си спомних наставленията на баща ми как да се държа, ако до мене седи дама и се протегнах за шампанското, аз да наляя от него на тази учителка, но тя здраво ме хвана за ръката, така, че аз дори трепнах.

— Сама, сама — каза тя. — Ще вземеш да залееш покривката. Аз съм учителка по химия, друго и да не знам, но да наливам умея. Между другото, Юра така слабо знаеше химията, че аз се учудвам, как са му поверили да работи с пластмаси. Той даже закона за мутациите на Кухонников не можа да научи, макар че има ли нещо по-просто от това... А ти знаеш ли този закон? А? (Аз поклатих отрицателно глава, но тя не обърна на това никакво внимание. Тя наливаше шампанското много ловко, но забрави за пяната и изпусна струята в някаква салата...) И ти си, значи, негов началник? Чувала съм, чувала съм. А не е ли рано? Интересни времена! Ти например като направиш пакост, би трябвало да те изправят в ъгъла, а не може, нали си у-ч-е-н!...

Гласът ѝ премина в мърморене, в някаква такова птиче бърборене, шумолене — аз отново изключих. Слабо, по мъничко, но все пак чувах и виждах с крайчеца на очите си, как бащата на младоженката произнася тост, но и неговият глас скоро също премина в мърморене и затихна, отдели се от мен. Изведнъж всички завикаха, заръкопляскаха — това нахлу в мене внезапно — и в същото време учителката по химия отново ме хвана за ръката.

— Аз ти налях! Пийни шампанско, макар и една глътка — зашепна тя. — Каква нетактичност! Та ти си на сватба, на тържество, скъпи мой!

Аз взех чашата и веднага отнякъде вдясно от мен друга чаша се чукна със звън в моята и ме целунаха по бузата. Аз ужасно, до пълен идиотизъм, се развълнувах, разстроих се от тази налудничава постъпка на младоженката и бързо (и досега не помня причините за внезапно настъпилата в мен промяна), рязко се обърнах към нея и сам я целунах някъде около слепоочието в ухото. После му дръпнах нула-нула-пет от чашата от това глупашко шампанско и отново изключих (Лериният смях, постепенно отслабвайки, дълго звуча в мене.)

По странен начин от полезрението ми отново изчезнаха всички гости, всички, освен баща ми, Зинченко, Рафа и Юра (макар че около масата седяха и други хора от групата „ел-три“), и ме нападна тежко,

някакво такова гнетящо състояние, нахлуло в мене по тясното каналче на много проста, но абсолютно свежа за моята глава мисъл. Ето, работили хората, блъскали се над детайла „ел-три“ над формата му, нужния за него материал и нищо не се получавало. И изведнъж — на ти! — на небосклона на химико-космическата наука се появи надарен глупчо, конвулсиращата молекула Де Ве Рижкин, нещо там почувствува, отгатна — и всички въздъхнаха по-свободно. По-нататък — насам-натам, времето минава, нищо не излиза. После — посещение на важно лице от Главното управление и — и започна навивка, бодра, нервна — всъщност, особена ситуация: едно е — сами да съзнаваме, че именно ние задържахме полета на века, а съвсем друго, когато меко ни го напомнят. Работа, работа, работа — резултат нула. Един ден — нула, два — нула, три — нула, седмица — пълно задръстване, и чак тогава всички разбраха, досетиха се, с кожата си почувствуваха, спомниха си сякаш, че още преди три дни, цели три дни, а дори и четири, всичката навивка, както си беше, свърши и отдавна вече няма нищо, освен отпуснатост и инерция. Ходим на работа, горим, носим на плещите си особена отговорност, а всъщност, ако се вслушаме повнимателно в себе си, нищо такова не чувствуваме, отдавна сме се вкиснали — такова едно унизително бреме — безнадежност и струва ти се, по същия начин ще бъде и по-нататък, а как ще свърши всичко това — неизвестно.

Най-много ми беше жал за Зинченко.

Странно, аз нищо не чувах и не виждах на масата, не ми беше ясно дори, по какъв начин сред пълната тишина (аплодисменти имаше след това) чух висок, чужд глас, който извести, че сега от страна на близките на младоженеца тост ще произнесе Димитрий Рижкин, учен, скромнен шестокласник. По средата на тази фраза Лера меко постави ръката си на рамото ми, птицата-химик се вкопчи за мен секунда по-късно, но аз вече свикнах и не трепнах.

Аз станах, колкото и да е странно, без всякакво вълнение, мислейки, че доста глупаво беше да не зная от по-рано, че това непременно ще ми предстои: бях слушал това-онова за тостовете. Успях и да преценя, че не ми се иска да говоря общи приказки, срам ме е, но пък да говоря сериозно също не ми се ще; не, младите — Лера и Юра — аз бих поздравил напълно искрено, просто не исках да излагам

всичко на показ пред събраната публика — не исках, не можех — и туйто...

Аз станах — като че ли пробих с главата си тънък непрозрачен хартиен таван; не виждах никого от седящите, никого, освен баща ми, макар че много ясно чувах всички гласове, шепота и шумоленето.

Срам ме е да си спомня, какво съм говорил — изглежда затова аз почти нищо и не помня, но колкото и да е странно, онова, което беше съвсем срамно да се говори, аз го помня: за това, че Юра е още много млад и в живота, и в науката, но... за моя плюшен мечок, за татко и за мама — каква забележителна двойка са... не, не, не, не искам да си спомням, не мога; щастие беше все пак, че нищо не казах за Натка, нищо... Нима би могло и до там да се стигне?!

Гръмнаха аплодисменти, цяла буря. Лера ми прошепна на ухото: „Благодаря, миличко“, птицата отляво ме ощипа, някаква писклива лелка извика: „Нека да говори още!“, всички закрещяха: „Още! Още!“, изведнъж млъкнаха и някакъв глас избоботи: „Нека да пожелае нещо на бъдещите им деца“.

Неочаквано и за самия себе си аз бързо станах и казах:

— Пожелавам им да станат градинари!

В тишината някой попита:

— А защо?

От всичко това, и от тези идиотски въпроси-отговори, така ме завъртя и присви, че в мене се появи чувство, което ненавиждам — изведнъж ми се прииска да се харесам на всички, ето такава една гадост!

Аз отново станах.

— Градинари затова — казах аз, — че може да им се удаде изведнъж отново да отгледат цвекло на Земята.

Всички започнаха да се смеят и да ръкопляскаат. Пълен успех, пълен — аз знаех, че ще попадна точно в „десятката“.

След това вече не ставах, седях като охлюв в черупката си до самия край на тостовете и угоителната част на сватбата. Струва ми се, че ядох нещо, но какво именно — не помня.

... После имаше танци, музика, някакво диво тичане, игри; непрекъснато ме канеха да танцувам разни по-големи момичета, при друг случай, навярно, аз бих се вълнувал, изчервявал, а сега танцувах отпуснато, хладно и през цялото време гледах къде е баща ми: често го

губех от погледа си. Неочаквано забелязах до него птицата-химик. Тя въртеше клюн и нещо му втълпяваше. Не зная как успях, но се напрегнах и изведнъж чух, как тя изврещя:

— Но пък той, за разлика от вас, никога не се е занимавал с пластмаси, не е ли така? Вие не ще отречете това?!

Аз рязко (простащина!) отстраних своята дама и започнах да се провирам през тълпата към тях, като често ги губех от погледа си, но химическата птица усети, изглежда, нещо заплашително в атмосферата и се приготви да бяга; когато си пробих път сред танцуващите, тя не беше при баща ми — беше Зинченко.

— Е, как е, колосален успех? — попита ме той.

— Да — казах аз. — Съвсем пълен. А вие защо не танцувате? Ти, татко, защо не танцуваш?

Те и двамата някак вяло се усмихнаха.

Аз се отдалечих, за да не им преча, но слухът ми беше напрегнат до краен предел — аз чух как Зинченко каза на баща ми:

— Е, какво ще правим? Може би, в спокойна обстановка ние бихме постигнали нещо със седемнадесетата след месец или два, но не сега, не утре.

— Да — каза баща ми. — Струва ми се, че лично аз нито утре, нито в други ден... Нито по-в други ден. Моля да ме извините!

Вероятно обявиха, че дами канят: певицата от оркестъра, една такава смела дребосъчка, помъкна баща ми да танцуват.

— А как е тонусът ти? — попита Зинченко, като дойде при мене.

— Никак — казах аз. — Няма никакъв тонус. Ни-ка-къв!

Ние помълчахме, той (аз дори целият се напрегнах от това) неочаквано ме погали по главата и си отиде.

Танцът свърши, аз се повдигнах на пръсти, търсейки в тълпата баща ми, открих го и в този момент видях, как той, като изпрати до естрадата певицата-дребосък, се поклони и с бързи крачки се отправи към изхода, в залата за събличане...

... Когато се втурнах след вцепенението си в тази зала, него го нямаше там.

Аз изскочих на улицата.

Валеше ситен като прах дъжд. Пред входа беше светло, а по-нататък — полумрак и там, където той започваше все повече и повече

да се сгъстява в далечината, аз видях баща ми — с големи бавни стъпки той се отдалечаваше в тъмнината.

Тръгнах след него, глупаво свивайки се, като че се крия, макар че да се скриеш беше невъзможно, нямаше къде. В тъмнината пред себе си аз видях неговия още по-тъмен силует и мяркащите се от време на време бели маншети и яката на ризата му, и малкото, ярко блещукащо петънце на горящата цигара в ръката му. Вляво, срещу Двореца на бракосъчетанията, тъмнееше страничната фасада на някакво дълго здание, баща ми сви зад него, около десет секунди не го виждах, аз прочетох на зданието: „Училище за повишаване на психомолекулярните знания № 1“, после сам свих зад ъгъла — пред мен, по-тъмно от небето, имаше огромно пусто поле.

Като се притиснах до ъгъла, почаках малко, докато очите ми привикнат към тъмнината.

Небето на хоризонта светлееше меко (навярно светлините на главния космодрум), понякога, за миг, изведнъж се озаряваше от кратко бледорозово избухване. Аз различих пред себе си очертанията на някакви тъмни, тънки, правоъгълни конструкции, приседнах и на фона на светлата ивица на хоризонта различих гимнастически лост, успоредка, стълбове с шведска стена — навярно лятно гимнастическо градче на психомолекулярното училище.

Баща ми стоеше в профил към мене, държеше се с една ръка за стоманеното въже на обтяжката на лоста, с цигара в уста. Беше тихо, почти без никакъв вятър, само бавно движещи се потоци от мокър дъждовен прах. Аз почти не дишах и не мърдах.

Баща ми направи изведнъж няколко бавни крачки под самата напречна тръба на лоста, отметна глава, без да изпуска цигарата от устата си неочаквано подскочи и хващайки се с ръце за лоста, увисна и лекичко са залюля. Незабележимо за мене, постепенно амплитудата на люлеенето му ставаше по-голяма, все по-голяма — за част от секундата тялото му замираще, протягайки се почти паралелно на земята, ту от едната страна на лоста, ту от другата, спря в тази крайна точка, прескочи я, внезапно се изви нагоре, все по-високо и по-високо и накрая, като застана за миг над лоста, се понесе надолу и направи пълно превъртане.

Той въртеше „слънцето“ — един път, два, три, четири; на фона на светлата ивица на хоризонта и проблясванията аз добре виждах

неговото тъмно, изпънато, летящо тяло й — щрак-щрак-щрак — малкото ярко петно на цигарата в устата му... едно, две, три... едно, две, три... едно, две, три...

И изведнъж вътре в мен, из един път и много остро, нещо тъй ме заболя, нещо дявол знае какво остро, аз рязко се вдигнах, както бях клекнал, направих отстъпвайки няколко крачки назад, зад ъгъла и като се откъснах, хукнах колкото се може по-бързо към осветения в далечината вход на Двореца на бракосъчетанията.

Аз напипах ключа от „амфибията“ в джоба си и го извадих още в движение.

Зад откренатата врата на входа (успях да забележа) стоеше Зинченко и още някакви хора; може би той чу, че тичам и ме погледна, но в този момент аз вече бях при „амфибията“; той бързо изскочи от вратата, ала аз вече седях в кабината и затръшнах своята; той извика нещо в движение, рязко, като вдигна нагоре двете си ръце, но аз вече дръпнах ръчката, като едновременно поставих приставката на максимум напрежение на излитане и се понесох нагоре с такава скорост, че светлините при входа на Двореца пред очите ми се превърнаха в малка светеща точка.

Първата летателна зона прекосих, без да я забележа. Втората, особено строго контролирана, където без специално разрешение беше категорично забранено да се лети, беше четиридесет пъти по-голяма от първата, но къде летя аз — в първата, във втората, в дубъл-стотната „ел-три“ — за това се досещах само чрез някакво двадесет и седмо чувство. Не зная къде именно в движение ме засякоха два патрула и се хвърлиха подире ми като побъркани. Аз не магнах сигналните светлини, те ме виждаха прекрасно, но все едно — бяха твърде далече, за да могат в тая дъжделива пушилка да разчетат на телеекраните моя номер, пък и това не ме интересуваше. На моя екран аз ги виждах добре: марките на машините им бяха неизвестни, дали са по-бързи от моята или не — не можеш да разбереш; те ми покрещяха малко и изоставиха гонитбата, изглежда решиха да предупредят всички контролни пунктове по патрулирането, за да бъдат готови да ме засекат на връщане. В този момент аз се досетих, че това все пак е глупава мисъл, те бяха длъжни да ме преследват: малко ли бели може да стори в космоса една полудяла „амфибия“ без специално разрешение; разбира се, те изоставиха преследването по друга причина, и тази, трета машина, която изпревари патрулните коли и сега беше по-близо до мене, отколкото те, не случайно, докато те още ме гонеха, правеше своите светлинни кодови фокуси, показвайки им специално разрешение за излитане в космоса.

Тази машина летеше след мен малко по-бързо, отколкото аз, и понеже не исках да изтощавам своята „амфибия“ до край, само леко увеличих скоростта, съвсем малко — та машината малко се смали на моя екран, изостана. И тъкмо тук, за пръв път от момента, в който тя се замярка в тъмното дъждовно небе, рязко ме стресна звукът на познат глас в моята кабина.

— Къде летиш? — попита Зинченко.

Аз мълчах. Пълен пас.

— Може би няма връзка?

Това беше гласът на баща ми.

— Как така! Пълно е с шумове! Просто той мълчи, а ни чува отлично.

— Та какво прави той, дявол да го вземе?!!!

— А вие мислите, че е излетял само за това, за да побъбри с нас? А? Слабо познавате децата.

— Има такова нещо — каза баща ми.

Те замълчаха, аз загасих бордовите светлини и малко увеличих скоростта. Разбира се, те ме загубиха на своя телеекран, но, като включат дори една двойка локатори, могат отново лесно да ме зафиксират на главния пулт; аз знаех това и рязко завих встрани, за да може операцията на търсенето да им отнеме няколко секунди, а за това време аз бих спечелил доста значително разстояние. Те действително изведнъж се смалиха на моя екран и бързо заговориха за нещо, след това Зинченко каза високо: „Хитра маневра. А аз отначало помислих, че батериите му са отслабнали. Какво момче!“

И те веднага увеличиха скоростта...

— И какво иска той?! Не разбирам само, откъде се взе във вашата играчка такава сила?! А?!

— Той е направил нещо с нея — каза баща ми, — поредната детска щуротия.

— Това някак мога да го допусна — каза Зинченко, — но той няма кислородна апаратура — това скоро ще проличи.

— Да, той няма допълнителен кислород — бързо каза баща ми. — Аз мисля за това още от самото начало.

Те бавно се приближаваха към мене, но много бавно, не беше опасно; изведнъж аз разбрах, че целият ми екран се е изменил, не сега, разбира се, а малко по-рано, просто аз не забелязах това; по него тихо плуваха малките неясни точки на другите нощни кораби. Кой знае защо се увеличи вибрацията на креслото, в което седях, започна да се чува доста силно скърцане, дори виене — стана ми неприятно в ушите. И някаква такава отпуснатост в тялото.

— Навлизаме в началото на сложната зона! — извика Зинченко. — Тук е пълно с мощни космически кораби! Те не те виждат! Те са с локатори, но ти представяш ли си скоростта им?! Твоята маса е нищожна — такава те могат да засекаат твърде късно. Пък и как ще маневрират — те имат постоянен курс. Чуваш ли?!!

Поради вибрацията ставаше все по-трудно да се гледа екранът, пък и тази странна отпуснатост, но аз се стараех нищо да не пропусна, ни един кораб, досещайки се, че ако се сблъскам с някой, то това засяга не само единствено мене.

— Дълго ли ще издържи със своя кислород?! — чух аз гласа на баща ми. — Надеждата ми е, че малко повече, отколкото възрастен, дробовете му са малки.

Зинченко изръмжа.

— Влизаме в канала на влияние на неговата машина, можем да не маневрираме, само ще отнемаме скоростта. Къде летиш, отговаряй?! Къде летиш, отговаряй?!

Ръмжеше високо, право в ухото ми и гласът му вибрираше, както всички звуци около мен.

Аз натиснах копчето за премахване на всичкото натоварване и изведнъж почувствувах, как рязко се увеличи вибрацията, почти до ненормална и — заедно с това — че я понасям по-леко, отколкото преди, някак плавно; и тогава меко, меко, по малко, все повече и повече, та чак невъобразимо нежно изведнъж замириса на сметана и на пирог с цвекло, на тяхното съчетание... Един такъв ясен, но не силен мирис, много четен някакъв, не в къщи, не в града, а на вила... доста горещо, само на верандата е прохладно, седиш по бански, бос и ядеш пирог, а после — бух в прохладен копринен юрган! — и спиш, спиш, а сетне се пробуждаш в топлината надвечер... тишина, тихо, само муха бръмчи и сънен, отпуснат се мъкнеш към рекичката, цопваш се във водата и тя те отнася, отнася, носи те покрай пясъчния бряг, до тебе носи Жека Семьонов, а малко по-напред — Валера Пустошкин, Ритка Куул, и после всички заедно — бегом у нас в къщи и отново сок от цвекло, но не заради топлината, а просто защото е вкусен... Спи ми се...

— Вибрация! — каза Зинченко. — Машината му се тресе като в треска. Чука. Виждате ли на пулта?!

— Виждам, виждам! А при такава вибрация ще действуват ли нашите магнитни присъединители? Ще можем ли да го вземем на твърдо скачване с нас?!

— Ще можем! Работата не е в това! Ще се разбие машината му! Кислород! Колко кислород му остана?!

— Боже мой! — извика баща ми. — По-скоро направете нещо! Направете по-скоро!!!

— Д-дявол! — просъска Зинченко (меко така и далече от мене). — Тоя още напире! Виждате ли ТеЕрЕсЕф-Супер осми сега ще ни изпревари на не повече от две степени вляво от нашия коридор. Такава грамада, ще те духне — няма да забележиш! Трябва да ги предупредим!!!

... О-о-о, какъв мирис! Море от цвекло, басейн със сметана, ароматни парченца консервирано месо... „Още, още яж!“ — казва майка ми, а зад прозореца в непрогледната тъмнина проплава красавецът Супер-осми, наше ли е това Суперище или чуждо, от чужд космодрум? Не-е, не може да се разбере... На нашето теересче като втори пилот работи една много симпатична старица, някога олимпийска шампионка по скоростно спускане... Ей я, тя отплува, изпреварвайки ме, в космоса... Старичка — а красавица, стройна, млада в лицето, а прическата — просто дивна, по едно време нея я обичаха дори повече, отколкото Дина Скарлати, а аз и сега я обичам както преди, тя е по-хубава от тази Дина, милион пъти по-хубава... обичам я, а на никого не казвам, това никого не засяга, никого... обичам я, а пък сега лицето ѝ не помня, не помня — и туй то... А ето и бялата амфибия на Зинченко с баща ми на борда се мята по моя екран, ето вижте, увеличила се е три пъти... я, къде ми е приставката, трябва да догоня нашата звезда-скиорка, не, не достигам до приставката... оттам, отдолу, така се носи мирисът на пирог с цвекло, че нямам сили да търпя, не-е, никак не мога да стигна до приставката... Натка би достигнала..., аз ѝ подарих лалугера, лалугера Чучундра, струва ми се? А той... и сега женската е сама, и Натка е сама... какво ли, ако ѝ позвъня... а колко е сега часът?... Часовникът пред входа на Двореца за Психомолекулярни Бракоувеселения показваше 0.21 минути когато офейках от сватбата, а моят сега е 0.22 и половина, изминала е само минута и половина, откак излетях, само минута и половина...

— Тук — патрулът! Тук — патрулът! Не ви виждаме и не ви напипваме, какво става, отговорете?!

— Всичко е наред! — извика Зинченко. — Повече не ни викайте — трябва ни канал! Изключвам се! Изключвам се! — извика Зинченко. — Володя! Скъсайте пломбата на ограничителя на скоростта! Смело я скъсайте! Аз знаех, че минута и половина след излитането те вече няма

да могат да ни виждат. Всичко излезе вярно! Току-що измина минута и половина!

Аз започнах да се навеждам към приставката...

Баща ми завика, закрещя:

— Димитрий! Митя! Смъкни скоростта! Незабавно смъкни скоростта! Смъкни скоростта! Къде отиваш?! Внимавай! Внимавай добре! Аз всичко ще разкажа на майка ти! Всичко ще разкажа! Всичко!!! Чуваш ли?!

Аз почти се добрах до приставката, но не продължих да се навеждам, не можех. После се изправих и се изтегнах в креслото, почти заспивайки, и изведнъж много ясно и остро, като в светлината на блеснала светкавица, видях за секунда едно ненормално, много синьо небе, високи, ослепително бели планини и малък мъртъв птеродактил в тъмната падина на скалите.

Аз дойдох на себе си почти пред самото приземяване, дори по-добре е да се каже — на земята, и то не съвсем — чувствавах отвратителна слабост и тръпки по цялото тяло.

В пущинака (може да е поле... не зная), където кацнахме беше абсолютно тъмно, ни светла ивица в далечината над космодрума, нито отблясък от светлините на града — нищо. Само малката и далечна, с червени фенерчета, телевизионна кула в центъра на града. През моето стъкло, в светлината от фаровете на „амфибията“ на Зинченко проблясваха мокрите от дъжда, белезникави и хилави стръкове на лободата, дъждовният прах сякаш се търкаше меко във върха на моята „амфибия“.

Те нахълтаха в кабината ми, навярно половин секунда след приземяването, аз вече седях в креслото, а не се търкалях в него, както почти през целия обратен път. Там, горе, нашите две машини никак не бяха пригодени за пълно скачване и за преминаване от едната в другата. По-скоро Зинченко ни е съединил чрез магнитите и е подкарал двете „амфибии“ към земята с максимална скорост, а когато рязко е спрял пред самото кацане, аз съм се събудил от тласъка. Те ме пренесоха при Зинченко и няколко минути ние седяхме мълчаливо, Зинченко само попита баща ми, че може би все пак за застраховка трябва да ме пхнат в барокамерата, но аз отрицателно поклатих глава. След това той изключи напрежението на всички свързващи машините магнитни съединители — стори ми се, че двете „амфибии“, леко се отблъснаха една от друга, като че ли въздъхнаха.

Зинченко, като провери контактите, телефонира в Двореца на бракосъчетанията, на сватбата. Чух гласа на главния распоредител. Зинченко го помоли, да повика на телефона младоженеца, без да забележат гостите. Юра дълго не идваше; видях как сред мокрите стръкове на лободата се шумгна малка мишка; накрая Юра взе слушалката и Зинченко му каза, че всичко е наред, просто Рижкин-младши решил да се проветри, да похвърчи, а на него, на Зинченко му

се сторило, че е дръпнал „амфибията“ твърде рязко и вертикално — тогава той, Зинченко, побързал след него, като взел със себе си и Рижкин-старши... Всъщност, това е всичко. А останалото нека Юра изфантазира сам, защото, ако цялата работа е за една весела разходка, защо тогава гостите, след като се разходили, не са се върнали (а те не са се върнали и няма да се върнат). „Е, кажи, че Димитрий Владимирович Рижкин го е заболял мъдрец“. С две думи, няма да се върнат. Лично той, Зинченко, смята незабавно, с какъвто и да е нощен рейс да отскочи за два дни (само за два дни, а няма той, дявол да го вземе, за две години няма право на това?!) при майка си на Об, да поскита с въдица, на кларнет да посвири — вече две години не е свирил... И освен това, не би било лошо без излишна паника да приберете от гардероба палтата на Рижкин-старши и Рижкин-младши и да ги донесете на работата. Останалото е нормално: патрулите накарал да се откажат, номера на машината не знаят, скандал няма да има. Това е всичко. Поздрави на жена ти. Веселете се.

Той постави слушалката и ние поседяхме още малко в мълчание. После излезе заедно с нас в пущинака (нещо неизвестно тихо скимтеше в мокрия въздух) и ни помогна да се качим в нашата машина. Дъждовният прах малко пооредя и висеше над нас почти неподвижно.

Ние се качихме в „амфибията“, Зинченко, като се държеше за вратичката, остана отвън.

— Довиждане — каза той. — Ще се видим. В други ден, към края на работния ден ще долетя, ще се върна.

Не зная защо, но аз почувствувах неговите думи като сигнал, не чух, а именно почувствувах.

— Аз няма да дойда — казах.

— Не трябва — каза той, — не идвай. Като си починеш, тогава ще дойдеш.

— Аз въобще няма да дойда.

След дългата пауза по-скоро почувствувах, отколкото видях, че баща ми се обърна към Зинченко и няколко пъти бавно кимна с глава; вдигнах очи към предното стъкло — в него лицето на баща ми беше безизразно, празно.

— Е, какво пък — някак вяло каза Зинченко. — Ако намерението ти не се промени, трябва да дойдеш да напишеш заявление.

Той хлопна нашата вратичка и след секунда неговата „амфибия“ изрева и изчезна във въздуха.

Баща ми повъртя ръчките за управление и включи двигателя на неутрална скорост.

Аз се наведох и като опрях рамо в коленете му, откачих контактите, извадих изпод главния пулт моята приставка и му я дадох.

Няколко секунди той я разглежда, после като че ли кимна или въздъхна, пъкна я в чекмеджето под креслото и ние плавно излетяхме.

Летяхме много бавно, тихо...

Червените светлини на телевизионната кула започнаха постепенно да се приближават: как да летим към къщи по друг път, направо, не ни беше известно, ние и двамата не знаехме от коя част на града я виждаме.

Навярно гъстите облаци дъждовен прах отново започнаха да се движат: „амфибията“ се полюшкваше: по друга, своя причина, тя слабо потръпваше, като постепенно се успокояваше.

По кръга на позволената зона ние обиколихме телевизионната кула. По улиците под нас нямаше никой, нито един човек, беше пусто, само покрай плавно извиващата се стена на управлението на Института за ниски температури излезлият вятър мъкнеше по асфалта огромна, мокра и смачкана хартия.

Баща ми заговори с мен, когато останаха около триста метра до къщи.

— Ако не промениш решението си — каза той, — позанимай се, моля ти се, с нашия ролер, там има съществена повреда, аз видях, за около два дена работа, а „амфибията“, изглежда, ще се наложи да върнем обратно.

— Възможно е — казах аз. — Добре, аз ще прегледам ролера.

— Връщаме се без палта — каза той. — Какво ще кажем на мама?

— Няма смисъл да се тревожим — казах аз. — Все нещо ще й кажем. Или нищо — навярно тя вече спи.

— Е, щом е така — каза баща ми. — А ако тя утре сутрин след чая попита: „А къде са палтата ви?“ Какво ще й отговорим? На мене нищо не ми идва наум... О! — възкликна той след това. — Струва ми се, че измислих. Просто ние сме решили да долетим до къщи и да

разберем как е главата ѝ — минала ли е? А после сме се отказали да се връщаме на сватбата и сме останали у дома — уморили сме се.

— Утре сутрин след чая ще ѝ обясним — казах аз. — Така е най-добре.

— Я гледай! — каза той. — Прозорците!

Аз погледнах — нашите прозорци светеха.

Кимнах.

Издание

Сергей Волф. Сутрин след чая

Научнофантастична повест

Първо издание

Превод от руски: Гюлчин Чешмеджиева

Редактор: Елена Коларова

Художник: Светлана Йосифова

Художествен редактор: Йова Чолакова

Технически редактор: Петър Балавесов

Коректор: Албена Янкова

Индекс № 11/9537621331 6156–12–77. Дадена за печат м. май 1977.

Подписана за печат м. октомври 1977. Излязла от печат м. ноември 1977.

Издателски коли 7,78. Печатни коли 12. Формат 32/70/100. Цена 0,40 лв.

Издателство „Отечество“

Печатница „Балкан“

Сергей Вольф. Завтра утром за чаем

повесть

Ленинград, „Детская литература“, 1974 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.